

UTBILDNINGSNÄMNDEN

Handläggare

Johanna Engman Telefon 08-508 33702
Monica Söderman Telefon 08-508 33889
Gunilla Axenbo Telefon 08-508 33958
Ingrid Olsson Telefon 08-508 33810

Till

Utbildningsnämnden 2011-02-17

TJÄNSTEUTLÅTANDE
DNR 11-123/320
SID 1 (122)

2011-01-28

Verksamhetsberättelse och bokslut 2010 Utbildningsnämnden

Utbildningsförvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att nämnden beslutar följande:

1. Verksamhetsberättelse 2010 för utbildningsnämnden godkänns. Del 1 överlämnas till kommunstyrelsen för godkännande.
2. I bokslutet gjorda periodiseringar godkänns. Väsentligt belopp sätts till 50 000 kronor.
3. Nämnden hemställer hos kommunstyrelsen om ombudgetering till 2011 av 1,2 mnkr avseende implementering av ny läroplan i förskolan.
4. Nämnden hemställer om att kommunstyrelsen beslutar att resultatenheternas resultat för 2010, ett sammanlagt överskott om 253,6 mnkr, överförs till utbildningsnämnden 2011.
5. Nämnden godkänner att de i avsnitt 3.1 Resultatenheter, angivna enheterna avdefinieras som resultatenheter.
6. Utbildningsnämndens verksamhetsberättelse för 2010 överlämnas med godkännande till nämndens revisorer.
7. Utbildningsnämndens verksamhetsberättelse för 2010 överlämnas för anmälan i arbetsmarknadsnämnden.
8. Beslutet justeras omedelbart.

Thomas Persson
Direktör

Lars Brandt
Avdelningschef
Vuxenutbildningsavdelningen

Håkan Edman
Avdelningschef
Grundskoleavdelningen

Birgitta Elm
Avdelningschef
Personalavdelningen

Johanna Engman
Avdelningschef
Kvalitets- och ekonomiavdelningen

Marie-Louise Hammer Åberg
Avdelningschef
Gymnasieavdelningen

Carina Nilsson
Avdelningschef
Uppdragsavdelningen

Agnetha Styrwoldt-Alfheim
Avdelningschef
Administrativa avdelningen

Per Thorslund
Avdelningschef, Avdelningen för
enskilt driven/fristående verksamhet

Innehållsförteckning

Verksamhetsberättelse och bokslut 2010 Utbildningsnämnden	1
Sammanfattande analys	7
Läsanvisning	9
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål	10
1. Stockholm ska vara en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök	10
1.1 Stockholm stad ska bli norra Europas mest företagsvänliga stad	10
Utbildningsnämnden konkurrensutsätter flera delar av verksamheten	11
1.2 Jobb istället för bidrag	11
Genom att erbjuda olika utbildnings- och praktikplatser bidrar utbildningsnämnden till att fler personer kan få jobb	13
1.3 En hållbar livsmiljö ska värnas och utvecklas	14
Utbildningsnämnden bidrar aktivt till en hållbar livsmiljö	17
1.6 Stockholmare ska uppleva ett rikt, varierat och tillgängligt kultur- och idrottsliv..	20
Utbildningsnämnden ger eleverna möjlighet att uppleva kultur	20
1.7 Stockholm ska upplevas som en ren, vacker och trygg stad	22
Utbildningsnämnden bidrar till att skolans arbetsmiljö upplevs som säker och trygg ..	23
2. Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras.....	27
2.1 Stockholmare ska erbjudas ökad valfrihet och mångfald	28
Utbildningsnämnden stimulerar till fler valmöjligheter inom de pedagogiska verksamheterna	28
2.2 Stockholms förskolor och skolor ska ge alla ökad kunskap och utveckling i en trygg miljö	33
Alla elever/studerande ges förutsättningar för att kunna ta ansvar för det egna lärandet	38
Alla elever/studerande omfattas av en god fysisk och psykosocial miljö	40
Fler elever/studerande når målen för utbildningen	43
Samverkan med andra aktörer ska öka såväl lokalt och nationellt som internationellt	60
2.3 Kvaliteten inom stadens omsorgsverksamheter ska öka - trygghet, värdighet och valfrihet ska prägla hela omsorgen.....	61
Samarbetet mellan socialtjänst, förskola, skola, polis och föräldrar stärks	62
2.4 Staden ska vara en attraktiv arbetsgivare	62
Utbildningsförvaltningen arbetar för att uppfattas som en attraktiv arbetsgivare	63
3. Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva	70

3.1 Budgeten ska vara i balans	70
Utbildningsnämnden ökar kostnadsmedvetenheten och prognossäkerheten	71
Analys av resultaträkning – Uppföljning av driftbudget	72
Resultatenheter	83
Analys av balansräkning	85
Investeringar	86
Ombudgeteringar	87
Medel för lokaländamål	87
Övrigt	87
3.2 Effektivitet och fokus på kärnverksamheterna	88
Utbildningsnämnden ökar resurserna till kärnverksamheterna genom en effektivare administrations- och lokalhantering	89
Synpunkter och klagomål	92
Övrigt	94
Projekt för IT-utveckling	94
Projektet GS-IT	94
Särskilda redovisningar	94
Nyckeltal	94
Del 2 Till utbildningsnämnden	95
Grundskoleavdelningen	95
Gymnasieavdelningen	100
Vuxenutbildningsavdelningen	107
Avdelningen för enskilt driven och fristående verksamhet	110
Uppdragsavdelningen	112
Personalavdelningen	115
Administrativa avdelningen	118
Kvalitets- och ekonomiavdelningen	121
Förvaltningsledning	122

Bilagor

- BILAGA 1 BOKSLUTSBILAGOR
- BILAGA 2 ANTAL BARN, ELEVER OCH STUDERANDE
- BILAGA 3 OBLIGATORISKA BILAGOR
 - Uppföljning av budget
 - Specifikation av avvikelser mellan budget och utfall
 - Specifikation av avvikelser, Investeringar, Specifikation av begärda ombudgeteringar
 - Uppföljning av resultatenheter
 - Uppföljning av investeringsutgifter
 - Redovisning av kontantfinansierade byggnadsåtgärder i fastigheter
 - Projekt med extern finansiering
 - Stimulansbidrag för utbyggnad av förskolelokaler, enskilt driven verksamhet
 - Uppföljning av rehabiliteringsprocessen och antal sjukfall
 - Återredovisning av utvecklingsprojekt/kompetensfondsmedel
 - Specifikation av KS/KF:s beslut om budgetjusteringar
- BILAGA 4 ANSLAGSENHETERNA
- BILAGA 5 RESULTAT PER ENHET GRUNDSKOLA
- BILAGA 6 RESULTAT PER ENHET GYMNASIESKOLA
- BILAGA 7 NYCKELTAL
- BILAGA 8 RAPPORT ÖVER GENOMFÖRD INTERNKONTROLL
- BILAGA 9 UPPFÖLJNING JÄMSTÄLLDHETS- OCH MÅNGFALDSPLAN
- BILAGA 10 SLUTRAPPORT PROJEKTET JÄMSTÄLLDHETSINTEGRERAD SKOLA, 2009-2010
- BILAGA 11 SLUTRAPPORT SJUKFRÅNVAROProjektet
- BILAGA 12 SLUTRAPPORT REHABILITERINGSProjektet
- BILAGA 13 REDOVISNING AV KOMMUNFULLMÄKTIGES UPPDRAG
- BILAGA UPPFÖLJNING, STATISTISKA SERIER (SEPARAT)

Sammanfattande analys

Utbildningsnämndens uppdrag är att tillhandahålla utbildning, oavsett huvudman, för barn, ungdomar och vuxna i staden. Visionen är att med utgångspunkt i ett Stockholm i världsklass erbjuda medborgarna En skola i världsklass.

Utbildningsnämnden bidrar till att kommunfullmäktiges inriktningsmål uppfylls och har i de flesta fall uppfyllt kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

Grundskolornas resultat försämrades på flera mätpunkter under 2010, jämfört med 2009. I jämförelse med storstäderna, Stockholms län och samtliga kommuner är resultaten i Stockholms stad dock bättre på nästan alla mätpunkter.

I gymnasieskolan har andelen med lägst betyget G i kärnämneskurserna ökat, liksom den genomsnittliga totala betygspoängen. Andelen som genomför gymnasieutbildning är oförändrad, samtidigt som andelen med grundläggande behörighet till högre studier har minskat något. Andelen som går in i högre studier inom tre år ökar. Andelen som fullföljer gymnasieskolan inom fyra år minskar något. I jämförelse med grupperna storstäder, Stockholms län och samtliga kommuner har Stockholm bättre värden när det gäller betygspoäng och övergång till högskolan, men sämre när det gäller andel som fullföljer.

Resultatförbättringar konstateras inom områdena ”förutsättningar för att kunna ta ansvar för det egna lärandet” samt ”god fysisk och psykosocial miljö”. En mer omfattande uppföljning och analys av verksamheternas resultat återfinns i kvalitetsredovisningarna för de olika skolformerna.

Ett omfattande arbete har bedrivits för att skapa förutsättningar för goda implementeringsprocesser avseende innehåll i ny skollag, nya läroplaner, ny programstruktur i gymnasieskolan med mera.

Resultaten av de utvecklingsåtgärder som genomförts inom ramen för Utvecklingsplan 2008-2010 kommer att redovisas i separata rapporter under våren 2011.

Tillsammans med socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningen har utbildningsförvaltningen tagit fram ett stödmaterial för samverkan och ansvarsfördelning mellan skola och socialtjänst, särskilt vad gäller barn som riskerar att fara illa eller far illa.

Förvaltningen har framgångsrikt medverkat med praktikplatser för aspiranter från Jobbtorg Stockholm. Ett antal ungdomar har också fått sommarjobb främst vid olika skolor. Samverkan sker med Arbetsförmedlingen kring vilka behov av utbildning som finns för stadens medborgare inom vuxenutbildningen. Projektet Järvalrling har startat och vid årets slut hade 14 ungdomar skrivit kontrakt med ett företag.

Ett projekt för att energieffektivisera skolorna har inletts. Åtgärder som vidtagits under 2010 har inneburit en minskning av elförbrukningen.

Som ett led i arbetet med karriärvägar för lärare har riktlinjer och principer för kvalifikations- och kompetenskrav för utvecklingslärare utvecklats. Utvecklingen av ett meriterings- och portfoliosystem för lärare samt en modell för introduktion av nytexaminerade lärare fortsätter under 2011.

Sjukfrånvaron fortsätter att minska och uppgår nu till 4,6 procent, bland annat tack vare insatser inom det särskilda sjukfrånvaroprojektet och satsningar på information om rehabiliteringsprocessen.

Utvecklingsprojektet ”En jämställdhetsintegrerad skola i världsklass” avslutades 2010. Projektet har lett till ett antal konkreta förändringar i skolornas kvalitetsredovisningar vad gäller redovisning och analys av resultat efter kön.

Nämndens bokslut uppgår till 14 271,8 mnkr på kostnadssidan och 1 778,5 mnkr på intäktsidan. Nämnden redovisar ett nettoöverskott om 105,1 mnkr före och 64,9 mnkr efter resultatdispositioner m.m. - en avvikelse mot budget med ca fem promille. Nettokostnaderna har ökat med 642,1 mnkr jämfört med 2009, en ökning med 5,4 procent.

Av investeringsramen om 90,0 mnkr har 68,1 mnkr förbrukats. Satsningar har gjorts bland annat för att stimulera till kapacitetshöjande åtgärder inom nuvarande lokalbestånd, samt avveckling av paviljonger och andra externa lokaler.

Thomas Persson
Utbildningsdirektör

Läsanvisning

Nämnden ska årligen lämna en årsredovisning med uppföljning av hur väl nämnden har bidragit till att uppfylla fullmäktiges mål utifrån budget 2010, samt analys av utfallet. Utöver uppföljning av kommunfullmäktiges mål finns andra områden där nämnden särskilt redovisar resultatet av den verksamhet som har bedrivits. Årsredovisningen lämnas enligt given struktur som bygger på fullmäktiges inriktningsmål samt fullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

I en del 2 till utbildningsnämnden redovisas ytterligare uppföljning av verksamheten.

Kommunfullmäktiges inriktningsmål

Fullmäktiges inriktningsmål tydliggör vad som är viktigt att nämnderna uppfyller. Nämnderna ska beskriva de viktigaste sätten att arbeta för att bidra till uppfyllelse av inriktningsmålen, samt kommentera genomförda aktiviteter. Egen resultatuppföljning ska redovisas.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet konkretiserar inriktningsmålen för de olika verksamheterna. Nämnden ska bedöma om målet har uppfyllts helt ●, uppfyllts delvis ◆ eller inte uppfyllts ■. Uppfyllelsegraden ska vara en samlad bedömning utifrån indikatorernas målvärden samt genomförda aktiviteter.

En kortfattad redovisning av den verksamhet som har bedrivits under året ska även lämnas.

Nämndens mål

Nämndmålen konkretiserar fullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena. Under respektive mål bedöms om målet har uppfyllts helt ●, uppfyllts delvis ◆ eller inte uppfyllts ■.

Kommunfullmäktiges och nämndens indikatorer

För indikatorer redovisas utfall genom bedömningarna ”uppfylls inte ■/uppfylls delvis ◆/uppfylls helt ●”. Avvikelser mot årsmål kommenteras.

Kommunfullmäktiges och nämndens aktiviteter

Aktiviteter beskriver vad nämnden bl.a. ska utföra för att nå fullmäktiges mål. För de aktiviteter som haft slutdatum under 2010 markeras genomförd aktivitet med grön bock ☑ vid aktiviteten. ● innebär att aktiviteten fortfarande pågår och ■ att aktiviteten inte genomförts.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s INRIKTNINGSMÅL 1:

1. Stockholm ska vara en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök

Utbildningsnämnden bidrar i hög grad till att målet uppfylls.

Förvaltningen har framgångsrikt medverkat med praktikplatser för aspiranter från Jobbtorg Stockholm. Ett antal ungdomar har också fått sommarjobb främst vid olika skolor.

Samverkan sker med Arbetsförmedlingen kring vilka behov av utbildning som finns för stadens medborgare inom vuxenutbildningen. Tillsammans med Stockholms läns landsting utvecklas en utbildning inom ramen för Vård- och omsorgs-college i Stockholm.

Projektet Järvalärling har startat och vid årets slut hade 14 ungdomar skrivit kontrakt med ett företag.

Ett projekt för att energieffektivisera skolorna har inletts. De åtgärder som vidtagits under 2010 har inneburit en minskning av elförbrukningen.

Utbildningsförvaltningen och kulturförvaltningen samverkar för att underlätta kontakterna och öka samarbetet mellan skolan och kulturlivet.

Förvaltningens säkerhetsarbete har bedrivits med utgångspunkt i stadens säkerhetsprogram.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.1 Stockholm stad ska bli norra Europas mest företagsvänliga stad

● Uppfylls helt

Nämnden medverkar till att målet uppnås.

Arbetet med att konkurrensutsätta verksamhet fortskrider och följer utbildningsnämndens beslutade aktivitetsplan. Upphandling av vuxenutbildningen genomförs som en tjänstekoncessionsupphandling och beräknas vara slutförd under våren 2011. Upphandlingen sker i samarbete med nio kommuner i stockholmsregionen, inom ramen för Kommunförbundet Stockholms Län, KSL.

Förfrågningsunderlag för elevhälsan är annonserat och upphandlingen beräknas att vara slutförd i början av sommaren 2011.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel upphandlad verksamhet i konkurrens	37,9 %	37 %	33 %	2010

NÄMNDMÅL:

Utbildningsnämnden konkurrensutsätter flera delar av verksamheten

- Uppfylls helt

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.2 Jobb istället för bidrag

- Uppfylls helt

Utbildningsnämnden har i hög grad bidragit till att målet uppfylls, bland annat genom att erbjuda praktikplatser till aspiranter från Jobbtorg Stockholm. Ett antal ungdomar har också fått sommarjobb främst vid olika skolor.

Den statliga satsningen Yrkesvux har fortsatt. Samverkan sker med Arbetsförmedlingen kring vilka behov av utbildning som finns för stadens medborgare. Arbete pågår för att tillsammans med Stockholms läns landsting utveckla en utbildning inom ramen för Vård- och omsorgscollege i Stockholm.

Projektet Järvalärling har startat och vid årets slut hade 35 ungdomar skrivits in som Järvalärlingar. Av dessa hade 14 ungdomar skrivit kontrakt med ett företag.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Antal praktikplatser som kan tillhandahållas för de aspiranter som Jobbtorg Stockholm kan matcha	530 st	450 st	1 400 st	Verksamhetsberättelse 2010
Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi	61 st	50 st	3000 st	2010

NÄMNDMÅL:**Genom att erbjuda olika utbildnings- och praktikplatser bidrar utbildningsnämnden till att fler personer kan få jobb**

● Uppfylls helt

Praktikplatser och sommarjobb

Utbildningsförvaltningen har tillhandahållit sammanlagt 530 praktikplatser, varav 440 platser avsedda för tremånaderspraktik och ungdomsplatser i socialtjänst- och arbetsmarknadsnämndens (SAF) regi. Dessutom har 90 praktikplatser lämnats till Arbetsförmedlingen avseende Jobben fas 3, som beräknas fortsätta t.o.m. år 2012. Även dessa platser har omfattats av uppdraget om 1 400 platser. Jobben fas 3 innebär att den arbetssökande får arbetspraktik med lämpligt innehåll under två år. Utbildningsförvaltningen kontaktar lämplig skola samt förhandlar placeringen med berörd facklig organisation. På skolorna kan finnas övertaliga anställda vars intressen inte får komma i konflikt med praktikanthandläggningen.

Arbetet med språkstöd-praktik för nyanlända personer, som snabbt behöver lära sig svenska genom praktikplatser och insatserna avseende Jobben fas 3, har fortgått planenligt.

Utbildningsförvaltningen har erbjudit 61 skolungdomar feriearbete vid olika skolor och inom den centrala administrationen. Av dessa platser finansierades 50 av förvaltningen. På inrådan av stadsledningskontoret ställdes ytterligare 11 platser till förfogande. Flera skolor har härutöver ställt feriearbetsplatser till förfogande för stadsdelsnämnderna, som fått budgetmedel för att anordna feriearbete åt skolungdomar.

Yrkesvux

Den av regeringen beslutade satsningen Yrkesvux inom den kommunala vuxenutbildningen pågår under åren 2009-2011 och syftar till att motverka brist på arbetskraft med yrkesutbildning och att nå de grupper som saknar gymnasieutbildning eller har en gymnasial yrkesutbildning som behöver kompletteras.

Stockholm har under året erhållit medel för 1 093 helårsplatser. Varje månad har mellan 500 och 1 200 personer tagit del av satsningen. De utbildningar som varit mest attraktiva är vårdutbildning tätt följt av utbildningar inom barn- och fritidsprogrammet. Även utbildningar inom el, hantverk, data och vvs har varit eftersökta. Förvaltningen har även erhållit medel till 49 riksrekryterande platser inom fordons- och transportsektorn. Tillsammans med socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningen har vissa riktade yrkesutbildningar genomförts för studerande inom svenska för invandrare, sfi.

Den kontakt som etablerats med Arbetsförmedlingen i samband med införandet av Yrkesvux har fortsatt. Samverkan sker kring vilka behov av utbildning som finns för stadens medborgare.

Järvalärling

I budget för 2010 fick utbildningsnämnden tillsammans med stadsdelsnämnderna Rinkeby-Kista, Spånga-Tensta och Hässelby-Vällingby samt socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden i uppdrag att utreda förutsättningarna för lokala yrkesutbildningar. Utbildningsnämnden beslutade i juni 2010 att förvaltningen skulle etablera en ny utbildningsform inom vuxenutbildningen som riktar sig till ungdomar 18 till 24 år med svaga formella kompetenser och som syftar till anställning. Pilotprojektet Järvalärling genomförs under perioden 2010-07-01 till och med 2012-06-30 i samarbete med Hantverksakademin och omfattar ca 80 helårsplatser. I uppdraget ingår att finna en finansieringsmodell för utbildningsformen i ordinarie drift.

I september togs de första tolv ungdomarna in till en introduktionsperiod på 6-8 veckor. Totalt har drygt 100 ungdomar varit på informationsmöten. Vid årets slut hade 35 skrivits in som Järvalärlingar och av dessa hade 14 ungdomar skrivit kontrakt med ett företag.

Vård- och omsorgscollege region Stockholm

Stockholms stad och Stockholms läns landsting arbetar tillsammans för att utveckla en utbildning inom ramen för Vård- och omsorgscollege i Stockholm. Vård- och omsorgscollege Stockholm har under år 2010 blivit certifierat på nationell nivå. I samverkan med skolledare, lärare och elever på Kungsholmens gymnasium och Sophiahemmet Högskola pågår arbete med målsättning att länka samman det som lärs i skolan med krav och behov i arbetslivet och nytänkande inom forskning. En gymnasieutbildning inom vård och omsorg färgad av hälsovetenskap, medicinsk teknologi, interkulturell kompetens och stärkt elevinflytande ska ta form. Konceptet Vård- och omsorgscollege i Stockholmsregionen synliggör också karriärvägar inom vård och omsorg genom framtagandet av yrkeshögskoleutbildningar inom bland annat äldrevård, barnsjukvård, obduktionsteknik, akutsjukvård, psykiatri och funktionsnedsättning. På Åsö vuxengymnasium fortsätter utvecklingsarbete med lokal ansökan och kvalitetskriterier fastställda av Nationella rådet för vård- och omsorgscollege.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.3 En hållbar livsmiljö ska värnas och utvecklas

◆ Uppfylls delvis

Förvaltningen bedömer att nämnden endast delvis uppnår kommunfullmäktiges mål. De övergripande perspektiven om att en hållbar livsmiljö ska värnas och utvecklas är dock närvarande i all undervisning utifrån nationella styrdokument som skollag, läroplaner och kursplaner.

Inom nämndens ansvarsområde finns 12 bilar av vilka 10 är miljöbilar - en stor verksamhet med ett lågt antal bilar.

Omfattande utbildningsinsatser kring livsmedelshygien, livsmedelslagstiftning, ekologisk mat, personlig hälsa och ergonomi har genomförts för grundskolornas måltidspersonal. I samband med ombyggnad/renovering av skolkök kök prövas möjligheten att installera avfallskvarn.

Ett projekt för att energieffektivisera skolorna har inletts under 2010. De åtgärder som vidtagits har inneburit en minskning av elförbrukningen med 2 procent. Projektet fortsätter.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel av stadens fordon som använder ■ dubbade däck, exkl. utrycknings- och specialfordon	42,86 %	0 %	0 %	2010
Andel av stadens storkök eller storhushåll i stadens ■ verksamheter som sorterar ut matavfall för biologisk behandling	32 %	40 %	35 %	2010
Kommentar: I samband med ombyggnad/renovering av köken i stadens grund- och gymnasieskolor prövas möjligheten att installera avfallskvarn.				
Andel av stadens verksamheter som ◆ sorterar ut förpackningar och papper	99 %	100 %	100 %	2010
Andel förnyelsebart drivmedel i stadens ■ egna och leasade etanol- och fordonsgasfordon	60 %	85 %	85 %	Verksamhetsberättelse 2010

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel inköpta ekologiska livsmedel ■ i staden i kronor av totala värdet av inköpta livsmedel	10 %	16 %	15 %	Verksamhetsberättelse 2010
Kommentar: Årsmålet uppnås inte. Genom bland annat utbildningsinsatser för personal i skolornas skolkök kring ekologiska produkter har andelen (10 %) ökat jämfört med 2009 års andel (8 %). Insatser för måluppfyllelse fortsätter under 2011.				
Andel medarbetare som under arbetstid använder miljövänliga transportmedel när de reser i tjänsten	83 %	65 %	65 %	2010
Kommentar: Uppgifterna har hämtats från medarbetarenkäten 2009. Medarbetarenkäten har inte genomförts 2010.				
Andel miljöbilar i stadens fordonspark ◆ inkl. leasade fordon exkl. utrycknings- och specialfordon	83,33 %	100 %	100 %	Verksamhetsberättelse 2010
Kommentar: Totalt finns inom nämndens ansvarsområde nu 12 bilar varav 10 är miljöbilar.				
Andel upphandlingar av datorer och övrig elektronikutrustning, kontorsmöbler, textilier, däck, ● städkemikalier och städtjänster där krav ställts på att prioriterade miljöskadliga ämnen inte ingår	100 %	100 %	tas fram av nämnden	2010
◆ Elförbrukning	91 532 000 kWh	84 500 000 kWh	minska	2010

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period

Kommentar: Årsmålet är uppsatt med felaktiga förutsättningar. Den elförbrukning som redovisas som utbildningsnämndens mål för indikatorn baseras på fel pris (se kommentar till VB 2009). Elförbrukningen mellan 2009 till 2010 har minskat från 99,3 miljoner kWh till 91,5 miljoner kWh. Förbrukningen räknat från förvaltningens alla elmätare är 85,1 miljoner kWh.

♦ Elförbrukning per kvadratmeter	72 kWh/kvm	64 kWh/kvm	tas fram 2010

Kommentar: Förbrukningen räknat från förvaltningens alla elmätare är 66 kWh per kvadratmeter

NÄMNDMÅL:

Utbildningsnämnden bidrar aktivt till en hållbar livsmiljö

♦ Uppfylls delvis

De flesta skolor har ett bra miljöarbete utifrån läroplanernas mål. Skolorna arbetar aktivt för att göra eleverna medvetna om betydelsen av hållbar utveckling och hur det egna beteendet påverkar.

Grundskola

Under 2010 har en omfattande utbildningsinsats genomförts för grundskolornas måltidspersonal i livsmedelshygien och i livsmedelslagstiftningen. Andra utbildningsinsatser som genomförts har varit i matsedelsplanering, ekologisk mat, personlig hälsa och ergonomi, salladsberedning samt praktiska kurser i matlagning och vegetarisk kost. Under året har kostcheferna genomfört ett antal nätverks-träffar med samtliga kökschefer/husmödrar i stadens grundskolor samt regelbundet träffat stadens utvecklingsgrupp som består av drygt 20 kökschefer/husmödrar en gång i månaden.

Den nya skollagen innebär att skolmåltiderna ska vara näringsriktiga enligt svenska näringsrekommendationerna. Förvaltningen har inlett ett samarbete med Karolinska Institutet som resulterat i att Stockholms stad är pilotkommun i ett webbverktyg som berör näringsinnehållet i skolmåltiderna. Dessutom har en kartläggning och statusbedömning av samtliga skolkök genomförts med förslag till framtida prioriteringar. Ett arbete med att ta fram en kostpolicy för grundskolorna har påbörjats.

En undersökning av tallrikssvinnet i en handfull grundskolor visar att i genomsnitt slängs 33 gram mat per person, denna siffra överensstämmer med medelsvinnet i Sverige enligt Naturvårdsverket. Förekommer motsvarande tallrikssvinn på alla stadens skolor betyder det att mat slängs för flera miljoner kronor.

I samband med ombyggnad/renovering av kök prövas möjligheten att installera avfallskvarn.

Energiprojektet

Utbildningsnämnden fick i kommunfullmäktiges budget för 2010 i uppdrag att minska energianvändningen med 10 mnkr beräknat i kilowattimmar per kvadratmeter (kWh/kvm).

Ett flerårigt energisparprojekt inleddes under 2010. Projektet har försökt skapa en enhetlig bild över förvaltningens elanvändning samt förse ledningsgrupp och rektorer med en övergripande information om de mål som fastställts angående energiförbrukningen. En konsult har identifierat varje elmätare i Skolfastigheter i Stockholm AB:s, SISAB:s, lokaler och alla skolors mätare har kartlagts. I en sammanställning framgår nu varje mätares förbrukning 2009 och 2010, varje skolas användning på motsvarande sätt, sammanställning på avdelningsnivå samt totalförbrukning. Uppvärmning med direktel finns med i underlaget. I sammanställningen har skolornas inhyrningsareal uppdaterats.

Tre strategier beslutades inom projektet för att minska energianvändningen.

1. Effektivare verksamhetstider.

Verksamheterna måste styras mot effektiv lokalanvändning samt kontinuerligt lämna schema över verksamhetstider för att full effektivisering ska uppnås.

2. Storanvändare.
Kartlägga och analysera elförbrukningen på de största el- och värmeanvändarna, samt visa på ett antal enkla åtgärder som kan göras för att nedbringa kostnaderna.
3. Satsning på ett stadsdelsområde
Stadsdelsområdet Enskede-Årsta-Vantör valdes som försöksområde.
Representanter för skolorna, som vaktmästare, skolintendenter och skolledare, har utbildats i energikunskap under en halvdag.

Kostnaden år 2009 beräknades av förvaltningen till 113 mnkr. Beräknat på ett pris av 1,14 kr per kWh ger det en elanvändning på 99 280 000 kWh vilket skulle motsvara 77 kWh/kvm. Det har dock inte funnits några tillförlitliga nyckeltal. Helt nyligen har Fortum skapat möjlighet för utbildningsförvaltningen att göra avläsningar för år 2009.

2010 års elanvändning, utifrån Fortums uppgifter av den totala elanvändningen avläst ur elmätare förda på utbildningsförvaltningen, uppgår till 85,1 GWh på en areal på nästan 1,3 miljoner kvadratmeter. Utfallet blir 66 kWh/kvm. Det innebär en minskning med 2 procent och 2,4 mnkr. Årsmålen (84,5 GWh i total elförbrukning respektive 64 kWh/kvm) har inte uppnåtts.

Inom grundskolan har 1,1 mnkr eller 1 procent sparats och inom gymnasieskolan har 0,8 mnkr eller 4 procent sparats. Gymnasieskolan har två enheter som drar extremt mycket och som drar upp snittet med 7 kWh/kvm.

Året var ovanligt kallt och de ca 30 000 kvm som uppvärms med el skymmer alla åtgärder som skolorna gjort för att minska elanvändningen. Trots att direktel används i enbart 3 procent av grundskolans areal och att bara 8 procent av de berörda skolorna uppvärms med el, ökar direktelsskolornas användning med 5 procent eller ca 1,5 mnkr. Om uppvärmningen inte ingick i elanvändningen tyder vissa beräkningar på att grundskolans snitt skulle bli ca 63 kWh/kvm. En noggrannare kartläggning av de skolor som har direktel behöver göras. Ett sätt är att sätta in undermätare på ett antal skolor.

Från och med 2010 är alla mätare digitala, vilket innebär möjlighet till månatliga uppgifter och för vissa mätare veckouppgifter. Det är alltså först i samband med utgången av år 2010 som det går att skapa dokument där varje skolas elanvändning framgår. Det kommer inom kort gå att ta fram nyckeltal för varje skola, underavdelningar, avdelningar och förvaltning. Projektet fortsätter 2011.

Grön IT

Begreppet Grön IT beskriver de åtgärder och insatser varmed IT bidrar till en minskad miljöbelastning, antingen genom förbättringar av själva IT-användningen eller genom att IT stödjer en miljömässigt god verksamhetsutveckling.

Under 2010 har en standardiserad IT-infrastruktur etablerats som gjort det möjligt att förbättra IT-användningen ur energisynpunkt.

Information via digitala kanaler

En majoritet av den information som förmedlas i organisationen publiceras i digitala kanaler som intranät, stockholm.se samt Pedagog Stockholm. Webben övervägs alltid som alternativ till tryckt media i samband med informations-spridning. Vid produktion av trycksaker används de upphandlade miljöcertifierade tryckerierna och i beställningen framgår att miljöcertifierat papper ska användas.

Reseplan

Utbildningsnämndens beslut om en plan för resor i tjänsten har kommunicerats för att bli känd i organisationen, och följas. Reseplanen bygger på de reseråd som presenteras i miljöförvaltningens skrift ”Råd för miljö- och trafiksäkra resor” och innebär att ett rangordnat valsystem används där det minst miljöpåverkande resesättet ska väljas i första hand.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.6 Stockholmarna ska uppleva ett rikt, varierat och tillgängligt kultur- och idrottsliv

● Uppfylls helt

Utbildningsnämnden bidrar till att målet uppfylls.

NÄMNDMÅL:

Utbildningsnämnden ger eleverna möjlighet att uppleva kultur

● Uppfylls helt

Utbildningsförvaltningen och kulturförvaltningen samverkar för att underlätta kontakterna och öka samarbetet mellan skolan och kulturlivet. Målet är att eleverna ska få möjlighet att ta del av och aktivt medverka i kulturaktiviteter. Detta ska även medverka till en ökad måluppfyllelse i relation till läroplanens mål.

Grundskola

Utifrån stadens Vision 2030, stadens kulturplan ”Kultur i ögonhöjd” och uppdrag i stadens budget finns ett strukturerat samarbete mellan kulturförvaltningen, stadsdelsförvaltningarna och utbildningsförvaltningen. Webbplatsen Kulan finns nu som mötesplats för skola och kulturliv. Förvaltningen beviljades efter ansökan 6,6 mnkr för Skapande skola från Kulturrådet år 2010. Sammanlagt har 83 av Stockholms grundskolor deltagit i Skapande skola.

Som en del av stadens läs- och språksatsning har utbildningsförvaltningen i samarbete med Stockholms stadsbibliotek, Stiftelsen Skansen och ALMA (Litteratur-

priset till Astrid Lindgrens minne) anordnat tävlingen En bok i världsklass. Den är för stadens alla grundskolor, åk F-6, och syftet är att locka till läsning av barnboks litteratur från olika delar av världen. Läsåret 2009/2010 deltog 218 klasser från 62 kommunala grundskolor från samtliga stadsdelsområden i staden.

Gymnasieskola

En fortsatt satsning på gymnasiebiblioteken har skett. Gymnasiebibliotekarier och lärare har deltagit i workshops för att lära sig använda sociala medier. Dessa ger möjlighet till samtal om litteratur på helt andra villkor än vanliga samtal. Eleverna får tid för reflexion och fler ges möjlighet att komma in i samtalet.

Inom ramen för Love Stockholm 2010 inbjöds skolorna att medverka i olika former under temat kärlek. I ett antal stadsdelar fanns arenor där skolor, klasser, grupper eller enskilda elever i alla åldrar hade möjlighet att visa upp sina alster i olika former. Inom ramen för Ungdomsparlamentet samarbetade utbildningsförvaltningen med Kulturskolans Unga berättar.

Vuxenutbildning

Vuxenutbildningen har etablerat ett samarbete med stadsbiblioteket. De medverkade bland annat vid vuxenutbildningsmässan på Kulturhuset samt vid förvaltningens möten med utbildningsanordnarna. Stadsbiblioteket har vid dessa tillfällen informerat om de kompensatoriska hjälpmedel som finns för vuxenstudier vid stadens bibliotek.

Stockholmskällan

Stockholmskällan är en plats på webben där elever och allmänhet kan ta del av källmaterial som berättar om Stockholm. Där finns pedagogiskt stödmaterial, källkritiska tips, teman och direkllänkar till stadsbiblioteken och gymnasiebiblioteken och en pedagogisk resurs; Lektionsbanken. Stockholmskällan är även kopplad till Skapande skola.

Under 2010 har Kungliga biblioteket tillkommit som en medverkande institution. Stockholmskällan har marknadsförts via skolbesök, Pedagogiska caféer, Facebook och Twitter. E-tjänstprojektet att bygga om webb och databas har fortsatt. Stockholmskällan hade ca 560 000 besökare under året.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Stadens nya kulturplan "Kultur i ögonhöjd" ska implementeras i samtliga grund- och gymnasieskolor	2010-01-01	2010-12-31	

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
1.7 Stockholm ska upplevas som en ren, vacker och trygg stad

● Uppfylls helt

Förvaltningens säkerhetsarbete har bedrivits med utgångspunkt i stadens säkerhetsprogram. Analyser har genomförts och dokument har tagits fram som rör hantering av oönskade händelser, krisledningsorganisation, nuläge, mål och utvecklingsområden. Beslut fattas i början på 2011 och därefter vidtar information och förankring.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel anställda som känner till det förebyggande säkerhetsarbetet.		75 %	öka	2010
Kommentar: Delar av säkerhetsarbetet (brandsäkerhet) har gjorts känt för alla bland annat genom information på intranätet. I övrigt har utbildningsförvaltningens säkerhetsprogram ännu inte beslutats.				
Antalet särskilt prioriterade incidenter, olyckor och effekter av inträffade händelser som identifierats i risk- och sårbarhetsanalysen.	500 st	475 st	Tas fram 2010	2010

I 2010 års risk- och sårbarhetsanalys (RSA) analyserade förvaltningen scenarierna från stadsledningskontoret samt en eventuell allvarlig hot- och våldsituation på skola.

När årsmålet för 2010 sattes missförstod förvaltningen innebörden av indikatorn. Antalet 475 är förvaltningens antagande av hur många incidenter - förutom mindre allvarliga olycksfallsskador som utslagna mjölktdänder, skrubbsår och lättare fallolyckor i skolan - som skolorna skulle rapportera i stadens incidentrapporterings-system, RISK. Då alla skolor tidigare inte rapporterade alla incidenter i RISK var uppskattningen mycket preliminär.

Av totalt de cirka 500 inrapporterade incidenterna handlar 110 om hot och våld och 40 om brand.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
☒ Rutiner för hur incidentrapporteringen ska utföras i verksamheten ska utarbetas.	2010-01-01	2010-12-31	
☐ Utarbeta uppföljningsbara aktiviteter och indikatorer utifrån stadens brottsförebyggande program.	2010-01-01	2010-05-01	
Kommentar: Utbildningsnämnden beslutade i samband med tertialrapport 2 att inte för år 2010 fastställa indikatorer utifrån stadens brottsförebyggande program, på grund av svårigheter att under året föra ut information och följa upp den.			
☒ Utbildningsplan för säkerhetsarbetet ska upprättas.	2010-01-01	2010-12-31	
☒ I samarbete med brand- och räddningsnämnden och SISAB kontinuerligt genomföra informationsinsatser och förebyggande åtgärder för att förbättra brandskyddet för identifierade riskgrupper	2008-01-01	2010-12-31	

NÄMNDMÅL:

Utbildningsnämnden bidrar till att skolans arbetsmiljö upplevs som säker och trygg

Uppfylls helt

Säkerhetsarbete

Översyn av förvaltningens säkerhetsarbete, med utgångspunkt från stadens säkerhetsprogram, har pågått under andra halvan av 2010. De dokument som tagits fram omfattar risk- och sårbarhetsanalys för 2011 (RSA), förvaltningens säkerhetsarbete, hantering av oönskade händelser, krisledningsorganisation, nuläge, mål och utvecklingsområden för 2011. Beslut fattas i början på 2011 och därefter vidtar information och förankring.

Rutiner för incidentrapportering finns på intranätet samt marknadsförs på möten för intenter. I samband med skolbesök inom ramen för projektet ”hot och grövre våld i skolor” och ”förebyggande brandsäkerhetsarbete” informerar förvaltningen om vikten att rapportera i RISK. När det nya RISK är klart kommer informationsinsatser att intensifieras och utbildningar genomföras.

Förslag till utbildningsplan/utvecklingsområden för säkerhetsarbetet inom förvaltningen finns i slutdokument för projektet ”Översyn av säkerhetsarbete”. Projekten ”Hot och Våld” och ”Förebyggande brandsäkerhet” håller på att ta fram mer specifika förslag till utbildningar.

Samarbete med Brand- och räddningstjänsten, SISAB och S:t Erik försäkring är etablerat. Informationsinsatser har genomförts och information om projektet "Förebyggande brandsäkerhetsarbete" sprids via intranätet samt genom skolbesök.

Nya överenskommelser för chefsråden

Nya överenskommelser är tecknade för chefsråden inom de tre polismästar-distrikten city, söderort och västerort. Överenskommelserna bygger på Stockholms stads brottsförebyggande program och avser samverkan mellan skola, socialtjänst och polis m.fl. Utbildningsförvaltningen representeras av biträdande gymnasiechef i city och av biträdande grundskolechef i söderort och västerort.

Syftet är att skapa samsyn, förenkla beslutsprocesser samt förstärka och utveckla det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet. Chefsråden ska göra gemensamma strategiska prioriteringar på alla nivåer och initiera pilotprojekt eller särskilda satsningar. Det operativa arbetet sker i de lokala brottsförebyggande råden, där beslut och prioriteringar av samverkan kan baseras på lokala förhållanden. Chefsråden ska inhämta information från de lokala BRÅ för att kunna fatta välgrundade beslut om strategiska prioriteringar.

Det övergripande målet är att minska antalet brott och öka invånarnas trygghet. Särskilt fokus ska läggas på det förebyggande arbetet och tidiga insatser när det gäller barn och ungdom. Ett antal inriktningar och indikatorer har tagits fram för chefsrådets fortsatta arbete.

Kemisäkerhet

Förvaltningen har anordnat utbildning för de ansvariga för hantering av brandfarliga varor på skolorna och 140 personer har hittills gått denna utbildning. Organiserad hämtning av kemikalier och källsorterat kemikalieavfall har genomförts. Skolorna har fått information om riskbedömning av och riskreducerande åtgärder för laborationer i kemi. Information om kemisäkerhet finns på Pedagog Stockholm och på Intranätet.

Trygghet och studiero

De framtagna riktlinjerna för trygghet och studiero har under året uppdaterats och publicerats i en digital version.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
☒ Aktivt säkerställa spridning, kontinuerlig uppdatering och användning av innehållet i foldern "Trygghet och studiero"	2010-09-08	2010-12-31	
☒ Följa upp att lokala samverkansavtal finns i samtliga stadsdelsnämnder.	2010-09-01	2010-12-31	
☒ Riktlinjer för säkerhetsarbetet ska upprättas.	2010-01-01	2010-12-31	

KF:s INRIKTNINGSMÅL 2:**2. Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras**

Nämndens uppdrag är att tillhandahålla utbildning, oavsett huvudman, för barn, ungdomar och vuxna i staden. Inriktningsmålet omfattar huvuddelen av nämndens verksamhet. Utbildningsnämnden bedöms i hög grad bidra till uppfyllelsen av kommunfullmäktiges inriktningsmål.

Årsmålen på indikatorerna nås inte i samtliga fall. Flertalet av indikatorerna har årsmål satta utifrån höga ambitioner. Variationen i resultat mellan stadens skolor är relativt stor. Förvaltningen har under året påbörjat ett arbete för att på ett bättre sätt rikta resurser till skolor utifrån genomförd analys.

I jämförelse med storstäderna, Stockholms län och samtliga kommuner är resultaten i Stockholms stad bättre på nästan alla mätpunkter. Inom gymnasieskolan har Stockholm bättre värden när det gäller betygspoäng och övergång till högskolan, men sämre när det gäller andel som fullföljer utbildningen.

Ett omfattande arbete har bedrivits för att skapa förutsättningar för goda implementeringsprocesser avseende innehåll i ny skollag, nya läroplaner, ny programstruktur i gymnasieskolan med mera.

En mer omfattande uppföljning och analys av verksamheternas resultat återfinns i kvalitetsredovisningarna för de olika skolformerna.

Resultaten av de utvecklingssatsningar som genomförts inom ramen för Utvecklingsplan 2008-2010 kommer att redovisas i separata rapporter under våren 2011.

Som ett led i arbetet med karriärvägar för lärare har riktlinjer och principer för kvalifikations- och kompetenskrav för utvecklingslärare utvecklats. Utvecklingen av ett meriterings- och portfoliosystem för lärare samt en modell för introduktion av nyutexaminerade lärare fortsätter under 2011.

Sjukfrånvaron fortsätter att minska och uppgår nu till 4,6 procent, bland annat tack vare insatser inom det särskilda sjukfrånvaroprojektet och satsningar på information om rehabiliteringsprocessen.

Utvecklingsprojektet "En jämställdhetsintegrerad skola i världsklass" avslutades 2010. Projektet har lett till ett antal konkreta förändringar i skolornas kvalitetsredovisningar vad gäller redovisning och analys av resultat efter kön.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:**2.1 Stockholmarna ska erbjudas ökad valfrihet och mångfald**

● Uppfylls helt

De pedagogiska verksamheterna erbjuds brukarna genom valfrihetssystem.

Förbättringar har genomförts av skolvalsprocessen för val till förskoleklass och av själva e-tjänsten, vilket bland annat resulterat i reviderade antagningskriterier och tydligare rutinbeskrivningar. Förvaltningen har under året fortsatt arbetet med utveckling av ett system för samordning av kvalitetssäkrade data från stadens kommunala skolor till Statistiska Centralbyrån, SCB. Informationen och administrationen kring det gemensamma gymnasieutbudet i länet utvecklas och förbättras.

Databasen LIS, där statistik från stadens olika verksamhetssystem kan samordnas, vidareutvecklas. Syftet är dels att därifrån leverera statistik till Jämför service och dels att ge rektorer och andra användare verktyg för att göra samlade analyser av aktuella skolresultat. En ny modell för presentation på Jämför service av utbildningsresultat för gymnasieskolan har tagits fram.

Brukarundersökningar och inspektioner har under året genomförts i de olika skolformerna avseende såväl kommunala som enskilt drivna verksamheter. Resultaten har presenterats i rapporter under året.

NÄMNDMÅL:**Utbildningsnämnden stimulerar till fler valmöjligheter inom de pedagogiska verksamheterna**

● Uppfylls helt

Förvaltningen har, efter skolvalsperioden 2010 för grundskolan, inhämtat synpunkter och förslag till förbättringar av skolvalsprocessen för val till förskoleklass och av själva e-tjänsten. Utvärdering har skett med hjälp av olika referenspersoner och referensgrupper, såväl interna som externa, samt genom webbenkäter. Arbetet har bland annat resulterat i reviderade antagningskriterier, tidigarelagd skolvalsperiod, tydligare rutinbeskrivningar och ett antal förbättringar av e-tjänsten. Det kan dock konstateras att vid årets val till förskoleklass mottogs cirka 90 procent av de som sökte till något av de tre valda alternativen.

Inför gymnasievalet till läsåret 2010/11 fanns i den länsgemensamma databasen ca 80 kommunala och ca 130 fristående gymnasieskolor att välja mellan. Totalt fanns det ca 1 100 olika sökalternativ inom de nationella och specialutformade programmen. Hösten 2009 ledde detta till en ökad rörlighet vad gällde antal sökande som valde och blev intagna till en utbildning utanför den egna kommunen. För länet i stort har denna ökande rörlighet fortsatt under 2010 medan det för Stockholms

stad skett en minskad rörlighet när det gäller sökande till och från länets övriga kommuner.

Under året har en för länet gemensam Gymnasiemässa genomförts under tre dagar. Katalogerna "Valet är ditt" och "Val för din framtid" vilka presenterar stadens gymnasieutbud respektive utbudet inom gymnasiesärskolan har tagits fram. Annonsering har skett inför gymnasievalet och i samband med omvalet. Information om Gy 2011 har lämnats på www.stockholm.se och nya utbildningar inom stadens gymnasieskolor har presenterats på www.valetarditt.se och på Jämför service.

Regional samverkan

Förvaltningen deltar i ett antal olika projekt som bedrivs inom ramen för Kommunförbundet Stockholms Län (KSL). Sedan tidigare deltar förvaltningen i styrgruppen för gymnasieintagningen i länet. Under året har förvaltningen även deltagit i arbetet med att skapa en gemensam elevdatabas i länet, bl.a. avsedd att förenkla hanteringen av den interkommunala ersättningen och ersättningen till de fristående gymnasieskolorna. Detta arbete fortsätter under 2011. Förvaltningen har även deltagit i arbetet att ta fram en årlig läns-gemensam bild över tillgång, efterfrågan och utbud av gymnasial utbildning i länet, tänkt att utgöra en plattform för anpassning/dimensionering av länets gymnasieutbud. Andra exempel på samverkan inom KSL är arbetet med en gemensam prislista för de gymnasiala utbildningarna, gemensamma elevenkäter och uppbyggandet av regionala programråd.

I och med den pågående gemensamma upphandlingen av vuxenutbildning får KSL-samarbetet en djupare dimension för de deltagande tio kommunerna, samtidigt som det parallellt pågår arbete i olika arbetsgrupper med den gemensamma målsättningen en gemensam och attraktiv vuxenutbildning för länets medborgare.

Samordning av kvalitetssäkrade data

Förvaltningen har under året fortsatt arbetet med utveckling av ett system för samordning av kvalitetssäkrade data från stadens kommunala skolor till Statistiska Centralbyrån, SCB. Administrativa och tekniska hinder har åtgärdats för att möjliggöra ett sådant system när det gäller de kommunala skolorna. Detta innebär att förvaltningen tar ansvar för insamling av skolornas uppgifter till SCB. Syftet är att förbättra kvaliteten på insamlade uppgifter samt att möjliggöra en tidigare-läggning av publicering av kunskapsresultat på Jämför service. Förvaltningens inriktning är att även de fristående skolorna ska omfattas av systemet för att på Jämför service kunna presentera likvärdig information om alla skolor, oavsett huvudman, vid samma tidpunkt.

Vidareutveckling av LIS

LIS är en databas där statistik från stadens olika verksamhetssystem kan samordnas. Syftet med att samla resultat i databasen är dels att därifrån leverera statistik till Jämför service och dels att ge rektorer och andra användare verktyg

för att göra samlade analyser av aktuella skolresultat. Databasen har dock hittills endast i begränsad omfattning använts av rektorer på grund av att systemet upplevts som svårt att hantera. Förvaltningen har under året fortsatt arbetet med att utveckla och förenkla förutsättningarna för att använda databasen. Ett underlag med åtgärder för att utveckla och förbättra brukaranpassningen av LIS har arbetats fram. Arbetet ska genomföras av Stockholms stads utrednings- och statistikkontor AB, USK, under våren 2011. En process har inletts för att i LIS även samla och tillhandahålla data på klass-, ämnes- och lärarnivå i syfte att ge främst rektorer verktyg att utveckla och fördjupa analysen av sin skolas resultat.

Arbetet med att sammanställa utbildningsstatistik från vuxenutbildning i LIS har fördröjts på grund av tekniska komplikationer och ska genomföras våren 2011.

Förvaltningen har strävat efter att dela upp utbildningsresultat och resultat från brukarundersökningar i LIS på kön för att synliggöra könsrelaterade skillnader som underlag för skolors jämställdhetsanalyser. Alla resultat kommer fortsättningsvis att redovisas könsuppdelat.

Utveckling av Jämför service

En modell för presentation av utbildningsresultat för gymnasieskolan har tagits fram som innebär att resultaten för varje skola, oavsett huvudman, ska redovisas på Jämför service i jämförelse med elevernas meritvärde från grundskolan och socioekonomiska bakgrundsfaktorer. Modellen ska tillämpas från våren 2011.

Brukarundersökningar 2010.

Under våren 2010 har brukarundersökningar genomförts inom grundskola, gymnasieskola och vuxenutbildning. Brukarundersökningar riktar sig till kommunala och fristående skolor samt till kommunala och upphandlade anordnare inom vuxenutbildningen.

Grundskola

Brukarundersökningen inom grundskola omfattade för första gången elever i årskurserna 2, 5 och 8 samt fritidshem för elever i årskurs 2. Undersökningen genomfördes av stadsledningskontoret i samverkan med utbildningsförvaltningen. Resultatet redovisades i en totalrapport samt även på skol- och klassnivå. Resultatet var positivt, särskilt inom området kunskap, något lägre inom området trygghet. Mest positiva var eleverna i årskurs 5 och minst positiva i årskurs 8. De fristående skolorna hade något bättre resultat än de kommunala.

Gymnasieskola

En KSL-enkät genomfördes under våren riktad till elever i årskurs 2 i gymnasieskolan. Svaren har legat som underlag för de indikatorer rörande olika elevuppfattningar som redovisas i skolornas och förvaltningens kvalitetsredovisning. Resultatet visade på att de positiva värdena för trygghet och lugn och arbetsro hade ökat i förhållande till undersökningen 2009. Frågorna i KSL-enkäten var dock formu-

lerade på ett annat sätt än i gymnasieundersökningen varför resultaten 2010 inte är jämförbara med resultaten 2009. Under året har det pågått en översyn av enkäten och delvis nya frågor och en femgradig svarsskala föreslås. Enkätfrågorna i KSL-enkäten kommer att ingå i stadens egen gymnasieundersökning 2011 som fortsättningsvis genomförs vartannat år, de år när KSL-enkäten inte görs.

Vuxenutbildning

Undersökningarna genomfördes av upphandlad konsult på uppdrag av utbildningsförvaltningen. Enkäterna riktades till ett urval studerande inom komvux, samtliga studerande inom sÄrvux, numera LÄrvux, samt ett urval studerande inom sfÄ. Resultaten visade att en hÖg andel av de svarande i samtliga skolformer inom vuxenutbildningen var nÖjda med de allra flesta aspekter som enkäterna omfattar, oavsett kommunal eller extern utbildningsanordnare.

Översyn av brukarundersökningar

Ansvars- och arbetsfördelningen i genomförandet av stadsövergripande brukarundersökningar inom alla skolformer har setts Över. Stadsledningskontoret ansvarar fortsättningsvis fÖr genomförandet av alla brukarundersökningar. Samverkan sker med utbildningsförvaltningen kring framtagande av enkÄter, genomfÖrande, rapportering samt återkoppling.

Inspektionsverksamhet läsåret 2009/10

Stadens utbildningsinspektÖrer granskar mÅluppfyllelsen i kommunala och fristÅende fÖrskolor och skolor samt skolbarnsomsorg och kommunal och upphandlad vuxenutbildning. Resultatet av inspektÖrernas granskning har i likhet med tidigare År sammanfattats i Årsrapporter fÖr alla skolformer, oavsett huvudman.

Under läsÅret har utbildningsinspektÖrerna granskat 80 fÖrskolor fÖrdelade pÅ 28 enheter, 65 av fÖrskolorna var kommunala och 15 enskilt drivna. InspektÖrerna har vidare granskat 50 grundskoleenheter, av dessa var 34 kommunala och 16 fristÅende enheter. Skolbarnsomsorgen har inspekterats vid 35 enheter, varav 24 kommunala och 11 enskilt drivna. Totalt har 8 gymnasieenheter inspekterats, varav tvÅ kommunala och Övriga fristÅende. Inom vuxenutbildningen har 10 vuxenutbildningsenheter granskats, en kommunalt driven enhet och de Övriga upphandlad vuxenutbildning pÅ entreprenad.

InspektÖrerna har under läsÅret fÖr fÖrsta gÅngen sedan 2005 granskat den obligatoriska sÄrskolan och gymnasiesÄrskolan. Inom grundskolan har inspektionen vid 11 skolor endast omfattat sÄrskoleverksamheten. Alla enheter inom gymnasiesÄrskolan, totalt sju enheter i kommunal och fristÅende regi, har granskats.

Inspektionen inom *fÖrskolan* under läsÅret visar att Stockholms fÖrskolor erbjuder en god pedagogisk verksamhet, dÄr barnen ges mÅnga mÖjligheter till lek och

lärande i en trygg och välordnad miljö. Den samlade bilden visar dock att det finns stora kvalitativa skillnader, såväl mellan som inom förskoleenheter och förskolor.

Inom *grundskolan* finner inspektörerna överlag väl fungerande skolor, väl fungerande skolledningar, kompetent personal och ambitiösa elever som trivs och är trygga. Samtidigt som inspektörerna ger denna genomsnittliga bild betonar de att det finns elever som både upplever otrygghet och mindre god arbetsro, vilket också brukarundersökningarna bekräftar. Det finns också stora resultatskillnader mellan skolorna. Det krävs ytterligare ansträngning av skolorna för att anpassa undervisningen så att olika elevers behov tillgodoses och att man bygger vidare på elevers redan inhämtade kunskaper. Detta gäller särskilt till Sverige nyanlända elever med annat modersmål än svenska. De skolor som ligger i framkant bedriver ett medvetet kvalitetsarbete, men det finns också skolor där kvalitetstänkandet inte är lika utvecklat. Andelen skolor som insett betydelsen av ett tydligt och strukturerat kvalitetsarbete har ökat.

Inspektörerna konstaterar att de flesta barn trivs och känner sig trygga även på de besökta *fritidshemmen*. Fritidshemmens personal medverkar ofta under skoldagen, men det är sällan som fritidshemspersonalen ingår i en helhet på skolan. Inspektörerna har sett att barnen på de besökta fritidshemmen i högre grad än tidigare sysselsätter sig själva och personalens roll blir relativt passiv.

Inspektörerna konstaterar när det gäller *den obligatoriska särskolan* att även om särskolan är en del av skolan så är den ofta osynlig. Särskolan finns endast med i liten omfattning i stadens dokument för skolan. Inspektörerna anser att mycket gott arbete görs på de flesta särskolor och särskilt med eleverna på individnivå. De individuella utvecklingsplanerna är generellt sett mycket väl utformade och lärarna har goda kunskaper om elevernas utveckling. De allra flesta elever i särskolan uppger att de trivs och är trygga.

Inom *gymnasieskolan* har under läsåret endast ett mindre antal kommunala skolor inspekterats. De inspekterade skolorna har förhållandevis låg intagningspoäng, vilket bidrar till att de betygsbaserade kunskapsresultaten också är förhållandevis låga. Viktiga faktorer för de flesta av dessa skolor att arbeta med är främst att hålla nere frånvaron och utveckla lärarnas undervisningsmetoder.

Eleverna på de olika *gymnasiesärskolorna* får en utbildning som inte till alla delar är av god och likvärdig kvalitet. Ur flera aspekter är utbildningen inte likvärdig för alla elever, många skolor är inte tydliga med kunskapsuppdraget, vilket gör att kvaliteten blir skriftande och på vissa håll mer inriktad på omsorg. Det råder viss oklarhet ute på skolorna om vem som i praktiken arbetar med samordning och utveckling av gymnasiesärskolan i sin helhet. Fortsatt arbete behövs för att integrera gymnasiesärskolan i de skolor de är en del av och gymnasiesärskola bör finnas på fler gymnasieskolor. Ett fortsatt arbete behövs även när det gäller en ökad kunskap om gymnasiesärskolan hos skolledare på alla skolor.

Inom *vuxenutbildningen* finner inspektörerna att flexibiliteten har ökat. De flesta lärare uppvisar god skicklighet och gott ledarskap i klassrummet. De studerande är nöjda och tycker att de lär sig mycket. Undervisningsformerna bör i vissa fall utvecklas. Det finns en rad områden inom distansundervisning via informations- och kommunikationsteknikplattform och Internet som generellt bör utvecklas.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

2.2 Stockholms förskolor och skolor ska ge alla ökad kunskap och utveckling i en trygg miljö

● Uppfylls helt

Utbildningsnämnden gör bedömningen att målet är uppfyllt även om årsmålen på indikatorerna inte nås i samtliga fall. Flertalet av indikatorerna under detta mål har årsmål satta utifrån höga ambitioner.

Variationen i resultat mellan stadens skolor är relativt stor. Förvaltningen har under året påbörjat ett arbete för att på ett bättre sätt rikta resurser till skolor utifrån genomförd analys.

I jämförelse med storstäderna, Stockholms län och samtliga kommuner är resultaten i Stockholms stad bättre på nästan alla mätpunkter.

I gymnasieskolan har andelen med lägst betyget G i kärnämneskurserna ökat, liksom den genomsnittliga totala betygspoängen. Andelen som genomför gymnasieutbildning är oförändrad, samtidigt som andelen med grundläggande behörighet till högre studier har minskat något. Andelen som går in i högre studier inom tre år ökar. Andelen som fullföljer gymnasieskolan inom fyra år minskar något. I jämförelse med grupperna storstäder, Stockholms län och samtliga kommuner har Stockholm bättre värden när det gäller betygspoäng och övergång till högskolan, men sämre när det gäller andel som fullföljer.

Resultatförbättringar konstateras inom områdena *förutsättningar för att kunna ta ansvar för det egna lärandet* samt *god fysisk och psykosocial miljö*.

Ett omfattande arbete har bedrivits för att skapa förutsättningar för goda implementeringsprocesser avseende innehåll i ny skollag, nya läroplaner, ny programstruktur i gymnasieskolan med mera.

Resultaten av de utvecklingsåtgärder som genomförts inom ramen för Utvecklingsplan 2008-2010 kommer att redovisas i separata rapporter under våren 2011.

Den stadsgemensam pedagogiska webbplatsen Pedagog Stockholm lanserades i april 2010. Webbplatsen ger bland annat lärare och annan personal tillgång till aktuell forskning och utvecklingsarbete inom skolområdet.

Förvaltningen har utvecklat formerna för inspektörernas granskningsuppdrag och rapportering som underlättat användningen av goda exempel i utvecklingsarbete.

Förvaltningen har inom ramen för internationellt arbete aktivt deltagit i projekt och konferenser inom relevanta utvecklingsområden som resultatuppföljning och analys. Den internationella konferensen The Stockholm Summit for Top Level School Leaders har genomförts med deltagare från hela världen.

Tillsammans med socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningen har utbildningsförvaltningen tagit fram ett stödmaterial för samverkan och ansvarsfördelning mellan skola och socialtjänst, särskilt vad gäller barn som riskerar att fara illa eller far illa.

En mer omfattande uppföljning och analys av verksamheternas resultat återfinns i kvalitetsredovisningarna för de olika skolformerna.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Andel behöriga lärare i grundskolan	83 %	83 %	öka	2010
◆ Andel elever (%) som är behöriga till gymnasiet	88 %	90 %	90 %	2010
Kommentar: Förvaltningen är inte nöjd med detta resultat. Andelen behöriga till gymnasiets nationella program har minskat med en procentenhet sedan förra året. Variationen är stor mellan skolorna. I de pedagogiska revisionerna diskuterades lämpliga åtgärder utifrån resultaten.				
◆ Andel elever i årskurs 9 som uppnått målen i alla ämnen.	76 %	78 %	78 %	2010
Kommentar: Förvaltningen är inte nöjd med detta resultat. Andelen elever i årskurs 9 som uppnått målen i alla ämnen har minskat med en procentenhet sedan förra året. Variationen är stor mellan skolorna. I de pedagogiska revisionerna diskuterades lämpliga åtgärder utifrån resultaten.				
◆ Andel elever som nått kravnivån på de nationella proven i årskurs 3	74 %	75 %	75 %	2010
Kommentar: Nationella prov i åk 3 infördes vt 2010. Det förväntade målet nåddes inte.				

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel elever som uppnått ● kravnivån på de nationella proven i år 5	82 %	76 %	76 %	2010
Andel elever som uppnått ◆ kravnivån på de nationella proven i år 9	83 %	90 %	90 %	2010
Kommentar: Förvaltningen är inte nöjd med detta resultat. Resultatet har minskat med två procentenheter sedan förra året. Variationen är stor mellan skolorna. I de pedagogiska revisionerna diskuterades lämpliga åtgärder utifrån resultaten				
◆ Andel elever som uppnått LUS-punkt 15 i årskurs 3	62 %	77 %	77 %	2010
Kommentar: Det redovisade resultatet är inte tillförlitligt, beroende på att registreringen i Stockholm Skolwebb inte fungerat på ett riktigt sätt. Ett intensivt arbete pågår för att åtgärda detta inför nästa år.				
Andel nöjda elever i ● skolundersökningen år 5 avseende lugn och arbetsro	58 %	55 %		2010
Kommentar: Ändrad lydelse: Andel elever som enligt skolundersökningen åk 5 är nöjda med Jag kan arbeta utan att bli störd				
Andel nöjda elever i ● skolundersökningen år 5 avseende möjlighet att känna sig trygg i skolan	88 %	83 %		2010
Kommentar: Ändrad lydelse: Andel elever som enligt skolundersökningen åk 5 är nöjda med Jag känner mig trygg i skolan				
Andel nöjda elever i ◆ skolundersökningen år 8 avseende lugn och arbetsro	42 %	46 %		2010
Kommentar: Förvaltningen är inte nöjd med detta resultat. Variationen är stor mellan skolorna. I de pedagogiska revisionerna diskuterades lämpliga åtgärder utifrån resultaten. Ändrad lydelse: Andel elever som enligt skolundersökningen åk 8 är nöjda med Jag kan arbeta utan att bli störd				
Andel nöjda elever i ● skolundersökningen år 8 avseende möjlighet att känna sig trygg i skolan	82 %	79 %		2010

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Kommentar: Ändrad lydelse: Andel elever som enligt skolundersökningen åk 8 är nöjda med Jag känner mig trygg i skolan				
□ Nöjd elevindex i grundskolan	56 %			2010
Kommentar: Det är första året nöjd elevindex i grund- och gymnasieskolan finns som indikator. Först i samband med tertialrapport 2 fanns det en definition för hur det ska beräknas i grundskolan. Nöjd elevindex i grundskolan är resultatet för åk 8 och beräknat på SKL:s (Sveriges kommuner och landsting) tre frågor om nöjdhet. Dessa tre är: Om du tänker på din skola i sin helhet - hur nöjd är du då? Är din skola lika bra som du hoppades att den skulle vara? samt Tänk dig en perfekt skola. Hur nära ett sådant ideal tycker du att din skola kommer?				
Nämnden fastställde inget årsmål för 2010. Utfallet för 2010 gav ett värde att utgå från för att fastställa årsmål för 2011 i verksamhetsplan.				
● Ogiltig frånvaro i grundskolan	2,9 %	3,4 %	3,4 %	2010
◆ Andel behöriga lärare i gymnasieskolan	82 %	85 %	öka	2010
Kommentar: Lärarlyftet kommer att läggas om till kompletteringsutbildning utifrån de nya kraven för lärarbehörighet vilket bör medföra en kommande ökad måluppfyllelse.				
◆ Andel elever med grundläggande behörighet till högskola och universitet	88 %	94 %	94 %	2010
◆ Andel gymnasieelever med godkänt i alla kurser i slutbetyget vid vårterminens slut (exkl. IV-programmet)	67 %	70 %	70 %	2010
Kommentar: Resultatet ligger tre procentenheter under målet. I jämförelse med 2009 är resultatet (67 %) oförändrat.				
● Andel nybörjare i årskurs 1 i oktober år 2006 som fullföljde utbildningen inom 4 år (exkl. IV-programmen) Kommunal huvudman	83 %	80 %	80 %	2010
● Andel nöjda elever i gymnasieundersökningen avseende lugn och arbetsro	66,9 %	64 %		2010

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Andel nöjda elever i gymnasieundersökningen avseende möjligheten att känna sig trygg i skolan	96 %	94 %	94 %	2010
◆ Andelen elever som uppnått kravnivån på de nationella proven i gymnasiet	93 %	96 %	94 %	2010
Kommentar: Der är främst resultaten för det nationella provet i matematik som gör att årsmålet inte nås. Satsningen på utveckling av matematikundervisningen fortsätter i samband med införandet av de nya matematikkurserna i Gy 2011.				
□ Nöjd elevindex gymnasieskolan			tas fram 2010 2010	2010
Kommentar: Det finns inte något utfall sedan tidigare att grunda årsmålet på. Indikatorn följs upp 2011 och att årsmål fastställs inför 2012				
■ Ogiltig frånvaro i gymnasieskolan	7,3 %	5 %	6 %	2010
Kommentar: En minskning med 0,1 procentenhet jämfört med 2009 men 2,3 procentenheter över årsmålet. Den totala frånvaron 2010 var 14,2 %, samma som 2009.				
◆ Andel studerande inom grundläggande vuxenutbildningen med godkänt betyg	72 %	76 %		2010
Kommentar: Målet har inte uppnåtts, endast 72 % har blivit godkända med en spridning hos anordnarna mellan 52 - 90 % andel godkända. På grundläggande nivå är det endast en marginell skillnad i resultat mellan de externa anordnarna och verksamheten i egen regi. Förvaltningen kommer nogsamnt att följa utvecklingen och har justerat kraven och förutsättningar i upphandling och avtal i syfte att höja måluppfyllelsen.				
● Andel studerande inom gymnasial vuxenutbildning med godkänt betyg	80	76		2010
◆ Andel studerande inom vuxenutbildningen som fullföljer sin påbörjade kurs/utbildning	82 %	85 %		2010

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period

Kommentar: Målet att fler studerande ska fullfölja sin kurs inom vuxenutbildningen har inte uppnåtts. En utredning och kartläggning har påbörjats angående avbrotten, förvaltningen återkommer till nämnden med analys och förslag till åtgärd.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
☒ En omfattande satsning på läsning ska genomföras i år 0-6 i grundskolan	2007-01-01	2010-12-31	
☒ Utbildningsnämnden ska ta fram åtgärder för att motverka så kallad betygsinflation	2010-01-01	2010-12-31	
☒ En utredning om hur staden kan stimulera fler internationella elevutbyten i gymnasiet ska genomföras	2010-01-01	2010-12-31	
☒ Utbildningsnämnden ska tillsammans med socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden samt berörda stadsdelsnämnder utreda möjligheterna till lokala yrkesutbildningar för Järva	2010-01-01	2010-12-31	
☒ Erbjudna lärare möjlighet till kompetensutveckling samt skapa nya karriärvägar för lärare genom karriärtjänst och forskning	2008-01-01	2010-12-31	
☒ Skolstrategi ska utarbetas för Järva och Söderort	2010-01-01	2010-12-31	
☒ Utbildningsnämnden ska arbeta aktivt för att öka andelen speciallärare	2009-01-01	2010-12-31	
☒ Utbildningsnämnden ska utreda hur en central resurs för att sammanställa kunskaper om verksamma metoder för ökad trygghet och studiero kan inrättas på utbildningsförvaltningen	2010-01-01	2010-12-31	

NÄMNDMÅL:

Alla elever/studerande ges förutsättningar för att kunna ta ansvar för det egna lärandet

Uppfylls helt

De demokratiska principerna att kunna påverka, ta ansvar och vara delaktig, ska omfatta alla elever. Elevernas kunskapsmässiga och sociala utveckling förutsätter att de, med stigande ålder, ges ökade förutsättningar att ta ansvar för sitt eget lärande.

Grundskola

Fler grundskolor än tidigare använder Stockholm Skolwebb för att dokumentera elevernas kunskapsutveckling i form av skriftliga omdömen. En förändring i registrering av klasser i Bosko har genomförts så att elevdokumentation kan användas likvärdigt för elever i både grundskola och obligatorisk särskola.

Detta sätt att dokumentera skapar bättre förutsättningar för elever och deras vårdnadshavare att följa elevens kunskapsutveckling över tid och därigenom också bättre förutsättningar för eleven att kunna ta ansvar för sitt eget lärande. För att stödja skolorna i detta arbete har ett stödmaterial för elevdokumentation tagits fram. Detta är idag spritt i stadens samtliga grundskolor.

Arbetet med dokumentation av elevers kunskapsutveckling har under året varit en tydligt integrerad del i utvecklingen av undervisnings- och bedömningsprocessen där syftet är att få till stånd en tydlig och synlig koppling mellan de nationella målen, undervisningens innehåll och bedömningen av elevers lärande/kunnande. Ett av fokusområdena i detta arbete är att elever i förväg ska känna till vilka mål de arbetar mot, hur undervisningen ska se ut för att möjliggöra att de når målen samt att de ska veta vad som ska bedömas och hur denna bedömning ska gå till. Detta är en förutsättning för att elever ska kunna ta eget ansvar för sitt lärande. Årets skolundersökning visar att andelen elever som upplever att de i förväg känner till vad som behövs för att nå målen har ökat både i årskurs 5 och årskurs 8.

Gymnasieskola

Av eleverna i årskurs 2 ansåg enligt KSL-undersökningen 78 procent att deras lärare hade informerat dem om vad som krävs för att nå de olika betygen. Indikatorn i ILS är utifrån Gymnasieundersökningen som genomförs vartannat år formulerad som ”andel elever som är nöjda med hur deras skola informerar om vad man ska kunna och hur man ligger till” och årsmålet (60 procent) är satt utifrån denna formulering. Denna senare formulering frågar dels efter om läraren informerat betygskriterierna dels efter om läraren informerat om hur eleven ligger till. Frågan som ställdes i KSL-undersökningen 2010 frågar enbart efter det förstnämnda. Den ökade positiva svarsfrekvensen kan tolkas som att eleverna är mer nöjda med hur lärarna informerar om betygskriterierna än med hur lärarna informerar om hur eleverna ligger till.

Frågorna i KSL-enkäten och stadens brukarundersökning kommer att ändras så att jämförelser över år kan göras.

Vuxenutbildning

Enligt brukarundersökningen, våren 2010, var 75 procent nöjda med informationen om betygskriterierna. Det innebär att årsmålet på 80 procent inte har nåtts. Variationen hos de olika anordnarna skiftade mellan 87 – 54 procent.

Tydliggöranden om hur kunskapskrav kan konkretiseras, visar att det inte bara handlar om att man som anordnare har informerat, utan även om hur de studerande görs medvetna om de olika kravnivåerna. Arbetet inom betyg och bedömning hänger nära samman med frågorna om den studerandes inflytande. I det här sammanhanget saknas jämförbar information om hur förståelsen hos deltagarna för kunskapskraven har förankrats. Minst 75 procent av deltagarna har tagit del av informationen, men förstår man innebörden? Fem procent av de studerande anser sig inte kunna svara på denna fråga.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
● Andel elever som enligt skolundersökningen åk 5 är nöjda med Jag vet vad jag behöver kunna för att nå målen i de olika ämnena	81 %	75 %	2010
● Andel elever som enligt skolundersökningen åk 8 är nöjda med Jag vet vad jag behöver kunna för att nå målen i de olika ämnena	66 %	60 %	2010
● Andel elever som är nöjda med hur deras skola informerar om vad man ska kunna och hur man ligger till, enligt gymnasieundersökningen år 2	78 %	60 %	2010
◆ Andel studerande inom vuxenutbildningen som är nöjda med hur deras skola informerar om betygskriterier för kursen	75 %	80 %	2010

NÄMNDMÅL:

Alla elever/studerande omfattas av en god fysisk och psykosocial miljö

- Uppfylls helt

Stockholms stads skolor ska präglas av förtroende och respekt mellan elever, mellan vuxna och elever samt mellan vuxna. Trygghet och studiero är en förutsättning för lärande. Skolan ska främja likabehandling och förebygga att kränkande behandling uppstår.

Under året har ett kvalitetsprogram för elevhälsoarbetet inklusive specialpedagogisk verksamhet i Stockholms skolor tagits fram. I programmet ingår också ledningssystem för skolhälsovården och skolpsykologverksamheten samt kvalitetssystem för specialpedagog/speciallärare och för skolkurator. Implementering av programmet påbörjades höstterminen 2010 och informationsinsatser genomfördes för bland annat rektorer, skolläkare, skolsköterskor, skolpsykologer och skolkuratorer.

Grundskola

Målet för Stockholms stads grundskolor är att alla elever ska omfattas av en god fysisk och psykosocial miljö. Utbildningsförvaltningen konstaterar att utvecklingen inom området normer och värden går åt rätt håll.

De framtagna riktlinjerna för trygghet och studiero har under året uppdaterats.

Resultat från Stockholmsenkäten 2010 visar att det pågående arbetet för att skapa en trygg skola har en klar positiv trend. Stockholmsenkäten genomförs i grundskolans åk 9 och gymnasiet år 2. Den syftar till att kartlägga drogvanor, kriminalitet, skolk, mobbning samt risk- och skyddsfaktorer. Exempelvis har andelen elever som mobbar minskat från 2006 och även elever som utsatts för kränkningar har minskat.

Årets Elevhälsorapport framhåller att de flesta elever i Stockholms stads skolor trivs bra eller mycket bra och känner trygghet. Även av stadens brukarundersökning 2010 framgår att en högre andel av eleverna än förra året anger att de känner sig trygga. Det är dock fortfarande 12 procent av eleverna i årskurs 5 och 18 procent av eleverna i årskurs 8 som ger ett lågt betyg på möjligheten att känna sig trygg i skolan.

Under året har ca 100 medarbetare från cirka 45 grundskolor i staden deltagit i en kompetensutvecklingssatsning för att stärka skolornas likabehandlingsarbete. Syftet med denna satsning har varit att stärka den lokala kompetensen för att förbättra arbetet i stadens skolor kring mobbning, kränkande behandling, diskriminering och likabehandling. Förvaltningen har även tagit fram ett stödmaterial för att underlätta för skolorna att ta fram likabehandlingsplaner/planer mot kränkande behandling som följer gällande lagstiftning. När Skolverkets översikt om verkningsfulla metoder och åtgärder för att skapa trygghet och studiero kommer i början av 2011 ska förvaltningen säkerställa att denna kunskap når ut till samtliga skolor.

Även inom ramen för projektet En jämställdhetsintegrerad skola har skolorna fått stöd för att utveckla sitt arbete med likabehandling.

Förvaltningen har under året arbetat för att öka frånvaroregistreringen i Stockholm Skolwebb. Resultatet är att i slutet av år 2010 använder i det närmaste samtliga skolor (133 st) systemet. Fortfarande återstår arbete innan användningen är helt kvalitetssäker.

Ett inriktningsförslag avseende "Åtgärdande av enkelt avhjälpna hinder för tillgänglighet i stadens grundskolor" förelades utbildningsnämnden före sommaren. Under 2011 har mindre tillgänglighetsanpassningar inarbetats i pågående lokalprojekt. Mer omfattande tillgänglighetsåtgärder inarbetas när så krävs i bygglovet eller när förvaltningen bedömer det lämpligt. Därutöver vidtas tillgänglighetsåtgärder med anledning av enskilda elevers behov.

En planerad inventering av skolornas utemiljö har inte genomförts. Förvaltningen prioriterade att göra en omfattande inventering av samtliga grundskolors kök.

Gymnasieskolan

Indikatorn om lugn och arbetsro i skolan är i ILS utformad som "andel nöjda elever i gymnasieundersökningen avseende lugn och arbetsro". I KSL-enkäten är frågan mer begränsad än nedanstående indikator då den endast frågar efter situationen på lektionerna och då är eleverna mer positiva än då man frågar efter situationen i hela skolan, dvs. även på raster och i uppehållsrum etc. Den ökande positiva svarsfrekvensen kan tolkas som att eleverna är mer nöjda med lugn och arbetsro på lektionerna än på skolan för övrigt.

Den ogiltiga frånvaron var 7,2 procent 2010, en minskning med 0,1 procentenheter jämfört med 2009 men 2,3 procentenheter över årsmålet. Den totala frånvaron var 14,2 procent 2010, samma som 2009 men 0,2 procentenheter högre än årsmålet på 14,0 procent.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
Indikatorer avseende åk 5 och 8 i grundskolan finns under KF:s indikatorer i tidigare avsnitt			
Andel nöjda elever i ● gymnasieundersökningen år 2 avseende lugn och arbetsro	67 %	64 %	2010
Andel nöjda elever i ● gymnasieundersökningen år 2 avseende möjlighet att känna sig trygg i skolan	96 %	94 %	2010

NÄMNDMÅL:**Fler elever/studerande når målen för utbildningen**

● Uppfylls helt

Kunskap, bildning och stimulerande miljöer ska präglade stadens skolor. Det långsiktiga målet är att inga elever ska lämna skolan utan grundläggande kunskaper.

Årets utfall ligger till grund för fortsatta analyser som framgår i de skolformsvisa kvalitetsredovisningarna och i verksamhetsplan med utvecklingsplan för 2011. En dialog förs mellan respektive chef på central förvaltning och varje skolas ledning. Förvaltningen ska stödja de skolor som har lägst resultat men även överväga vad som krävs för att hjälpa skolor med höga resultat att nå ännu högre.

Resultaten av de utvecklingssatsningar som genomförts inom ramen för Utvecklingsplan 2008-2010 kommer att redovisas i separata rapporter under våren 2011.

Grundskolan

De samlade resultaten i årskurs 9 i de kommunala grundskolorna har försämrats något sedan föregående år. Resultaten på nationell nivå har också gått ned vilket visas i ett PM från Skolverket ”En beskrivning av slutbetygen i grundskolan våren 2010”. Även den internationella undersökningen PISA visar en försämring av svenska 15-åringars resultat gällande läsförståelse, matematik och naturvetenskap. Samtidigt visar stadens resultat på förbättringar av resultat på de nationella proven i årskurs 5.

En jämförelse mellan skolor i miljonprogramsområden som SVT genomfört visar på en försämring av betygsresultat i dessa områden under de senaste 15 åren. De Stockholmskolor, med ett undantag, som finns med i denna undersökning visar dock inte motsvarande nedgång. Förvaltningen är dock ändå inte nöjd med detta resultat. Mer fördjupad analys av årets resultat och föreslagna åtgärder för utveckling finns i ”Kvalitetsredovisning för Stockholms stads grundskola, förskoleklass, skolbarnsomsorg och obligatorisk särskola läsåret 2009/2010” som förelades nämnden i december 2010.

Förvaltningen har under året påbörjat ett arbete för att på ett bättre sätt rikta resurser till skolor utifrån genomförd analys. Förvaltningen valde att fördela knappt hälften av de dryga 31 mnkr som staden erhöll i statsbidrag för läsa-skriva-räkna-satsningen som riktade insatser till skolor med låg måluppfyllelse i de nationella proven i årskurs 5. I skolornas redovisning av hur medlen använts beskrivs satsningar som anställning av speciallärare, undervisning i halvklass, grundskollärare som arbetar extra med matematik och svenska i förskoleklassen, kompensatoriska hjälpmedel, klassuppsättningar av skönlitteratur, diagnosmaterial, språkleksmaterial, verktyg för språkutvecklande undervisning för andra-språkselever, sommarskola för elever i årskurs 3-5 etc. samt fortbildningsinsatser för personalen i skola och skolbarnsomsorg och inköp av pedagogisk litteratur.

Förhoppningen är att åtgärderna på sikt kommer att visa effekt på elevernas måluppfyllelse.

Grundskoleavdelningen har under året fortsatt att utveckla sitt lednings- och analysverktyg för bedömning av skolornas grad av välskötthet och för hur de behöver utvecklas. Detta analysverktyg utgör tillsammans med utvecklingsdialogerna en bärande del i det övergripande kvalitetsarbetet. I utvecklingsdialogerna diskuteras gemensamt skolans resultat och utveckling under det senaste året och utifrån detta identifieras behov av insatser/stöd för respektive skola. Dialogerna mellan biträdande grundskolechef och skolledning, som hösten 2010 genomfördes för fjärde gången, har utvecklats sedan starten och kommer att vidareutvecklas. För att de på ett ännu bättre sätt ska kunna vara ett verktyg för verksamhetsutveckling krävs att dialogerna omfattar en mer processinriktad analys av resultat på klass-, ämnes-, kön- och lärarnivå. Som stöd för detta påbörjades under hösten 2010 ett arbete för att ta fram digitala resultatunderlag till respektive skola. Inom ramen för de pedagogiska revisionerna har också de skolor som har en lägre grad av samstämmighet mellan grundskole- och gymnasiebetyg följts upp. De biträdande grundskolecheferna har fortlöpande träffat stadens skolinspektörer för genomgång av genomförda inspektioner som ytterligare ett stöd för deras dialog med skolorna.

Variationen i resultat mellan stadens grundskolor är relativt stor. Utifrån detta perspektiv genomfördes under 2010, för ett urval av skolor, en undersökning för att göra en jämförelse mellan kommunala grundskolor i Stockholm med likartade förutsättningar och olikartade resultat. Syftet är att förklara och förstå skillnader i resultat mellan skolor som tycks ha likartade förutsättningar men också identifiera framgångsfaktorer för att bland annat kunna utforma adekvata insatser/åtgärder och hitta ”goda exempel” som kan tjäna som föredömen och ”draglok” för en god utveckling. Indirekt utvecklas definitionen av Skola i världsklass. Sammanställd forskning från olika discipliner ligger till grund för undersökningen. En sammanfattande analys kommer att redovisas under 2011.

Skola 2011/Bedömning och betyg

Under året har ett medvetet arbete bedrivits för att skapa förutsättningar för en god implementeringsprocess av en ny samlad läroplan med kursplaner och en ny skollag inom grundskola och särskola. Samtliga skolledare har deltagit i en seminarierie ”Rektors arbete med IUP” i syfte att ge dem verktyg och inspiration att leda den kommande implementeringsprocessen. Utöver detta har cirka 500 lärare deltagit i kompetensutvecklingssatsningen Bedömning och lokal pedagogisk planering, för att de ska få ökad kunskap i hur man kan utveckla undervisningen i relation till de nationella målen.

I varje grundskola finns ett lokalt implementeringsteam, bestående av skolledare och lärare, som ska leda det lokala arbetet. Via förvaltningen får dessa team stöd och inspiration för att detta ska kunna genomföras på bästa möjliga sätt.

Skolstrategi

I arbetet med att utarbeta skolstrategin för skolorna i Söderort och Järva har utbildningsförvaltningen besökt skolorna och inventerat det som skolorna själva har angett som svårigheter och framgångsfaktorer. Även synpunkter på vad våra brukare vill prioritera har framkommit i de 35 dialogdagar som genomförts på åtta platser i de aktuella områdena. Det strategidokument som nu är framtaget och beslutat av utbildningsnämnden har sin utgångspunkt i de styrdokument som fastställts för stadens grundskolor och grundar sig också på aktuella forskningsresultat, som visar vilka strategier som är de mest framgångsrika när det gäller att förbättra skolresultat.

Läs-, skriv- och språkutveckling

Insatser och stöd inom området för läs-, skriv- och språkutveckling har fortsatt. Det finns idag en läs- och språkutvecklare på varje skola. De insatser som har erbjudits har främst bestått av möjlighet att ta del av storföreläsningar och att arbeta i olika nätverksgrupper, workshops och seminarier på Mediateket, riktade ekonomiska bidrag, insatser från Språkforskningsinstitutet samt projektet ”Barn och böcker”. Arbetet har också bestått i att utveckla samarbetet mellan skolor och stadsbibliotek. Detta samarbete har bland annat gett skolorna möjlighet att utrusta och utveckla sina skolbibliotek.

En utvärdering av språkprojektet har, med stöd från Stockholms universitet, genomförts under året. Utvärderingen visar att de skolor som i stor utsträckning deltagit i de erbjudna insatserna har höjt andelen elever i åk 5 som uppnått kravnivåerna i det nationella ämnesprovet i svenska. Utlåningsstatistiken för skolornas bibliotek visar också att en ökning skett med 31 procent, jämfört med 2007. Insatser och stöd kommer även fortsättningsvis att erbjudas skolorna.

Matematik

I syfte att skapa bättre förutsättningar för att följa elevers kunskapsutveckling i matematik har förvaltningen anordnat utbildningar i diagnostiska verktyg i samverkan med Stockholms universitet och Nationellt centrum för matematik, NCM. En sammanställning av de diagnostiska verktygen presenteras på webbplatsen pedagogstockholm.se.

Särskilda matteutvecklingsinsatser har riktats till en handfull skolor i form av coaching till rektor/skolledning. Förvaltningen har även erbjudit handledning till de skolor som genomför Learning study eller Lesson study. En idéskola inom matematik har startats i syfte att utveckla den ämnesdidaktiska kompetensen och stärka den verksamhetsförlagda lärarutbildningen.

Övriga insatser har bestått av kontaktpersonsmöten, föreläsningar, workshops, seminarier och nätverksgrupper enligt utvecklingsplanen i syfte att öka variationen

av undervisningen i matematik och elevernas intresse. Förvaltningen deltog i planeringen och genomförandet av Matematikbiennalen 2010.

Elva skolor har deltagit i ett utvecklingsprojekt med fokus på språkets betydelse i matematikundervisningen.

Elever från årskurs 6 t.o.m. gymnasiet får läxhjälp via mattecoacher på nätet, utan kostnad för eleven eller skolan. Detta är ett samverkansprojekt mellan Stockholms stad, KTH och Microsoft.

En utvärdering av projektet "Utvecklingsinsatser inom matematik 2008-2010" pågår och rapporten beräknas vara klar i februari 2011.

NO/Teknik

Under året har arbetet med skolutvecklingsprogrammet Naturvetenskap och Teknik för Alla, NTA, utvecklats och fördjupats. NTA drivs i ett samarbete mellan Kungliga Vetenskapsakademien, Kungliga Ingenjörsvetenskapsakademien, kommuner och fristående skolor runt om i Sverige. I Stockholm deltar per termin ca 16 000 elever från ca 100 skolor i programmet och utbildning har genomförts för ett stort antal lärare. NTA Stockholm deltar i EU projektet Fibonacci – kompetensutveckling av NTA-lärares undersökande och utforskande arbetssätt samt hur elevers kunskapsutveckling inom NTA kan mätas.

Vetenskapens Hus har fortsatt arbetet mot grundskolorna och antalet besök har ökat. Arbetet kopplas också närmare utvecklingsinsatser inom NO/teknikområdet. Tillsammans med några kommuner i länet har en plattform för kompetensutveckling av tekniklärare tagits fram, med medel från europeiska socialfonden.

Den årliga fysikdagen genomfördes på Gröna Lund den 9 september, ca 1 000 grundskoleelever och ca 1 300 gymnasieelever deltog.

Två idéskolor inom NO har startat i samarbete med Stockholms universitet i syfte att utveckla den ämnesdidaktiska kompetensen och stärka den verksamhetsförlagda utbildningen.

Samverkan skola - skolbarnsomsorg

För flera skolor är fortfarande samverkan mellan fritidshemmet och skolans verksamheter ett utvecklingsområde. Under många av de pedagogiska revisionerna lyftes åter frågan om hur långt samverkan mellan de två verksamheterna kommit. Genom att återkommande lyfta frågan kan förvaltningen se hur antalet skolor ökar där personalen i de två verksamheterna har ett omfattande samarbete med sikte på högre måluppfyllelse och tryggare miljö. Under året har, vid avveckling av externa lokaler, skolbarnsomsorgen lokalintegrerats i ytterligare några skolor och på dessa skolor påskyndas oftast samverkansprocessen, speciellt när skolledningen leder processen. Även andra skolor beskriver att samverkan mellan

skola och skolbarnsomsorg varit ett utvecklingsområde under året, som medfört bättre planering och genomförande av barnens hela dag i skolan.

Särskolan

Skolledare har bland annat erbjudits kompetensutveckling i det regelverk som gäller för särskolan. Vidare erbjuder förvaltningen råd och stöd till rektorer, elevhälsoteam samt föräldrar.

Skolinspektörerna inspekterade 20 särskolor under våren 2010 och kan konstatera att det bedrivs en mycket målmedveten och bra undervisning med fokus på kunskap av engagerade och kunniga pedagoger. Arbetsron är för det mesta god och eleverna säger att de trivs och lär sig mycket. Lärandemiljön är i huvudsak god och fokus ligger nu mer på kunskapsmålen än tidigare då tyngdpunkten låg på de sociala målen, detta som ett resultat av arbetet med kravnivåer.

Förvaltningen har under senare delen av 2010 påbörjat en kartläggning av behovet av stöd för grundskolor som har särskoleelever integrerade i sina ordinarie klasser.

Elever i behov av särskilt stöd

I årets elevhälsorapport har skolornas arbete med åtgärdsprogram granskats. Där framgår att detta arbete behöver utvecklas i många skolor.

För att stödja skolorna i deras arbete med att upprätta åtgärdsprogram finns Riktlinjer för elever i behov av särskilt stöd. Förvaltningen har för att ytterligare stödja skolorna i att kvalitativt utveckla åtgärdsprogram påbörjat en kompetensutvecklingssatsning genom att utbilda piloter på varje grundskola. Speciallärare/specialpedagoger från cirka 40 skolor, totalt 80 personer, har under hösten deltagit i denna utbildning. Syftet är att utveckla skolornas förmåga att använda åtgärdsprogram som stöd för planering, genomförande och uppföljning av planerade insatser. Dessa piloter ska sedan, tillsammans med skolledning, driva arbetet vidare på respektive skola. Utbildningen har genomförts av uppdragsavdelningens skolstödsenhet.

Den specialpedagogiska kompetensen har ökat under de senaste åren. Detta beroende på att många lärare inom ramen för Lärarlyftet har slutfört specialpedagogiska kurser. För 2010 var denna siffra 71 lärare, det vill säga 15 procent av samtliga slutförda kurser inom Lärarlyftet för stadens lärare.

Asylsökande barn och ungdomar

Utbildningsförvaltningen deltar i KSL:s projekt "Ensamkommande barn i Stockholms län" med syfte att upprätthålla kvaliteten vid mottagandet av ensamkommande barn/ungdomar. Projektet planeras vara avslutat hösten 2011.

Förvaltningen deltar även i ett nätverk kring ensamkommande barn/ungdomar arrangerat av socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningen.

Under året har stadens grundskolor inrymt 19 förberedelseklasser i 46 skolor. I förberedelseklasserna går elever som söker asyl men också andra nyanlända. Antalet asylsökande elever förändras dagligen vilket gör det svårt att ange hur många elever det rör sig om. I slutet av november 2010 fanns det enligt elevregistret 257 asylsökande elever.

10:de skolåret

Vid vårterminens slut avslutade 26 elever sitt 10:de skolår vid Bredängsskolan respektive Högalidsskolan. Samtliga elever höjde sina betyg och 22 elever kom in på gymnasieskolans nationella program.

IT

För att utveckla lärarnas digitala och IT-pedagogiska kompetens har ytterligare 41 grundskolor startat sitt PIM-arbete. En satsning på *Praktisk IT- och Mediekompetens*, PIM, för skollära har också genomförts. De 46 skolor som startade hösten 2009 har fortsatt sitt arbete och de flesta av dessa skolor har också slutfört PIM-utbildningen. Vid årets slut var 5 149 personer registrerade i PIM-arbetet. Av dem har 79 procent nått PIM 1, 48 procent nått PIM 2, 22 procent PIM 3 samt knappt 10 personer uppnått PIM 4.

Under 2010 har driften av *Stockholm Skolwebb* förbättrats genom förändringar i den tekniska miljön. Vidare har administratörer, pedagoger och skollära fått utbildning och handledning i de olika verktygen Novaschem, Bosko och Stockholm Skolwebb för att förbättra de administrativa rutinerna. Under hösten har ytterligare 14 skolor öppnat Stockholm Skolwebb för vårdnadshavare.

Förvaltningen har medverkat i framtagandet av *Riktlinjer för IT-arbetet*.

Live@edu är nu tillgängligt för alla elever.

Malvaprojektet

Resultatet av en genomförd utredning om att samlokalisera Alviksskolans hörselklasser och Manillaskolan är att samarbetet mellan Alviks- och Manillaskolan fortsätter men att en samlokalisering för närvarande inte genomförs.

Internationell utbildning

En internationell utbildning på grundskolenivå ska starta 2012. Utbildningen ska möta det behov som finns hos de internationella familjer som har kontraktsanställningar och vistas tillfälligt i Stockholm. Den internationella skolan ska erbjuda en sammanhållen internationell utbildning från förskoleklass till och med gymnasienivå. Planeringen fortsätter under 2011.

Entreprenöriellt lärande

Att stimulera arbetet kring entreprenörskap i skolan handlar till stor del om att utveckla elevers kreativitet, nyfikenhet och initiativförmåga. Förvaltningen har påbörjat ett arbete med att formulera en strategi för entreprenörskap i den kommunala grundskolan. Inom ramen för detta arbete genomförs en grundläggande inventering av projekt och satsningar i stadens skolor. Alla goda exempel kommer att läggas ut på Pedagog Stockholm. Samarbete skola-arbetsliv i Järva har ytterligare stärkts och fördjupats under året. Embryon till liknande satsningar återfinns nu även i Söderort.

Studie- och yrkesorientering

Fokus inom området entreprenörskap har under året legat på samverkan skola-arbetsliv och utveckling av studie- och yrkesorienteringen i Stockholms skolor. I arbetet med att stärka studie- och yrkesvägledningen har två kompetensutvecklingsdagar genomförts för alla SYV:ar och skolledningar i grund- och gymnasieskolan. En heltäckande inventering av studie- och yrkesvägledningen har påbörjats och ska presenteras vid den avslutande och sista kompetensutvecklingsdagen som genomförs 2011. Med heldagarna vill förvaltningen höja statusen på SYV-funktionen, bredda vägledningen och öka kunskapen kring reformer inom respektive skolform. Det finns många vinster i att felvalen och avhoppet hos eleverna minskar, såväl ur ekonomiska som individuella elevers perspektiv.

Gymnasieskolan

Kunskapsmålen

Årsmålen för engelska A, matematik A och svenska B underskreds vardera med 1 procentenhet. I jämförelse med utfallet 2009 blev utfallet 2010 en procentenhet lägre för engelska A och oförändrat avseende matematik A och svenska B.

Kurs	Årsmål	Utfall 2010	Utfall 2009
Engelska A	99 %	98 %	99 %
Matematik A	99 %	98 %	98 %
Svenska B	98 %	97 %	97 %

Årsmålen för nationella prover i engelska A och svenska B underskreds vardera med 2 procentenheter. I jämförelse med utfallet 2009 har ingen förändring skett.

När det gäller det nationella provet i matematik A underskreds årsmålet med 9 procentenheter och med 5 procentenheter jämfört med resultatet 2009. Skillnaden

mellan andelen med minst G i slutbetyget i matematik A och det nationella provet i samma kurs är 14 procentenheter. Denna skillnad mellan kursbetyg och nationellt prov finns inte när man jämför motsvarande resultat för engelska A och svenska B. Trots omfattande utbildningsinsatser är elevernas studieresultat i matematik ett problem. Både när det gäller resultatet i kursen matematik A och förhållandet mellan detta resultat och resultatet i det nationella provet på kursen.

Nationellt prov i	Årsmål	Utfall 2010	Utfall 2009
Engelska A	98 %	96 %	96 %
Matematik A	93 %	84 %	89 %
Svenska B	96 %	94 %	94 %

Årsmålet för andel elever med slutbetyg och grundläggande högskolebehörighet underskreds.

Andel elever med minst G i alla kurser ligger på samma nivå som 2009 men tre procentenheter under årsmålet för 2010.

Betygsmedelvärdet har ökat med 0,2 procentenheter jämfört med 2009 till 15,3 procent vilket underskrider årsmålet med 0,2 procentenheter. IV-programmet är inte inräknat.

Indikator	Årsmål	Utfall 2010	Utfall 2009
Grundläggande högskolebehörighet	94 %	88 %	92 %
Minst G i alla kurser	70 %	67 %	67 %
Betygsmedelvärde	15,5	15,3	15,1

Det finns ett starkt samband mellan å ena sidan olika socioekonomiska faktorer som föräldrars inkomst, utbildning och bakgrund och de studieresultat eleverna når. Skillnaderna i dessa avseenden mellan stadens gymnasieskolor är stora varför indikatorer på en skolas framgång i större utsträckning bör baseras på ”value added”.

Gy 2011

Riksdagen, Regeringen och Skolverket har under 2010 fattat nästan alla de beslut som sammanhänger med gymnasiereformen, Gy 2011. Det som återstår är vissa kompletteringar av gymnasieförordningen.

Under året ansökte staden till Skolverket om olika avvikelser från nationellt program. Staden beviljades endast riksrekryterande estetisk spetsutbildning inom estetiskt program vid Södra Latin och nationellt godkänd idrottsutbildning vid Farsta gymnasium, Bromma gymnasium och Riksgymnasiet för rörelsehindrade, RG/RG. Den tidigare godkända spetsutbildningen med global profil inom samhällsvetenskapsprogrammet vid Globala gymnasiet fortsätter. Genom ett reger-

ingsbeslut under slutet av året uppstod möjligheten att till Skolverket ansöka om särskild variant inom det estetiska området. Staden avser att ansöka om sådan utbildning inom naturvetenskaps- och samhällsvetenskapsprogrammen med inriktning körsång vid Kungsholmens gymnasium. Staden har även gjort en intresseanmälan till Skolverket om att delta i en försöksverksamhet med ett fjärde år inom Teknikprogrammet.

Implementeringsarbetet av Gy 2011 har fortsatt under året. Utbildningsnämnden har beslutat om utbud och dimensionering av de olika programmen. Därefter har fördelning på skolor av de nya programmen och inriktningarna till läsåret 2011/2012 fastställts efter samverkan med gymnasierektorerna under hösten. Förvaltningspersonal, skolledare, lärare och studie- och yrkesvägledarna har deltagit i de olika informationsaktiviteter Skolverket bedrivit under 2010. Samtliga lärare inom gymnasieskolan har även deltagit i två olika informationstillfällen staden anordnat i egen regi.

Ute på skolorna har förberedelserna inför reformen varit en prioriterad fråga under 2010. Nya program och inriktningar, nya examensmål för de olika programmen, nya ämnesplaner och kurser, en ny betygsskala och de nya introduktionsprogrammen har varit viktiga områden i detta arbete.

Förvaltningen har särskilt samverkat med Göteborg och Malmö när det gäller de fem introduktionsprogrammen, som i Gy 2011 ersätter det individuella programmet, utifrån det förhållandet att storstadsregionerna har likartade förutsättningar när det gäller ungdomar som inte är behöriga till nationella program.

Lärlingsutbildning

Inom lärlingsutbildningen i stadens gymnasieskolor fanns 2010 totalt 139 elever, varav 59 i årskurs 1, vid sex skolor. Det av Skolverket beviljade antalet platser är totalt 252. Inom försöksverksamheten med lärlingsutbildning hade stadens ungdomar ca 670 platser att söka till hos länets anordnare inför höstterminen 2010. Ca 160 elever i årskurs 1 var i december inskrivna som lärlingar hos olika fristående anordnare och i andra kommuner. Lärlingsutbildning finns inom barn- och fritidsprogrammet, bygg-, el-, fordons-, hantverks- och livsmedelsprogrammet.

Yrkesdansutbildning

Riksdagen har tagit beslut om yrkesdansutbildning inom gymnasieskolan. Beslut om var i landet utbildningen ska lokaliseras väntas i början av 2011.

Gymnasiesärskolan

Under 2010 inspekterades samtliga fem enheter med gymnasiesärskola av stadens egen inspektion. Av den sammanfattande rapporten framgår det att målstyrningen av gymnasiesärskolan inte är tydlig varför det är svårt att följa upp verksamheten. Gymnasiesärskolans kvalitetsredovisningar är mer av verksamhetsberättelser där en analys av respektive skolas kunskapsresultat nästan inte förekommer. Gymnasie-

särskolan bör enligt rapporten stärka sitt kvalitetsarbete och i högre grad ta fram och sammanställa sina resultat samt ta fram mål på basis av en analys av de samlade resultaten.

Under 2010 har en utbildning genomförts avseende gymnasiesärskolans uppdrag och organisation och den statliga utredningen "Gysär 2013" för samtliga gymnasieskolors ledningsgrupper. Planering pågår för att erbjuda fler nationella program och ett arbete med gemensamma kravnivåer för att utveckla kunskapsbedömningen och kunskapsuppföljningen pågår. Fr.o.m. 2010 har ett samordningsansvar för gymnasiesärskolan lagts på chefen för Gymnasieslussen.

Ett gymnasiesärskoleråd bildades under året. Rådets uppgifter är bl.a. att identifiera behovet av förändringsarbete, bevaka övergripande planeringsfrågor, övergången obligatoriska särskolan/gymnasiesärskolan och rådet utgör även en referensgrupp för gymnasiesärskolfrågor. En kompetensutvecklingsdag för samtliga skolledare genomfördes under året.

Läs-, skriv- och språkutveckling

Gymnasiebibliotekarierna och lärare har gått kurser i att använda tal-, ljud- och digitala böcker i undervisningen. Samma målgrupp har deltagit i workshops för att lära sig använda sociala medier vilket ger möjlighet till samtal om litteratur på andra villkor än vanliga samtal, bl.a. ges möjlighet för fler att komma in i samtalet. ClaroReadPlus har köpts in till alla gymnasieskolor. Det är ett talsyntesprogram som kan användas av elever och pedagoger. Text på olika språk går att få uppläst med talsyntes och man kan få hjälp med stavning, synonymer och ett verktyg för sammanställning av referenser för sökning på nätet. Programmet är tillgängligt för elever och personal både i skolan och hemma via Fronter. Denna satsning gör att lärare i högre utsträckning kan individanpassa undervisningen och elever kan välja i vilket format, text eller ljud, som faktainhämtningen ska ske.

Matematik

Under 2010 har förvaltningens satsning på att utveckla matematikundervisningen haft fokus på att erbjuda information och seminarier kring de nya ämnesplanerna inför Gy 2011. Dessutom har seminarier anpassade till olika skolors behov anordnats. Dessa seminarier har huvudsakligen handlat om matematikämnets didaktik, om elever med svårigheter i matematik samt om lärarutveckling genom metoden "learning studies". I samarbetet med Stockholms universitet har förvaltningen organiserat och bidragit till seminarier i samband med Matematikbiennalen 2010. Samarbete med högskolor har ägt rum med syfte att underlätta elevers övergång mellan gymnasium och högskola. Ett IT-baserat matematikprogram utvecklat vid universitetet i Terttu har översatts till svenska. Syftet med programmet är att underlätta individualiseringen av matematikundervisningen.

Förvaltningen har beslutat att delta i ett internationellt samarbetsprojekt om matematikundervisningen på gymnasienivå., huvudsakligen finansierat av EU-medel koordinerat av Åbo akademi.

Under senare delen av året har arbete påbörjats med att utforma ett obligatoriskt diagnostiskt prov i matematik för de elever som börjar gymnasiet. Första gången provet äger rum blir hösten 2011.

Gymnasieutbildning för döva och hörselskadade elever

Under 2010 har frågan om hörselklasser inom gymnasieskolan beretts genom dialoger med olika organisationer för hörselskadade och med Specialpedagogiska skolmyndigheten. Förvaltningen har även vid möte med den statliga utredningen om specialskolan tagit upp frågan om hörselundervisningen i gymnasieskolan. En särskild utredare kommer under 2011 att arbeta vidare med frågan om hörselundervisningen i stadens gymnasieskolor.

Praktisk IT- och mediekompetens, PIM

PIM-satsningen inom gymnasieskolan har under 2010 omorganiserats för att få ett mer aktivt deltagande. Fjorton PIM-examinatörer har utexaminerats och dess återfinns organisatoriskt ute på skolorna. Alla skolor arbetar nu med PIM och antalet deltagare har ökat under 2010. Ca 55 procent av lärarna har uppnått PIM nivå 1, ca 28 procent PIM 2 och ca 7 procent PIM 3. Variationen mellan skolorna är stora.

Fronter inom gymnasieskolan

Det pedagogiska arbetet i gymnasieskolans samarbetsplattform har under 2010 ökat med ca 25 procent. Utvecklingsarbetet har under året till stor del varit inriktat på anpassning till stadens gemensamma IT-plattform (GS-IT). Utvecklingsarbete har även genomförts med syfte att förbättra e-tjänsterna ”visning av studieplan”, elevens individuella val och frånvaron. Ett pilotprojekt har inletts för att ge skolorna IT-stöd i deras arbete med uppföljning av elevernas arbete mot kursmålen. Ett samarbete har även inletts med flera förlag och företag för att kunna erbjuda kursinnehåll och verktyg för egenproducerade digitala lärarresurser.

Utbildning och olika temaaktiviteter har kontinuerligt genomförts under året, även för skolornas fronterhandledare och fronteradministratörer.

Vuxenutbildningen

Kunskapsmålet

Under året har förvaltningen, i syfte att analysera resultaten djupare hos enskilda anordnare, delat in samtliga anordnare i fyra områden utifrån deras uppdrag och inriktning. De fyra områdena är Teori där majoriteten läser i klassrum och kurserna är studieförberedande, området Distans med ungefär samma målgrupp men med den skillnaden att man i huvudsak studerar på distans. De två praktiska

indelningarna är Vård och omsorg samt Yrkesområdet där de sammanhållna yrkesutbildningarna återfinns, främst restaurang.

Vid resultat- och kvalitetsdialogerna fokuserade förvaltningen detta år på resultat i enskilda kurser såsom matematik och svenska som andraspråk. Förvånande var att ett flertal anordnare var omedvetna om resultaten på kursnivå, oftast hade de bara kännedom om det generella genomsnittsvärdet på enhetsnivå som just är generellt och inte alltid säger så mycket.

För den kommunala vuxenutbildningen var målet andelen godkända betyg 76 procent. Inom den grundläggande delen uppnåddes inte målet, endast 72 procent av de satta betygen blev godkända. Däremot blev utfallet 80 procent inom den gymnasiala delen.

Vilka orsaker som påverkat att resultaten inom den grundläggande delen har sjunkit i jämförelse med föregående läsår är oklart, men anordnare uttrycker tydligt att kurserna i framförallt engelska och svenska som andraspråk är för korta. Kanske grupperna även är för stora, antalet lärartimmar för få samt individanpassningen och närvaron för låg?

För studerande inom Distans nåddes betydligt sämre resultat än för studerande inom Vård. Det är tydligt att de arbetsmetoder som används inom Distans är otillräckliga för studerande på grundläggande nivå. Den övervägande delen av de studerande har utländsk bakgrund vilket gör att metodiken behöver utvecklas för att möta studerande som är språksvaga. Några skäl till det mer positiva resultatet inom Vård kan vara att man oftast har målet inställt på att studera vidare på gymnasial nivå inom denna inriktning och att den pedagogiska modellen är mer individanpassad och omhändertagande ur en positiv aspekt.

I syfte att höja måluppfyllelsen inom den grundläggande utbildningen har förutsättning och krav förändrats genom upphandling och avtal, bland annat kommer vissa kurser att förlängas i och med de nya avtalen som träder i kraft den 1 juli 2011. Distansundervisning på grundläggande nivå kommer då heller inte att vara möjlig att erbjuda.

Resultaten inom den gymnasiala delen har förbättrats med fem procentenheter i jämförelse med föregående läsår. En orsak till förbättringen är att fler betyg än tidigare år har satts inom de yrkesförberedande kurserna vilket har påverkat det generella resultatet positivt. Fler studerande har återfunnits inom Vård och Yrke beroende på den statliga satsningen Yrkesvux. Betygsresultaten inom dessa områden är betydligt över snittet, vilket det genom åren alltid har varit, medan studieresultaten inom området Teori och Distans ligger under genomsnittet.

En stor del studerar på distans. Erfarenheterna visar att distans som studieform ställer höga krav på deltagarna. Av det totala antalet studerande återfinns ca 80

procent inom de studieförberedande områdena Distans och Teori. En stor utmaning framöver blir att utveckla metoder ytterligare för att studerande ska bli bekräftade och få det stöd som de har rätt till i en positiv studiemiljö oavsett studieform.

Under året har 18 procent av de studerande avbrutit sina studier, vilket gör att målet på 15 procent inte har nåtts. Indikatorn utgår utifrån målet att 85 procent fullföljer påbörjad kurs. Jämfört med föregående år har avbrottsnivån förbättrats något. Med indikatorn för fullföljande av kurs avses att studerande påbörjar sin utbildning eller kurs och studieaktiveras men avbryter kursen utan att ta ett enda betyg. Förvaltningen har påbörjat en avbrottsundersökning och avser att återkomma till nämnden när kartläggningen är genomförd.

Lokalt kvalitetsarbete

Utbildningsförvaltningens projekt "Utbildning i lokalt kvalitetsarbete" avslutades vid årets utgång. Syftet med projektet har varit att höja kompetensen och kunskaperna i hur enheterna kan utveckla den egna verksamheten genom att bedriva ett systematiskt lokalt kvalitetsarbete, utvärdera och analysera detta och upprätta kvalitetsredovisningar. Målgrupperna har varit chefer och biträdande chefer inom de pedagogiska verksamheterna, arbetsledare/nyckelpersoner inom skolan och handläggare inom utbildnings- och stadsdelsförvaltningarna. Projektet har omfattat såväl kommunala som fristående verksamheter, cirka 95 procent av de kommunala förskoleenheterna och cirka 25 procent av de enskilt drivna förskoleenheterna har deltagit. Projektet avseende skolan avslutades vid halvårsskiftet 2010 och för förskolan vid årets slut. En utomstående forskare har följt projektet och kommer i början av 2011 att redovisa en utvärdering av projektet.

Forskning och utveckling

Samarbetet med Stockholms universitet har under året fortsatt och stärkts bland annat genom att ämnesdidaktiska nätverk har initierats och startats i januari 2010. Sju lärare har antagits i en av staden tillsammans med Stockholms universitet finansierad ämnesdidaktisk forskarskola, där 10 procent av tjänsten innebär utvecklingsarbete för central förvaltning fram till 2013. Lärare som studerar eller har studerat på forskningsnivå erbjuds att delta i nätverk och seminarier.

Förvaltningens språkforskningsinstitut har under året fortsatt arbetet med att utveckla och sprida kunskap, metoder och aktuell forskning om språkutvecklade arbetssätt i flerspråkiga miljöer. Arbetet har omfattat personal vid förskolor, grundskolor och gymnasieskolor i både kommunal och fristående regi.

Pedagog Stockholm

Pedagog Stockholm, en stadsgemensam pedagogisk webbplats, lanserades av förvaltningen och blev tillgänglig i april 2010. Webbplatsen ger lärare och annan personal tillgång till aktuell forskning och utvecklingsarbete inom skolområdet. På

webbplatsen har publicerats utvecklingsartiklar som skrivits av lärare och annan personal. Lärare har även erbjudits andra möjligheter att synliggöra sitt arbete, t.ex. genom bloggar och inspirationsplatser. Antalet besökare på Pedagog Stockholm har stadigt ökat sedan starten. Projekt har pågått under hösten för att involvera även förskolan i webbplatsen och förskolan kommer från 2011 att ingå som ordinarie bevakningsområde.

Rapport bedömning och betyg

Under våren genomfördes förvaltningens årliga undersökning av sambandet mellan elevers meritvärde i årskurs 9 vårterminen 2006 och deras slutbetyg i gymnasiet läsåret 2008/09. Årets undersökning visade bland annat att det finns ett fortsatt behov för förvaltningen att stödja och utveckla en likvärdig betygsbedömning i stadens skolor samt föra dialog med de skolor som under flera år visat avvikelser från den generella betygsbedömningen i staden.

Uppföljning och utvärdering

Förvaltningen har utvecklat formerna för inspektörernas granskningsuppdrag och rapportering som lyft fram och underlättat användningen av goda exempel i förvaltningens utvecklingsarbete.

En första granskning har genomförts av situationen för elever med synskada i kommunens grundskolor. Granskningen fortsätter under 2011 och utvidgas till att omfatta även hörselskadade elever i grundskolan.

Under året har satsningen fortsatt med förvaltningsövergripande interna analysseminarier där insamlade resultat redovisas och diskuteras som en del i utvecklingen av förvaltningens uppföljnings-, planerings- och kvalitetsprocess.

Ett digitalt skolanalysverktyg, Motion Chart, har tagits fram, som väsentligt kan underlätta sambandsanalyser av utbildningsresultat på förvaltnings- och skolnivå.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
Andel elever i gymnasieskolan med godkänt i engelska A i slutbetyget	98 %	99 %	2010
Kommentar: Resultatet är en procentenhet lägre än resultatet 2009.			
Andel elever i gymnasieskolan med godkänt i matematik A i slutbetyget	98 %	99 %	2010
Kommentar: Resultatet är en procentenhet under årsmålet. I jämförelse med 2009 är resultatet oförändrat.			
Andel elever i gymnasieskolan med godkänt i svenska B i slutbetyget	97 %	98 %	2010

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
Kommentar: Resultatet ligger en procentenhet under årsmålet. Samma resultat (97 %) erhöles 2009.			
Andel elever i gymnasieskolan med ♦ godkänt i svenska som andraspråk B i slutbetyget	90 %	92 %	2010
Kommentar: Resultatet underskrider målet med två procentenheter. Resultatet är fem procentenheter lägre än 2009.			
Andel elever i gymnasieskolan som ♦ uppnått kravnivån på nationella provet i engelska A	96 %	98 %	2010
Kommentar: Resultatet underskrider målet med 2 procentenheter. I jämförelse med resultatet 2009 har ingen förändring skett.			
Andel elever i gymnasieskolan som ♦ uppnått kravnivån på nationella provet i matematik A	84 %	93 %	2010
Kommentar: Årsmålet underskreds med 9 procentenheter och resultatet är 5 procentenheter lägre än 2009. Diskrepansen mellan andelen med minst G i slutbetyget i matematik A (98 %) och det nationella provet i matematik A (84 %) är 14 procentenheter. Trots omfattande utbildningsinsatser är elevernas studieresultat i matematik A ett problem.			
Andel elever i gymnasieskolan som ♦ uppnått kravnivån på nationella provet i svenska B	94 %	96 %	2010
Kommentar: Resultatet är två procentenheter lägre än årsmålet. Resultatet är oförändrat i jämförelse med resultatet 2009.			
● Andel elever som börjar naturvetenskapligt program	20 %	20 %	2010
♦ Andel elever som klarat samtliga delprov på det nationella provet i matematik i årskurs 3	70 %	75 %	2010
Kommentar: Det var första året provet genomfördes i årskurs 3. Förvaltningen saknade utgångspunkt när målet sattes. Förvaltningen är dock inte nöjd med detta resultat. Variationen är stor mellan skolorna. I de pedagogiska revisionerna diskuterades lämpliga åtgärder utifrån resultaten.			
● Andel elever som klarat samtliga delprov på det nationella provet i svenska i årskurs 3	77 %	75 %	2010

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
Andel elever som klarat samtliga delprov på det nationella provet i engelska i år 5	82 %	80 %	2010
Andel elever som klarat samtliga delprov på det nationella provet i matematik i år 5	80 %	77 %	2010
Andel elever som klarat samtliga delprov på det nationella provet i svenska i år 5 Kommentar: Resultatet har ökat med fyra procentenheter sedan förra året. Förvaltningen är dock ändå inte nöjd med detta resultat. Variationen är stor mellan skolorna. I de pedagogiska revisionerna diskuterades lämpliga åtgärder utifrån resultaten.	73 %	75 %	2010
Andel elever som klarat samtliga delprov på det nationella provet i svenska i årskurs 3	77 %	75 %	2010
Andel elever som uppnått kravnivån i det nationella provet i engelska i år 9 Kommentar: Förvaltningen är inte nöjd med detta resultat. Resultat har sjunkit med två procentenheter sedan förra året. Variationen är stor mellan skolorna. I de pedagogiska revisionerna diskuterades lämpliga åtgärder utifrån resultaten.	88 %	91 %	2010
Andel elever som uppnått kravnivån på det nationella provet i matematik i år 9 Kommentar: Förvaltningen är inte nöjd med detta resultat. Resultatet har sjunkit ytterligare en procentenhet sedan förra året. Variationen är stor mellan skolorna. I de pedagogiska revisionerna diskuterades lämpliga åtgärder utifrån resultaten.	77 %	82 %	2010
Andel elever som uppnått kravnivån på det nationella provet i svenska i år 9 Kommentar: Förvaltningen är inte nöjd med detta resultat. Resultatet har sjunkit med ytterligare två procentenheter. Variationen är stor mellan skolorna. I de pedagogiska revisionerna diskuterades lämpliga åtgärder utifrån resultaten.	85 %	90 %	2010
Andel elever som uppnått LUS punkt 18a i år 6 Kommentar: Det redovisade resultatet är inte tillförlitligt, beroende på att registreringen i Stockholm Skolwebb inte fungerat på ett riktigt sätt. Ett intensivt arbete pågår för att åtgärda detta inför nästa år.	52 %	75 %	2010
Andel lärare i gymnasieskolan som uppnått nivå 1 i PIM	69 %	100 %	2010

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
Kommentar: PIM-satsningen i gymnasieskolan har under 2010 omorganiserats för att få ett mer aktivt deltagande. Fjorton PIM-examinatorer har utexaminerats och dessa återfinns organisatoriskt ute på skolorna. Alla skolor arbetar nu med PIM och antalet deltagare har ökat under 2010.			
◆ Andel lärare i gymnasieskolan som uppnått nivå 2 i PIM	34 %	40 %	2010
Kommentar: Se ovanstående kommentar			
■ Andel lärare i gymnasieskolan som uppnått nivå 3 i PIM	9,11 %	20 %	2010
Kommentar: Se ovanstående kommentar			
◆ Andel studerande som uppnått godkänt på nationella provet i matematik A inom den gymnasiala vuxenutbildningen	62 %	77 %	2010
Kommentar: Andelen som klarade nationella provet var 62 %. Mot bakgrund av de svaga resultaten i matematik har förvaltningen i den nya upphandlingen förändrat förutsättningarna. Förvaltningen kommer i dialoger och träffar arbeta för att den enskilde får det stöd som han eller hon har rätt till.			
● Andel studerande som uppnått godkänt på nationella provet i svenska B inom den gymnasiala vuxenutbildningen	93,96 %	94 %	2010
◆ Genomsnittlig betygspoäng för elever med slutbetyg (ej IV)	15,3 Poäng	15,5 Poäng	2010
Kommentar: Resultatet är 0,2 procentenheter lägre än årsmålet. I jämförelse med resultatet 2009 (15,1) har en ökning med 0.2 procentenheter skett.			
◆ Meritvärde i årskurs 9	221 Poäng	225 Poäng	2010
Kommentar: Förvaltningen är inte nöjd med detta resultat. Variationen är stor mellan skolorna. I de pedagogiska revisionerna diskuterades lämpliga åtgärder utifrån resultaten.			
Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
☑ Insatser ska genomföras för att öka antalet lärare och skolledare i utbildning på avancerad nivå eller högre	2009-01-01	2010-12-31	

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Tillsammans med skolor ska förvaltningen utveckla ett underlag för bedömning av kvaliteten i arbete, processer m.m. för elever i behov av särskilt stöd	2010-01-01	2010-12-31	

NÄMNDMÅL:

Samverkan med andra aktörer ska öka såväl lokalt och nationellt som internationellt

- Uppfylls helt

Målen för utbildningsförvaltningens internationella arbete är oförändrade och arbetet fortlöper i enlighet med strategin för ökat kunskaps- och erfarenhetsutbyte, vidgade perspektiv och ökad kulturell kompetens på alla nivåer.

Förvaltningen har under året underhållit upparbetade kontakter med utvalda städer och regioner (Ontario, Leeds, de nordiska huvudstäderna, Düsseldorf, Boston, Kina/Indien) men har även tagit nya kontakter samt har deltagit aktivt i projekt och konferenser inom relevanta utvecklingsområden som resultatuppföljning och analys, informations- och kommunikationsteknik, ledarskap, naturvetenskap m.m. Bland annat deltog utbildningsförvaltningen i världsutställningen i Shanghai samt arrangerade den internationella konferensen The Stockholm Summit for Top Level School Leaders med deltagare från hela världen.

Det aktiva stödet till skolornas internationaliseringsarbete resulterade bland annat i tillkomsten av ett nätverk av lärare med särskilt uppdrag kring internationalisering, i enlighet med den internationella strategin.

För andra året deltog ett antal rektorer och lärare från grund- och gymnasieskolan tillsammans i en kurs kring aktiv inkludering vid Harvard Graduate School of Education i Boston.

Ungdomsparlamentet

Förvaltningen har under hösten 2010 arrangerat Ungdomsparlamentet där ca 700 elever från 13 gymnasieskolor deltog, 6 kommunala och 7 fristående skolor. Under hösten arbetade ungdomarna fram motioner som presenterades under en slutdebatt i Stadshuset den 30 november. Ett dialogseminarium anordnades efter detta där årets frågor och motioner diskuterades av elever och politiker.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
● Externa myndighetsmedel för internationalisering i kronor per elev	28 kr/elev	28 kr/elev	2010

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

2.3 Kvaliteten inom stadens omsorgsverksamheter ska öka - trygghet, värdighet och valfrihet ska prägla hela omsorgen

● Uppfylls helt

En tydlig samverkan mellan skola och socialtjänst är av yttersta vikt särskilt vad gäller barn som riskerar att fara illa eller far illa. För att stödja denna samverkan har utbildningsförvaltningen tillsammans med socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningen tagit fram stödmaterialet *"Riktlinjer och stödmaterial för samverkan och ansvarsfördelning mellan stadsdelsnämndernas verksamheter och skolan"* som fastställts av kommunfullmäktige. Syftet med dessa är att samverkan ska ske på ett liknande sätt över hela staden så att alla involverade ska känna igen sig och veta vart man ska vända sig och få ett bemötande och resultat som är likvärdigt överallt. Även ansvarsfördelningen mellan skola och socialtjänst ska bli så tydlig som möjligt. Dessa riktlinjer ska kontinuerligt ses över och uppdateras.

Stadsdelsförvaltningarna har tecknat samverkansöverenskommelser med grund- och gymnasieskolor (inklusive särskola).

Skolledare inom grundskolan som har elever som följer särskolans kursplaner bjuds in till fyra möten per år tillsammans med stadsdelsförvaltningarnas förskole- samordnare. Skolledare samverkar även med stadsdelarnas avdelningar för funktionshindrade och landstingets habiliteringscentra (HC). I samarbete med HC informerar förvaltningen vårdnadshavare om skillnaden mellan skolformerna. Vidare har förvaltningen ordnat utbildning i pedagogiska utredningar för förskolechefer.

Arbetet med att ta fram mål och indikatorer för ungdomsmottagningarnas verksamhet pågår i samverkan med stadsdelsförvaltningarna och socialförvaltningen. Resultatet presenteras under våren 2011.

Under avsnitt 1.7, Skolans arbetsmiljö upplevs som säker och trygg, beskrivs samverkan mellan skola, socialtjänst, polis med flera inom ramen för chefsråden.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Bidra till ökad samverkan mellan socialtjänst, skola och föräldrar samt med polis och föreningar	2007-01-01	2010-12-31	

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden ska utifrån stadens ☒ samverkansavtal med Stockholms läns landsting utforma mål och indikatorer för ungdomsmottagningarnas verksamhet	2010-01-01	2010-12-31	

NÄMNDMÅL:**Samarbetet mellan socialtjänst, förskola, skola, polis och föräldrar stärks**

Uppfylls helt

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:**2.4 Staden ska vara en attraktiv arbetsgivare**

Uppfylls helt

Utbildningsnämnden bedömer att målet är helt uppfyllt. En mängd kompetensutvecklingsinsatser har genomförts eller erbjudits för personal i förskola, skola och skolbarnsomsorg samt för skolläda-re och andra chefer i syfte att bidra till kvalitetshöjning.

Som ett led i arbetet med karriärvägar för lärare har riktlinjer och principer för kvalifikations- och kompetenskrav för utvecklingslärare utvecklats. 5 utvecklingslärare har anställts.

Arbete med ett meriterings- och portfoliosystem för lärare samt utvecklingen av en modell för introduktion av nyutexaminerade lärare fortsätter under 2011.

Aktiviteter har genomförts som ett led i implementeringsarbetet kring Huvudöverenskommelse om lön och allmänna anställningsvillkor samt rekommendation om lokalt kollektivavtal m.m. – HÖK 10. Ett nytt kollektivavtal har träffats mellan scengymnasiet och Lärarförbundet/LR. Parterna har träffat överenskommelse om att arbetstiden för heltidsanställd lärare ska vara 40 timmar per vecka.

Sjukfrånvaron fortsätter att minska och uppgår nu till 4,6 procent, bland annat tack vare insatser inom det särskilda sjukfrånvaroprojektet och satsningar på information om rehabiliteringsprocessen.

Utvecklingsprojektet ”En jämställdhetsintegrerad skola i världsklass” avslutades 2010. Projektet har lett till ett antal konkreta förändringar i skolornas kvalitetsredovisningar vad gäller redovisning och analys av resultat efter kön.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
□ NöjdMedarbetarIndex		62	62	2010
Kommentar: Medarbetarenkäten har inte genomförts 2010.				
● Sjukfrånvaro	4,6 %	4,7 %	5,0 %	2010

NÄMNDMÅL:

Utbildningsförvaltningen arbetar för att uppfattas som en attraktiv arbetsgivare

● Uppfylls helt

Förskola

Grundläggande utbildningar har genomförts i form av barnskötarutbildning för personer utan pedagogisk utbildning, grundläggande yrkessvenska för pedagoger med behov av att förstärka kunskaperna i svenska. Barnskötare har erbjudits fördjupningsutbildning inom yrket och vidareutbildning till förskollärare. Två rekryteringsutbildningar för blivande chefer inom förskolan har också genomförts samt en seminarieriserie med ny forskning inom förskoleområdet.

Två förskollärare deltar i forskarskolan riktad mot förskollärare. Den planerade magistersatsningen har inte kunnat genomföras då Stockholms universitet inte haft möjlighet att starta utbildningen under 2010. Ett arbete med att utveckla Pedagog Stockholm mot förskolan har påbörjats.

Språkforskningsinstitutets två övergripande språknätverk – med fokus på arbetet med de flerspråkiga barnen - har fortsatt och utvecklats.

Förskolläraryrket och Lärarlyftet

Personal i förskolan har haft möjlighet att läsa kurser inriktade mot barns språkliga och matematiska utveckling. En del kurser har också innehållit uppföljning och utvärdering av förskolans verksamhet. Förvaltningen ansökte om 258 platser hos Skolverket och tilldelades 149 vilket innebär att 63 barnskötare, 67 förskollärare och 19 pedagogiska ledare hade möjligheten att fortbilda sig.

Lärare med pedagogisk högskoleexamen har kunnat läsa reguljära kurser vid högskolor och universitet eller Skolverkets upphandlade kurser som utgår ifrån läraruppdraget med särskilt fokus på ämnesfördjupning och ämnesdidaktik. Under året har 474 lärare, varav 165 tidigarelärare (årskurs F-6) och 309 senarelärare (årskurs 7-9, gymnasium och vuxenutbildning), från 102 av Stockholms kommunala skolor studerat inom Lärarlyftet. Sammanlagt läste de 8 075,5 högskolepoäng.

Studier inom ämnet NO har fortsatt att öka och är tillsammans med svenska och språkutveckling det mest populära ämnet. Specialpedagogik är fortfarande vanligt men har minskat något under 2010. Förra årets negativa trend gällande matematik har stannat av och antalet studerande ligger nu på samma nivå som 2009.

Den ram av högskolepoäng som Skolverket tilldelats för tidigarelärare ökade inför 2010 med 529 högskolepoäng. Antalet tidigarelärare som studerat har trots detta minskat avsevärt. Tidigarelärarna läste 2 103 högskolepoäng mindre än under 2009 och landade på ett utnyttjande på 34 procent av tilldelad ram.

Även i år har staden haft möjlighet att använda ytterligare poäng utöver tilldelad ram då andra skolhuvudmän inte utnyttjat sin tilldelning. Förvaltningen tilldelades 5 462 högskolepoäng för senarelärare och fick genom detta ytterligare 108 poäng vilket gav några fler senarelärare möjlighet att fördjupa sina kunskaper.

Karriärvägar för lärare

Utbildningsnämnden beslutade i juni 2009 att två olika karriärtjänster ska införas för lärare i Stockholms stad, lektorat och utvecklingslärare. Enligt den nya skollagen ska lärare som har minst licentiatexamen och visat på fyra års pedagogisk skicklighet av Statens skolverk utnämnas till lektor. För att inte förväxla av staden inrättad tjänst som lektorat och av staten utnämnd lektor beslutade utbildningsnämnden hösten 2010 att endast benämningen utvecklingslärare ska användas om karriärtjänst. Utvecklingslärare kan ha olika uppdrag utifrån skolans utvecklingsbehov och därmed kan tjänsten ha olika kvalifikationskrav. Förvaltningen har utformat riktlinjer och principer för kvalifikations- och kompetenskrav avseende utvecklingslärare.

Under året har fyra utvecklingslärare anställts på deltid vid central förvaltning inom området språkutveckling för att stödja utvecklingen av ett språkutvecklande arbetssätt inom skolan och sprida kunskap om aktuell forskning på området. Utvecklingslärarna ingår i förvaltningens språkforskningsinstitut. Utöver dem har en utvecklingslärare anställts för utvecklingen av matematikundervisningen inom gymnasieskolan och genomförande av Gy 2011.

Meriteringssystem

Utbildningsförvaltningen har av utbildningsnämnden fått i uppdrag att utveckla ett meriterings- och portfoliosystem för lärare. I detta uppdrag ingår att utifrån aktuell forskning utforma kriterier för vilka kompetenser och förmågor som kännetecknar en särskilt skicklig lärare samt vilka funktioner som bör ingå i en portfolio med möjlighet för lärare att dokumentera och synliggöra sin professionella utveckling och meriteras som skicklig lärare. Ett projekt har pågått under året i samverkan med upphandlad konsult för att definiera kriterier för skickliga lärare. Arbetet fortsätter under 2011.

Introduktionsprogram för nytexaminerade lärare

Förvaltningen har under året arbetat med att utveckla en modell för introduktion av nyutexaminerade lärare. Arbetet fortsätter under 2011 och samordnas med arbetet kring de förändringar i lärarbehörighet och lärarlegitimation som riksdagen beslutat om.

Verksamhetsförlagd utbildning (VFU)

Cirka 2 700 studenter genomförde höstterminen 2010 sin VFU i stadens förskolor och skolor, varav cirka 10 procent i enskilt drivna förskolor och skolor. Särskilda satsningar har genomförts för cirka 600 lärare för att öka kompetensen i att handleda, bedöma och utveckla lärarstudenters professionskunskaper.

Samordnat arbete med lärarresurser/arbetstid/arbetsorganisation

I arbetet med implementering av Huvudöverenskommelse om lön och allmänna anställningsvillkor samt rekommendation om lokalt kollektivavtal m.m. – HÖK 10 - har genomgångar för grundskolans rektorer och biträdande rektorer genomförts vid två tillfällen och för gymnasiet och vuxenundervisningens rektorer och biträdande rektorer vid ett tillfälle. Förutom genomgång av avtalet har information och diskussion förts utifrån omvärldsanalys, nationella kvalitetsgranskningar, samverkan, måluppfyllelse, läraruppdraget, nulägesanalys samt olika metoder för förändringsarbete. På förfrågan från ett par skolor har även implementeringsdiskussioner förts med lärare och skolledare vid skolbesök. Fler skolor har hört av sig så implementeringsprocessen på skolorna fortsätter.

Under 2010 har nytt kollektivavtal träffats mellan Scengymnasiet och Lärarförbundet/LR. Syftet med kollektivavtalet har varit att stödja skolans övergripande uppdrag, det vill säga att främja elevens förutsättningar att utvecklas i lärandet. För att möjliggöra detta har bedömningen varit att det krävs arbetstidsbestämmelser som står i samklang med den moderna skolans arbetsformer och möjliggör integration med kulturen. Med detta som utgångsläge har parterna bland annat träffat överenskommelse om att arbetstiden för heltidsanställd lärare ska vara 40 timmar per vecka.

Minskning av sjukfrånvaron/hälsobefrämjande arbete

Utbildningsförvaltningen ursprungliga målsättning var att under 2010 ha en sjukfrånvaro om högst 5,0 procent. Under året reviderades målet till 4,7 procent. Målet uppnåddes och sjukfrånvaron för hela året blev 4,6 procent. Bland hälsobefrämjande insatser som har genomförts kan nämnas utbildningar inom området hälsa för både chefer och medarbetare, rökfri arbetstid och en AHA enkät i samarbete med AFA försäkring. Under hösten har arbetet påbörjats med insatser för att minska korttidssjukfrånvaron. Ett statistikunderlag har tagits fram i syfte att ge enheterna möjlighet att regelbundet följa upp kostnaderna. En kartläggning av frånvaron fördelade per yrkesgrupp har genomförts. Avsikten är att under kommande år intensifiera det lokala arbetet.

Sjuk- och friskanmälan - försöksverksamhet

I syfte att förebygga sjukskrivningar inleddes i maj/juni ett pilotprojekt i samarbete med MedHelp (företag upphandlat av staden). I tjänsten ingår att MedHelp tar emot sjukanmälan och ger sjukrådgivning. Projektet har omfattat 15 skolor med sammanlagt 1 300 medarbetare. Mot bakgrund av att endast 10 procent av medarbetarna har varit anslutna till projektet kan denna åtgärd endast marginellt ha påverkat kostnaderna för korttidssjukfrånvaron på hela förvaltningen. Från och med maj 2011 utökas projektet till att omfatta sammanlagt ca 5 000 personer, ca en tredjedel av alla medarbetare.

Sjukfrånvaroprojektet att minska sjukfrånvaron 2009-2010

Projektet som delvis har finansierats med medel från SLK avslutades den 31 december 2010. En rapport avlämnas i bilaga 11.

Halvering av antalet långtidssjukskrivna, sjukfrånvaro längre än 180 dagar

Arbetet med att halvera antalet långtidssjukskrivna utgick från att det vid årsskiftet 2009/2010 fanns 442 medarbetare som varit hel- eller deltidssjukskrivna mer än 180 dagar.

Under året har antalet långtidssjukskrivna kontinuerligt minskat i stort sett i den takt som krävs för att halvera antalet. De chefer som har anmält medarbetare till projektet har fått ett konkret stöd i rehabiliteringshandläggningen av Arbetslivsresurs, företagshälsovård och PA-konsult. Handläggningen har följt stadens rehabiliteringsprocess. Bilaga 12 innehåller en sammanställning av rehabiliteringsprojektet Där framgår också rehabiliteringsprocessen och antal sjukfall.

Minskning av kostnaderna för korttidssjukfrånvaron (2-14 dagar) med minst 10 procent jämfört med föregående år

De åtgärder som har vidtagits under året har inte varit tillräckliga för att minska kostnaderna för korttidssjukfrånvaron. Enligt plan kommer insatserna att intensifieras under 2011. Som ett led i detta arbete har varje enhet i uppdrag att sätta mål och vidta åtgärder för att sänka kostnaderna för korttidssjukfrånvaron.

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Under året har 4 utbildningar i arbetsmiljö för chefer och skyddsombud genomförts, omfattande 2 dagar per gång. I snitt har drygt 25 personer deltagit vid respektive tillfälle. Ett av de viktigaste syftena med utbildningarna är att få till stånd ett väl fungerande arbetsmiljöarbete som bedrivs enligt föreskriften om systematiskt arbetsmiljöarbete.

Anmälda arbetsskador redovisas årligen i förvaltningsgruppens PA-utskott, vanligtvis i början av hösten året efter inträffandeåret. De redovisas uppdelade på arbetsolyckor (indelade i 14 undergrupper), sjukdom/annan ohälsa (indelad i 6 orsaker) och färdolycksfall. Statistiken är även uppdelad på kvinnor och män.

T.o.m. den 20 januari 2011 har 177 arbetsskadeanmälningar med inträffande-/visandedatum 2010 inkommit. Erfarenhetsmässigt tillkommer ett betydande antal anmälningar 2-3 månader efter årsskiftet.

En arbetsgrupp inom ramen för PA-utskottet har med utgångspunkt från medarbetarenkäten arbetat med frågan om arbetsbelastningen och lämnat en rapport. Ett av förslagen var bland annat att göra en prioritering av arbetsuppgifterna vilket också framkommit som krav från Arbetsmiljöverket vid företagen inspektion på skola.

Rökfri arbetstid

Enligt beslut i kommunfullmäktige infördes rökfri arbetstid från och med den 1 maj. Information och erbjudande om råd, stöd och rökavvänjningskurser har gått ut till alla enheter. Ett informationsblad har distribuerats till samtliga arbetsplatser.

Jämställdhet och mångfald samt diskriminering

Inom ramen för ”FORUM för Jämställdhet, mångfald och likabehandling” har ca 120 medarbetare deltagit i kompetensutveckling och erfarenhetsutbyte inom följande områden

- Innebär jämtegrering ytterligare en arbetsuppgift eller ett effektivare sätt att arbeta mot styrdokumentens mål?
- Skolledarskap och föreställningar om kön
- Hederskultur, sex och samlevnad och likabehandlingsarbete
- Arbete mot hedersförtryck och för mänskliga rättigheter - vilket stöd kan skolor få i det förebyggande arbetet och i akuta problemsituationer
- Normkritiskt arbete i teori och praktik

En utvärdering av Jämställdhet- och mångfallsplan 2010-2012 finns i bilaga 9.

En jämställdhetsintegrerad skola i världsklass

Utvecklingsprojektet ”En jämställdhetsintegrerad skola i världsklass” som finansierats av Sveriges Kommuner och Landsting avslutades 2010. Projektet har bland

annat bidragit till att skolornas kvalitetsredovisningar 2010 vid en jämförelse med 2009 visar att:

35 % av skolorna har utökat sin redovisning av resultat efter kön.

25 % fler skolor än tidigare har gjort en analys efter kön.

23 % fler skolor än tidigare uppger att de har påbörjat ett aktivt genusarbete.

Under 2010 har grundskolorna successivt fått tillgång till mer statistik efter kön och gymnasieskolornas uppföljning anpassas för redovisning efter kön inför 2011. Under året har ett arbete inletts med målet att redovisa all statistik efter kön då det är relevant.

Erfarenheter från projektet har tillsammans med DO:s husmodell visat sig vara bra verktyg.

En slutrapport kring projektet Hållbar jämställdhet - en jämställdhetsintegrerad skola, 2009-2010, återfinns i bilaga 10.

Lönepolitik/lönebildning

För att tydliggöra processen löneöversyn har en modell med information och dialog på rektorsmöten kompletterat den skriftliga informationen inför löneöversyn 2010. Arbetsgivarföreträdarna har också givits möjlighet till kompetenshöjning inom området genom personalavdelningens frukostmöten.

En översyn av förvaltningens lönepolitiska riktlinjer är genomförd och kan föreläggas förvaltningsledningen.

Personalplanering och omställningsarbete

Omställningsarbetet under 2010 har berört ca 400 personer, varav fler än 100 till följd av införandet av GS-IT.

De personalkategorier som varit mest berörda är IT-tekniker, barnskötare, elev-assistenter, skolmåltsbiträden, vaktmästare, medielärare, samt modersmåls lärare. Berörda chefer har matchat dessa personer mot lediga anställningar som stått i överensstämmelse med behörighetskrav och tjänstgöringsgrader. Av de i samband med GS-IT omställningen berörda befattningsinnehavarna har drygt 50 personer erhållit nya IT-tjänster eller annan typ av tjänst inom förvaltningen. Utbildningsinsatser har också erbjudits samtliga för att stärka kompetensen inom IT-området och genomförts med drygt 50 deltagare. Ett 30-tal har i och med förändringen avslutat sin anställning.

För att minimera konsekvenserna av neddragningsbeslut i verksamheterna har personalavdelningen medverkat i att ta fram pensions- och avgångslösningar. Totalt har 98 personer inom förvaltningen erhållit avgångsersättning varav 10 personer i samband med GS-IT omställningen till en kostnad av 28,8 mnkr (GS-IT 5,2 mnkr). Inom förvaltningen har 7 personer beviljats särskild ålderspension till

en kostnad 5,2 mnkr. Totalt blev kostnaderna för dessa omställningsåtgärder 34 mnkr.

Chefsprogrammet

Ett antal inspirationsseminarier och föreläsningar har anordnats under året kring skolutveckling och ledarskap, bland annat två chefsdagar. Tillsammans med skolledarnas fackliga organisationer har en dag om forskning och vetenskap genomförts på Skolforum. En seminarieserie kring rektors betydelse och rektorsrollen har genomförts samt deltagande i projektet New public management i offentlig sektor (IPF) som är en internationell skolforskningskonferens.

Satsningen på grundskolans biträdande rektorers skolledarskap är klar. Cirka 100 biträdande rektorer har deltagit. Diskussion om så kallad ”rotation” av rektorer på grundskolan pågår. Satsningen på engelska för skolledare har fortsatt under året.

Ett nytt introduktionsprogram för chefer har införts. För introduktionen svarar den nyanställdes chef. Under året deltog 61 deltagare i den förvaltningsgemensamma basutbildningen för nyanställda chefer.

Ett 90-tal gruppleddare har genomgått ledarskapsutbildning. 30 deltagare har genomgått rekryteringsutbildning, som är ett program för kommande chefer.

Kvalitetssäkrad rekryteringsprocess

Under året har 14 nya rektorer anställts enligt denna modell. Diskussioner pågår kring att använda modellen även vid rekrytering av biträdande rektorer på grundskolenivå.

Rektorsutbildning

Sedan den nya statliga befattningsutbildningen för rektorer, rektorsprogrammet, startat hösten 2009, har ca 80 skolledare påbörjat utbildningen. Ytterligare ca 10 påbörjar rektorsprogrammet under våren 2011. 15 erfarna rektorer med ”gamla” rektorsutbildningen har påbörjat en utbildning med samma innehåll som rektorsprogrammet men i mer koncentrerad form. Ytterligare 15 påbörjar utbildningen i maj 2011.

KF:s INRIKTNINGSMÅL 3:

3. Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva

Utbildningsnämnden bidrar i hög grad till att kommunfullmäktiges inriktningsmål uppfylls.

Nämnden redovisar ett överskott om 105,1 mnkr före och 66,1 mnkr efter resultatdispositioner.

Åtgärder för att förbättra prognossäkerheten har genomförts och arbetet med att stödja enheterna med ekonomisk uppföljning och prognosarbete kommer att fortsätta 2011.

Hyreskostnaderna har, i absoluta tal, minskat jämfört med 2009. Ett antal skolor har vidtagit kapacitetshöjande åtgärder eller åtgärder för att förbättra sitt kapacitetsutnyttjande. I åtgärder för förbättrat kapacitetsutnyttjande ingår t.ex. avveckling av externa lokaler och integrering av skolbarnomsorg. I samverkan med stadsdelsnämnderna har skollokaler omvandlats till förskolelokaler.

MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

3.1 Budgeten ska vara i balans

● Uppfylls helt

Nämnden redovisar ett nettoöverskott efter bland annat resultatdispositioner om 64,9 mnkr. Avvikelse mot budget uppgår till ca 5 promille.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
□ Nämdens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	SLK registrerar	100 %	100 %	Verksamhetsberättelse 2010
● Nämdens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	99,2 %	100 %	100 %	Verksamhetsberättelse 2010
□ Nämdens prognossäkerhet T2	SLK registrerar		+/- 1 %	2010

NÄMNDMÅL:**Utbildningsnämnden ökar kostnadsmedvetenheten och prognossäkerheten**

● Uppfylls helt

Grundskola

Förvaltningen påbörjade ekonomidialoger hösten 2009 som ett stöd för grundskolerektorer med stora underskott. Syftet med dialogerna var att genom konsultationen och med hjälp av berörda rektorers egna analyser hitta effektiviseringsmöjligheter och verksamhetsanpassningar. Åtta skolor (en resultatenhet, övriga anslagsenheter) deltog i första fasen. Deras samlade underskott var i startläget drygt 20 mnkr. I bokslut 2010 redovisar sex av skolorna inte längre någon avvikelse mot budget, en av dessa skolor inrättas som resultatenhet till 2011. Endast två skolor redovisar fortfarande underskott 2010 vilket sammanlagt uppgår till 2,4 mnkr. Våren 2010 tillkom ytterligare tre skolor (en resultatenhet, två anslagsenheter). Rektorererna genomför nu tydliga anpassningar och skolornas ekonomiska utveckling har börjat vända.

Gymnasieskola

Gymnasieskolornas resultat följs kontinuerligt. Rektorer för skolor som visar eller prognostiserar ett underskott har tagit fram en handlingsplan för en budget i balans. Planen har löpande följts upp i möten med berörd rektor.

Översyn av resursfördelning

Utbildningsförvaltningen har under året utrett resursfördelningsmodeller i en rad avseenden. Utredningen har haft fokus på vilka anpassningar som kan behöva göras för att bringa resursfördelningen i samklang med den nya lagregleringen av bidrag på lika villkor oberoende av huvudman. Mot bakgrund av ny reglering av elevers rätt att få det stöd de behöver har utredningen även granskat avvägningen mellan elevpeng, tillägg på grund av socioekonomiska bakgrundsfaktorer samt särskilt stöd till elever med extraordinära stödbehov. Vidare har förvaltningen inom utredningens ram även granskat möjligheten att införa belöningssystem till skolor för goda prestationer, möjligheten att införa incitament på enhetsnivå för att minska lokalkostnader och för att motverka att elever tar längre tid än tre år för att fullfölja sin utbildning i gymnasieskolan. Slutligen har utredningen granskat förekomsten av profildrag i grundskolan. Under 2011 kommer förvaltningen att fortsätta med utredningar om lokalkostnaderna, det socioekonomiska tilläggsanslaget och skolskjutspeng.

I anknytning till resursfördelningsfrågorna har förvaltningen även granskat den ekonomiska gränsdragningen mellan förvaltningens tillhandahållaruppdrag och uppdraget att ansvara för driften av kommunens egna verksamheter. Med tillhandahållaruppdraget avses att oavsett huvudman ge förutsättningar till en bra skolgång för stadens barn och ungdomar. Även viss administration, som registra-

tur, nämndhantering och resursfördelning, kan betraktas som tillhandahållaruppdrag.

Utredningens resultat har till viss del inarbetats i budget och verksamhetsplan för 2011.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
Avdelningens/enhetens prognossäkerhet. Tertialrapport 2 jämfört med bokslut		+/- 1 %	2010

Kommentar: Prognossäkerheten varierar. Om stora skillnader konstateras mellan en enhets prognos och utfall analyseras orsakerna. Arbetet kring den ekonomiska uppföljningen och prognosarbetet fortsätter

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Utbildningsförvaltningen ska göra en översyn av resursfördelning för grund- och gymnasieskolan. I samband med detta prövas frågan om lika villkor inom grund- och gymnasieskola, socioekonomiskt tilläggsanslag för fristående skolor, belöningar för god kvalitet/goda resultat, stöd för minoriteter och det s.k. profilbidraget	2010-01-01	2010-12-31	

Analys av resultaträkning – Uppföljning av driftbudget

Utfall jämfört med budget

Driftverksamhet, mnkr	Budget	Bokslut	Avvikelse
Summa kostnader	14 379,4	14 271,8	107,6
Drift och underhåll	14 334,6	14 235,5	99,1
Kapitalkostnader	44,8	36,3	8,5
Summa intäkter	-1 781,0	-1 778,5	-2,5
Netto	12 598,4	12 493,3	105,1
Ingående resultatfond från 2009			214,6
Resultatöverföring till 2011			-253,6
Nettoutfall efter resultatfond			66,1
Prestationsjustering			
Ombudgetering			-1,2
Justerat nettoutfall			64,9

Investeringsverksamhet, mnkr	Budget	Bokslut	Avvikelse
Investeringsutgifter	90,0	68,1	21,9

Utbildningsnämnden redovisar ett överskott om 105,1 mnkr före och 66,1 mnkr efter resultatdispositioner. Ombudgetering begärs med 1,2 mnkr för implementering av ny läroplan i förskolan. Kvarvarande överskott efter resultatdispositioner uppgår till 64,9 mnkr, vilket motsvarar 5 promille av nämndens nettobudget.

Underskottet på intäktsidan uppgår till 2,5 mnkr och beror huvudsakligen på minskade övriga intäkter avseende försäljning av mat till personal på skolorna.

På kostnadssidan uppgår överskottet till 107,6 mnkr och finns främst inom verksamhetsavdelningarna. Överskottet beror på att enheterna under året prognostiserat underskott och avdelningarna därför sparat en buffert för att möta detta underskott. Även förvaltningsledningens buffert är i stort sett oanvänd. Avsatta reserver har inte behövt utnyttjas då enheterna visat ett betydligt bättre resultat i bokslutet än i de prognoser de lämnat under året. Grund- och gymnasieskolorna har även tilldelats ett bidrag om totalt 76,2 mnkr avseende kvalitetssatsning på IT. Kommunfullmäktige fattade beslut om tilldelningen i slutet av september.

Kommentarer till utfall samt kostnads- och intäktsutveckling per verksamhetsområde återfinns under rubriken Bokslut per verksamhetsområde.

Antal barn, elever och studerande 2010 framgår i bilaga 2. Bilaga 3 innehåller obligatoriska uppgifter.

Omslutningsförändringar

Nämnden har under året beslutat om omslutningsförändringar motsvarande 1 233,2 mnkr. De faktiska omslutningsförändringarna uppgick till 1 230,7 mnkr. Omslutningsökningen beror huvudsakligen på intäkter för försäljning av verksamhet till andra förvaltningar och interkommunal ersättning.

Utfall jämfört med prognostiserat utfall i tertialrapporter

I nedanstående tabeller redovisas prognostiserade nettokostnader innan resultatdispositioner i årets tertialrapporter och utfall i bokslut 2010. Kommentarer till avvikelser mellan utfall och prognoser återfinns under respektive verksamhetsområde.

Nettokostnader	Tertialrapport 1	Tertialrapport 2	Bokslut
Drift och underhåll	12 461,3	12 486,0	12 457,0
Kapitalkostnader	36,5	40,2	36,3
Totalt	12 497,8	12 526,2	12 493,3

Nettokostnader	Tertialrapport 1	Tertialrapport 2	Bokslut
Investeringsutgifter	90,0	70,0	68,1

Nettoavvikelser	Tertialrapport 1	Tertialrapport 2	Bokslut
Drift och underhåll	-13,7	-7,2	96,6
Kapitalkostnader	-0,9	-4,7	8,5
Totalt	-14,6	-11,9	105,1

Nettoavvikelser	Tertialrapport 1	Tertialrapport 2	Bokslut
Investeringsutgifter	0,0	20,0	21,9

Kostnads- och intäktsutveckling

Kostnads och intäktsutveckling, mnkr	2010	2009	Avvikelse
Kostnader			
Förskola	2 028,8	1 848,9	180,0
Grundskola inkl skolbarns	8 174,4	7 861,5	312,9
Obligatorisk särskola	346,2	339,7	6,5
Gymnasieskola	2 841,0	2 720,0	121,0
Gy särskola	189,0	172,5	16,5
Utbildning för vuxna	356,2	303,7	52,5
Nämnd och övergripande	336,2	312,5	23,7
Summa kostnader	14 271,8	13 558,7	713,1
Intäkter			
Förskola	-441,2	-430,2	-10,9
Grundskola inkl skolbarns	-602,2	-606,1	3,9
Obligatorisk särskola	-26,8	-40,3	13,5
Gymnasieskola	-501,3	-468,2	-33,2
Gy särskola	-45,7	-44,1	-1,6
Utbildning för vuxna	-136,9	-94,0	-42,9
Nämnd och övergripande	-24,4	-24,5	0,1
Summa intäkter	-1 778,5	-1 707,4	-71,1
Netto	12 493,3	11 851,2	642,1

Investeringsverksamhet, mnkr	2010	2009	Avvikelse
Investeringsutgifter	68,1	55,7	12,4

Driftverksamhet, mnkr	2010	2009	Avvikelse
Intäkter			
Statsbidrag	-714,6	-628,3	-86,3
Lokalintäkt	-35,7	-34,6	-1,1
Försäljning av verksamhet	-779,2	-789,1	9,9
Övriga intäkter	-249,0	-255,4	6,4
Summa intäkter	-1 778,5	-1 707,4	-71,1
Kostnader			
Personalkostnader	6 035,9	5 896,8	139,1
Lokalkostnader	1 580,6	1 617,8	-37,2
Entreprenader och köp av verks.	5 593,1	5 179,4	413,7
Övriga kostnader	1 025,9	833,0	192,9
Kapitalkostnader	36,3	31,7	4,7
Summa kostnader	14 271,8	13 558,7	713,1
Netto	12 493,3	11 851,2	642,1

Utbildningsnämndens nettokostnader har ökat med 642,1 mnkr jämfört med 2009, vilket motsvarar en ökning med 5,4 procent. Intäktssidan har ökat med 71,1 mnkr och kostnadssidan med 713,1 mnkr. Budgeten från kommunfullmäktige ökade med 346,3 mnkr jämfört med kommunfullmäktiges budget för år 2009. Av ökningen avsåg 185,2 mnkr volymökningar och 274,4 mnkr höjda schabloner. I budgeten låg också ett besparingskrav på 98,8 mnkr och ett ökat intäktskrav för statsbidrag maxtaxa på 7,9 mnkr. Resterande förändring bestod av minskade kostnader för Nordiska skolspel. Under 2010 har nämndens budget ökat med ytterligare 467,8 mnkr. Ökningen består huvudsakligen av volymförändringar, 377,3 mnkr, och kvalitetssatsningen på IT i förskola, grund- och gymnasieskola, 82,9 mnkr.

Utbildningsförvaltningens totala lönekostnad 2010 inklusive personalförsäkring uppgick till 5 936,0 mnkr vilket är en ökning med 123,0 mnkr jämfört med 2009. Årets löneökningar för perioden april till december uppgick till 99,0 mnkr. För samtliga tillsvidareanställda var det genomsnittliga utfallet i 2010 års lönerörelse 2,2 procent.

Antalet tillsvidareanställda i förvaltningen har under året minskat med 102 anställda, till 12 557 personer i december 2010. Av minskningens beror ca 40 tillsvidareanställningar på övergången till GS-IT. Resterande minskning avser 20 lärare, 15 vaktmästare och 15 elevassistenter.

Bokslut per verksamhetsområde

Driftverksamhet, mnkr	Budget	Bokslut	Avvikelse
Kostnader			
Förskola	2 064,7	2 028,8	35,9
Grundskola inkl skolbarns	8 179,5	8 174,4	5,1
Obligatorisk särskola	344,3	346,2	-1,9
Gymnasieskola	2 846,6	2 841,0	5,7
Gy särskola	179,2	189,0	-9,8
Utbildning för vuxna	364,0	356,2	7,8
Nämnd och övergripande	401,0	336,2	64,9
Summa kostnader	14 379,4	14 271,8	107,6
Intäkter			
Förskola	-471,0	-441,2	-29,9
Grundskola inkl skolbarns	-571,2	-602,2	31,0
Obligatorisk särskola	-27,5	-26,8	-0,6
Gymnasieskola	-513,1	-501,3	-11,8
Gy särskola	-44,2	-45,7	1,5
Utbildning för vuxna	-129,8	-136,9	7,1
Nämnd och övergripande	-24,2	-24,4	0,1
Summa intäkter	-1 781,0	-1 778,5	-2,5
Netto	12 598,4	12 493,3	105,1
Resultat från 2009			214,6
Resultat till 2011			-253,6
			66,1

Driftverksamhet, netto, mnkr	Budget	Bokslut	Avvikelse
Förskola	1 593,7	1 587,7	6,0
Grundskola inkl skolbarns	7 608,4	7 572,2	36,1
Obligatorisk särskola	316,8	319,4	-2,6
Gymnasieskola	2 333,5	2 339,6	-6,1
Gy särskola	135,0	143,3	-8,3
Utbildning för vuxna	234,2	219,3	14,9
Nämnd och övergripande	376,8	311,8	65,0
Netto	12 598,4	12 493,3	105,1
Resultat från 2009			214,6
Resultat till 2011			-253,6
			66,1

Förskoleverksamhet

Driftverksamhet, Netto, mnkr	Budget	Bokslut	Avvik. före fonder	Avvik. efter fonder
Förskola	1 593,7	1 587,7	6,0	6,0

Utfall jämfört med budget

Förskoleverksamheten redovisar ett överskott om 6,0 mnkr. Av överskottet avser 1,2 mnkr medel för implementering av ny läroplan i förskolan. Nämnden begär ombudgetering av dessa medel. Resterande överskott beror på att budgetmedel som tillförts förskoleverksamheten från andra verksamhetsområden för att möta det ökade barnantalet inte använts fullt ut.

Utfall jämfört med 2009

Kostnaden för förskoleverksamheten har ökat med 169,1 mnkr jämfört med år 2009. De ökade kostnaderna beror främst på att antalet inskrivna barn inom enskilt driven förskola och i andra kommuner ökat med cirka 1 000 barn jämfört med förra året.

Utfall jämfört med prognos

Bokslutet visar en förbättring med 17,2 mnkr jämfört med tertialrapport 2. Förbättringen beror framförallt på lägre utbetalningar av socioekonomiskt tillägg.

Grundskola och skolbarnsomsorg

Driftverksamhet, Netto, mnkr	Budget	Bokslut	Avvik. före fonder	Avvik. efter fonder
Grundskola inkl skolbarns	7 608,4	7 572,2	36,1	26,2

Utfall jämfört med budget

Grundskoleverksamheten inklusive skolbarnsomsorg redovisar ett överskott om 36,1 mnkr före och 26,2 mnkr efter resultatdispositioner. Överskottet beror främst på att hyreskostnaderna blivit lägre än budgeterat, att enheterna redovisat bättre resultat än förväntat samt på ökade bidragsintäkter från Migrationsverket. Grundskolestaben har varit återhållsam under året för att ha en reserv att täcka enheternas prognostiserade underskott med. Kostnaden för enskilt driven skolbarnsomsorg, fristående grundskolor och andra kommuners grundskolor blev 0,4 mnkr högre än budgeterat.

Den under 2010 nyinrättade hanteringen avseende verksamhetsstöd för elever i behov av särskilt stöd medförde betydligt fler ansökningar än beräknat. Totalt har 4 020 ansökningar hanterats varav 1 534 st beviljats ersättning mot ca 1 000 budgeterade elever. Verksamhetsstödet för elever i behov av särskilt stöd redovisar ett underskott om 89,7 mnkr. Ersättningen för verksamhetsstödet finansieras inom ramen för det socioekonomiska tilläggsanslaget. I samband med tertialrapport 2 befarades ett underskott om 70 mnkr för verksamhetsstödet vilket medförde att en omdisponering gjordes av det generella socioekonomiska anslaget med 37 mnkr.

Resterande underskott finansierades med överskott på grundskoleavdelningens stab samt inom avdelningen för enskilt fristående verksamhet. Den totala kostnaden för verksamhetsstödet uppgick till 216 mnkr.

Utfall jämfört med 2009

Nettokostnaden för verksamhetsområdet grundskola inklusive skolbarnsomsorg har ökat med 309,0 mnkr 2010 jämfört med bokslutet år 2009, cirka 4 procent. Bruttokostnaden har ökat med 312,9 mnkr och intäkterna minskat med 3,9 mnkr. Kostnadsökningen beror främst på att antalet stockholms elever i grundskola har ökat med 1 140 elever jämfört med år 2009. Inom skolbarnsomsorgen är motsvarande ökning 1 566 barn. Volymökningen medför ökade personalkostnader, ökade kostnader för inventarier, entreprenader och externa köp av verksamhet. Schablonen, och även pengarna, till grundskola och skolbarnsomsorg höjdes med 2 procent år 2010 vilket också förklarar de ökade kostnaderna. Intäktsminskningen beror främst på minskade intäkter för elever från andra kommuner.

Utfall jämfört med prognos

I likhet med tidigare år har osäkerhet i prognosarbetet inneburit att det avsatts reserver både ute på enheterna och inom grundskolestaben. Enheterna har medvetet skapat buffertar då osäkerheten kring det nya verksamhetsstödet för elever i behov av särskilt stöd som infördes 2010 varit stor. Enheterna fick 40,4 mnkr i extra anslag från kommunfullmäktige avseende kvalitetssatsning på IT.

Både enheterna och grundskolestaben har i bokslutet ett bättre resultat än prognostiserat, vilket innebär att enheterna tar med sig ett större överskott till 2011 jämfört med prognosen i tertialrapport 2. Grundskolestaben har skapat ett överskott för att täcka anslagsenheternas underskott och de resultatenheters underskott som överstiger 5 procent. Nettoutfallet av de underskott som skulle täckas blev 12,5 mnkr och täcks av centralt avsatta reserver. Under 2011 kommer arbetet med att stödja enheterna med den ekonomiska uppföljningen och prognosarbetet att fortsätta för att förbättra prognossäkerheten.

Jämfört med tertialrapport 2 ökade överskottet i bokslutet för enskilt driven skolbarnsomsorg på grund av ett något lägre barnantal än förväntat. Fristående grundskolor och elever i andra kommuner redovisar i bokslutet större överskott jämfört med prognostiserade överskott. Prognossvårigheterna för enskilt driven verksamhet förväntas minska när integrationen mellan Bosko och ekonomisystemet är fullt genomförd.

Underskottet för det särskilda verksamhetsstödet som infördes 2010 för elever som har ett omfattande behov av särskilt stöd beräknades i tertialrapport 2 till ca 70,0 mnkr. I bokslutet uppgår underskottet sammanlagt till 89,7 mnkr. Underskottet har lett till att grundläggningen av det socioekonomiska tilläggsanslaget minskades med 37 mnkr för att finansiera verksamhetsstödet. Övrigt underskott täcks inom avdelningarna för enskilt fristående driven verksamhet samt grundskolan.

Gymnasieskola

Driftverksamhet, Netto, mnkr	Budget	Bokslut	Avvik. före fonder	Avvik. efter fonder
Gymnasieskola	2 333,5	2 339,6	-6,1	-21,6

Verksamheten omfattar stadens hela gymnasieverksamhet med nationella program, specialutformade program och individuella program i egen regi, fristående och internationella skolor. Utbildningsnämnden har även kostnadsansvar för stockholmselever som går i gymnasieskolor i andra kommuner och landsting.

Utfall jämfört med budget

Gymnasieverksamheten redovisar ett underskott om 6,1 mnkr före och ett underskott om 21,6 mnkr efter resultatdispositioner. Kostnadssidan redovisar ett överskott om 5,7 mnkr och intäktssidan ett underskott om 11,8 mnkr. Av underskottet på intäktssidan beror 9,0 mnkr på en felaktigt budgeterad intäkt för nedskrivning av datorer. Nedskrivningen redovisades istället som en minskad kostnad. Resterande underskott beror på minskade statsbidrag för nordiska elever och minskad interkommunal ersättning jämfört med budget.

Den fristående gymnasieverksamheten redovisar ett underskott om 12,6 mnkr på grund av en högre genomsnittskostnad till följd av en annan programmix och högre kostnader för stödåtgärder. Stockholmselever i andra kommuner redovisar ett underskott om 3,1 mnkr. Den reserv på 10,0 mnkr som avsattes för kommun-gemensam prislista har inte använts eftersom prislistan införs först 2011.

Gymnasieverksamheten i egen regi redovisar ett överskott om 6,7 mnkr. Resterande överskott beror på minskade kapitalkostnader efter nedskrivning av datorer i samband med införandet av GS-IT.

Utfall jämfört med 2009

Kostnaderna har ökat med 4 procent och intäkterna med 7 procent jämfört med år 2009. Ökningen på kostnadssidan beror främst på ökade kostnader för avgångslösningar och ökade kostnader för fristående skolor och stockholmselever i andra kommuner. Antalet stockholmselever i fristående skolor och i andra kommuner har ökat med 359 elever jämfört med år 2009. I stadens egna gymnasieskolor har elevantalet minskat med 81 elever. Gymnasieschablonen höjdes med 2 procent år 2010. Motsvarande höjning av pengarna uppgick till 1,3 procent. Statsbidrag och ökad försäljning av verksamhet på skolorna svarar för ökningen på intäktssidan.

Lönekostnaden har ökat med 2 procent jämfört med år 2009.

Utfall jämfört med prognos

Gymnasieverksamhetens resultat är 38,2 mnkr bättre än vad som redovisades i tertialrapport 1 men 3,4 mnkr sämre än tertialrapport 2. Skillnaden mellan prognoser och bokslut beror dels på att skolornas resultat förbättras men också på att

vissa kostnader för gymnasieskolan inom de administrativa avdelningarna redovisats inom verksamhetsområde nämnd- och övergripande verksamhet.

Gymnasieskolorna har visat stor försiktighet i sina prognoser. Det har rätt osäkerhet om kostnaden för GS-IT och också om hur de budgethållningsåtgärder som vidtagits påverkar skolans slutresultat.

Skolornas resultat förbättrades med cirka 16,0 mnkr genom det extra anslaget från kommunfullmäktige avseende kvalitetssatsning på IT.

Kostnaderna för fristående skolor och stockholms elever i andra kommuner har ökat med 15,7 mnkr jämfört med prognosen i tertialrapport 2. Detta beror på en inte förutsägbar förändring i programmixen för fristående skolor under höstterminen och fler elever i andra kommuner. Även små förändringar ger relativt stora belopp eftersom det är ett totalt sett stort antal elever.

Utbildning för vuxna

Driftverksamhet, Netto, mnkr	Budget	Bokslut	Avvik. före fonder	Avvik. efter fonder
Utbildning för vuxna	234,2	219,3	14,9	14,9

Utfall jämfört med budget

Verksamhetsområdet redovisar ett överskott om 14,9 mnkr. Överskottet beror huvudsakligen på att delar av vuxenutbildningens ordinarie utbud av yrkesutbildningar finansierats med statsbidraget för yrkesvux. Detta medför att det blir pengar över i den del av budgeten som finansieras av staden trots att fler har deltagit i vuxenutbildningen än föregående år. Enligt de antagningskriterier som tillämpas har alla som inte har allmän behörighet till högskola eller en ej slutförd gymnasieutbildning rätt att studera inom stadens vuxenutbildning. För att alla sökande ska behandlas lika under året har nämnden valt att göra en strikt bedömning utifrån de kriterierna även om budgeten skulle medge att även andra sökande skulle kunna beredas plats.

Utfall jämfört med 2009

Nettokostnaden för verksamhetsområdet utbildning för vuxna uppgår i bokslut 2010 till 219,3 mnkr. Det är en ökning med 9,6 mnkr jämfört med år 2009. Intäkterna har ökat med 42,9 mnkr och kostnaderna med 52,5 mnkr. Av intäktsoökningen avser merparten, 34,9 mnkr, statsbidrag för yrkesvux och behörighetsgivande kurser. Kostnadsökningen beror främst på ökade personalkostnader och ökade kostnader för köp från externa anordnare som en följd av den statliga satsningen på yrkesvux, men också på att ersättningen till utbildningsanordnarna höjdes med 2,67 procent den 1 juli år 2010.

Utfall jämfört med prognos

Kostnaderna för verksamhetsområdet blev 3,2 mnkr högre än vad som beräknades i tertialrapport 1 och 2,4 mnkr högre än prognosen i tertialrapport 2. Det finns

alltid en osäkerhet under året när det gäller antal studerande som kommer till kursstart och hur många som slutligen tar betyg. Anordnarna inom såväl upphandlad som egenregiverksamhet ersätts med en peng per betygspoäng. Pengen varierar beroende på vilken kurs de studerande väljer.

Särskola

Obligatorisk särskola

Driftverksamhet, Netto, mnkr	Budget	Bokslut	Avvik. före fonder	Avvik. efter fonder
Obligatorisk särskola	316,8	319,4	-2,6	-2,6

Utfall jämfört med budget

Obligatoriska särskolan redovisar ett nettounderskott om 2,6 mnkr. Av underskottet avser 1,8 mnkr kostnaden för elever i fristående och andra kommuners skolor. Detta beror framförallt på ökade skolskjutskostnader, 2,6 mnkr, och ökade kostnader för elever i fristående skolor, 1,1 mnkr. Administration och kostnader för elever i andra kommuner ger minskade kostnader på 1,9 mnkr. Obligatoriska särskolan i egen regi redovisar ett underskott om 1,7 mnkr vilket till stor del beror på att kostnader för särskolan delvis budgeterats under verksamhetsområde grundskola, men även på minskade interkommunala intäkter och högre skolskjutskostnader än budgeterat.

Utfall jämfört med 2009

Nettokostnaden för särskolan har ökat med 20,0 mnkr mellan år 2009 och år 2010, en ökning med 7 procent, Intäkterna för obligatorisk särskola i egen regi har minskat med 13,5 mnkr främst på grund av minskade intäkter för elever från andra kommuner. Hyreskostnaden för särskolor i egen regi har minskat med 5,5 mnkr. Antalet stockholmselever i obligatoriska särskolan har under 2010 uppgått till 920 elever jämfört med 930 elever år 2009.

Utfall jämfört med prognos

Jämfört med prognosen i tertialrapport 2 är underskottet 1,9 mnkr lägre.

Gymnasiesärskola

Driftverksamhet, Netto, mnkr	Budget	Bokslut	Avvik. före fonder	Avvik. efter fonder
Gy särskola	135,0	143,3	-8,3	-8,3

Utfall jämfört med budget

Gymnasiesärskolan redovisar ett underskott om 8,3 mnkr. Enskild och fristående verksamhet genererar 5,0 mnkr av underskottet, vilket främst beror på ökade kostnader för skolskjuts för stockholmselever i andra kommuner och i fristående skolor. Resterande underskott förklaras av ökade hyreskostnader för gymnasiesärskoleverksamheten på grund av noggrannare fördelning av hyreskostnader.

Utfall jämfört med 2009

Intäkterna har ökat med 1,6 mnkr jämfört med år 2009 och förklaras med ökade interkommunala intäkter och ökade intäkter från stadsdelarna för korttidstillsyn.

Antalet elever i gymnasiesärskola har ökat med 22 elever jämfört med år 2009. Grundschablonen höjdes med 2 procent medan pengan minskades med cirka 0,7 procent. Den totala kostnadsökningen uppgick till 16,5 mnkr. Av ökningen avser 11,0 mnkr stockholmselever i fristående skolor och i andra kommuner. Personalkostnaden har ökat med 5,0 mnkr vilket beror på att kostnaderna under 2010 noggrannare fördelats till verksamhet gymnasiesärskola vilket inte gjordes fullt ut under 2009.

Utfall jämfört med prognos

Differensen mellan bokslutet och tertialrapport 2 beror främst på fördelningen av kostnaderna mellan verksamheter beträffande egen regi.

Nämnd och övergripande verksamhet

Driftverksamhet, Netto, mnkr	Budget	Bokslut	Avvik. före fonder	Avvik. efter fonder
Nämnd och övergrip.	376,8	311,8	65,0	51,4

Utfall jämfört med budget

Verksamhetsområdet redovisar ett överskott om 65,0 mnkr före och ett överskott om 51,4 mnkr efter resultatdispositioner. Överskottet på kostnadssidan uppgår till 64,9 mnkr. Av överskottet beror 42,2 mnkr på att förvaltningens reserv inte använts. Resterande överskott beror huvudsakligen på att budgeten för engångskostnader avseende införandet av GS-IT lagts inom nämnd- och övergripande verksamhet medan de faktiska kostnaderna bokförts på de verksamhetsområden de tillhör. Överskottet på intäktssidan är marginellt, 0,1 mnkr.

Utfall jämfört med 2009

Kostnaden för verksamhetsområdet nämnd- och förvaltningsadministration uppgår i bokslut 2010 till 311,8 mnkr. Det är en ökning med 23,8 mnkr jämfört med år 2009. Kostnadsökningen beror främst på ökade kostnader i samband med införandet av GS-IT.

Utfall jämfört med prognos

Resultatet i bokslutet har förbättrats med 69,6 mnkr jämfört med prognosen i tertialrapport 1 och med 53,5 mnkr jämfört med prognosen i tertialrapport 2. Förbättringen är främst bokföringsteknisk. I prognoserna har engångskostnaderna för införandet av GS-IT felaktigt redovisats inom nämnd- och övergripande verksamhet medan de faktiska kostnaderna i bokslutet bokförts på respektive verksamhetsområde.

Resultatenheter

Ingående fond 2010, mnkr

Grundskola

Ingående fond resultatenheter 2010	170,7
Ingående fond resultatenheter avvecklade i bokslut 2009	-4,0
Totalt ingående fond grundskola	166,7

Gymnasieskola

Ingående fond resultatenheter 2010	32,2
Ingående fond resultatenheter avvecklade i bokslut 2009	0,0
Totalt ingående fond gymnasieskola	32,2

Övriga

Ingående fond uppdragsavdelningen	15,7
Totalt ingående fond	214,6

Utgående fond 2010, mnkr

Grundskola

Resultatenheter med överskott (76)	187,1
Resultatenheter med underskott (11)	-10,5
Resultatenheter med fond +/-0 (0)	0,0
Totalt utgående fond grundskola	176,6

Gymnasieskola

Resultatenheter med överskott (15)	47,7
Resultatenheter med underskott (0)	0,0
Resultatenheter med fond +/-0 (0)	0,0
Totalt utgående fond gymnasieskola	47,7

Övriga

Utgående fond uppdragsavdelningen	29,3
Totalt utgående fond	253,6

Samtliga resultatenheter redovisas i bilaga 3 och anslagsenheter i bilaga 4.

Grundskolor

Resultatenheterna har med sig en ingående fond om 166,7 mnkr i överskott, inklusive avvecklade resultatenheternas underskott om 4,0 mnkr. De avvecklade resultatenheternas underskott täcks av budgeterad reserv inom driftsbudgeten.

Resultatenheternas utgående fond uppgår till 176,6 mnkr, vilket fördelar sig med ett överskott om 187,1 mnkr och ett underskott om 10,5 mnkr. Enheterna hade en ingående fond om 170,7 mnkr. Den utgående fonden föreslås bli överförd till utbildningsnämnden år 2011.

Grundskolan hade 87 resultatenheter under 2010. Av dessa redovisar 76 överskott eller ingen avvikelse jämfört med budget och 11 stycken redovisar underskott.

I enlighet med stadens regler för ekonomisk förvaltning kommer Kämpetorps-skolan, Knutbyskolan och Rågsvedsskolan att i bokslutet avvecklas som resultat-enheter till följd av att de har redovisat underskott två år i rad.

14 skolor som har varit anslagsenheter har redovisat överskott två år i rad och inrättas enligt beslut i Verksamhetsplan 2011 som resultatenheter 2011. Sedan 2009 har grundskolestaben genomfört ekonomidialoger där syftet är att öka rektors förmåga att inom ramen för sin årliga budget uppnå förväntat resultat. Som ett resultat av denna satsning har antalet resultatenheter inom grundskolan ökat, och inför 2011 återstår endast 16 av 30 anslagsenheter 2010. På grund av att 3 resultatenheter avvecklas i bokslutet kommer antalet anslagsenheter 2011 att uppgå till 19, vilket totalt ger en minskning med en tredjedel.

Grundskoleavdelningen kommer även under år 2011 att fortsätta arbetet med att noga följa den ekonomiska utvecklingen både på enhets- och verksamhetsnivå. Uppföljningar kommer att göras varje månad för att möjliggöra åtgärder i ett tidigt skede inom de enheter som signalerar stora budgetavvikelser i huvudsak i form av underskott, men även stora överskott. De specifika ekonomidialoger som påbörjades under 2009 med anslagsenheter som redovisar underskott avslutades under andra halvåret 2010. Den löpande ekonomiska uppföljningen ska, liksom tidigare, inkludera ekonomiska analyser och åtgärdsförslag.

Gymnasieskolor

Resultatenheterna redovisar ett överskott om 15,5 mnkr före och ett nollresultat efter resultatdispositioner.

Resultatenheterna hade med sig en ingående fond om 32,2 mnkr och för med sig en utgående fond om 47,7 mnkr.

Av gymnasieskolans 25 enheter är 15 resultatenheter. Av dessa visar 9 skolor överskott och 6 visar underskott på årets resultat. Samtliga 6 skolor med underskott täcker detta med sin ingående fond.

Från Bromma gymnasiums resultat har avlyfts 0,4 mnkr på grund av kostnader skolan haft i samband med mottagandet av elever från Hässelby gymnasium. Detta finansieras av central reserv.

Kärrtorps gymnasium och Norra Real har redovisat överskott två år i rad och inrättas enligt beslut i Verksamhetsplan 2011 som resultatenheter 2011.

Övriga

Uppdragsavdelningen hade med sig en ingående fond om 15,8 mnkr och för med sig en utgående fond om 29,3 mnkr. Det stora överskottet förklaras i huvudsak av ett sent inkommet uppdrag från kvalitets- och ekonomiavdelningen, gällande stöd

och applikationer till skolorna vid införandet av trådlösa nätverk. Införandet fortgår under 2011.

Analys av balansräkning

Balansräkning, mnkr	2010	2009	Avvikelse
Tillgångar			
Anläggningstillgångar	130,4	104,2	26,2
Maskiner och inventarier	130,4	104,2	26,2
Omsättningstillgångar	1 193,5	1 105,9	87,6
Kundfordringar	245,0	277,9	-32,9
Diverse kortfristiga fordringar	20,1	7,3	12,8
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	927,7	819,6	108,1
Kassa och bank	725,6	1,0	724,6
Summa	1 323,9	1 210,1	113,8
Skulder och eget kapital			
Eget kapital	-288,5	-287,4	-1,1
Kortfristiga skulder	-1 035,4	-922,7	-112,7
Kortfristiga skulder till kreditinstitut och kunder	-7,7	-7,9	0,2
Leverantörsskulder	-817,6	-768,9	-48,7
Övriga kortfristiga skulder	-20,7	-13,7	-7,0
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-189,3	-132,2	-57,1
Summa	-1 323,9	-1 210,1	-113,8

Förvaltningen har periodiserat hyror, statsbidrag, timlöner, övertid och mertid samt övriga kostnader och intäkter utifrån enheternas uppdrag. Förvaltningen har, precis som tidigare år, valt att periodisera kostnader och intäkter på 50 tkr eller högre.

Tillgångar

Anläggningstillgångar har en nettoökning med 26,2 mnkr. Förvaltningen har anskaffat mer anläggningsinventarier än vad som skrivits av under 2010. I samband med övergången till GS-IT gjordes en nedskrivning på 9,0 mnkr.

Kundfordringarna har minskat med 24,3 mnkr mot 2009. En anledning är att fakturering avseende interkommunal ersättning för gymnasielever höstterminen 2010 skedde tidigare än jämfört med 2009. Även fordringar mot andra förvaltningar har minskat, vilket beror på en enstaka post avseende stimulansbidrag för enskilda förskolor som fakturerats SLK vilken är 20,0 mnkr lägre 2010 jämfört med 2009. Osäkra kundfordringar har minskat beroende på att nedskrivningar har gjorts för åren 2007-2009.

Fordringar på anställda har minskat med 650 tkr, vilket beror på ett konsekvent arbete att minska de anställdas löneskulder. Fordringar på staten har ökat med nästan 13,0 mnkr, vilket avser statsbidrag för asylsökande.

De förutbetalda kostnaderna avser främst hyror och ersättning till fristående förskolor och skolor. Ökningen av de förutbetalda kostnaderna är knappt 117,0 mnkr. En stor del av ökningen förklaras av de engångsavgifter som förvaltningen betalt till Volvo IT. Engångsavgifterna ska periodiseras över 3 år vilket innebär att 75,0 mnkr balanseras i bokslutet. Resterande ökning förklaras av att det totala värdet av leverantörsfakturer var högre 2010 än 2009 vilket gör att även de förutbetalda kostnaderna är högre 2010 än 2009.

Skulder

Förändringen av eget kapital beror på att resultatfonden, överskottet för resultatenheter, ökat med 39,0 mnkr. Det är en mindre ökning jämfört med 2009. Nämndens skuld till enheterna är 253,6 mnkr.

Kortfristiga skulder till kreditinstitut och kunder är oförändrad. Leverantörsskulder har ökat med 48,7 mnkr. Leverantörsskuldens ökning eller minskning beror främst på i vilken takt leverantörerna fakturerar. Även skulder till andra förvaltningar har ökat, beroende på att förvaltningen fick många fakturer i december.

Skulder till staten har ökat med 8,0 mnkr vilket beror på statsbidrag för två projekt, Skapande skola och Matematiksatsning.

Upplupna löner och sociala avgifter har ökat med 5,0 mnkr, ökningen avser avgångsvederlag. Övriga ej inkomna kostnader har ökat med 50,0 mnkr, till 140,0 mnkr. Bland de största periodiseringsposterna finns ännu ej fakturerad undervisning avseende komvux, 20,0 mnkr, fakturer från Volvo IT avseende december, 9,3 mnkr. Periodiseringar av verksamhetsstöd för elever i behov av särskilt stöd uppgår till ca 25 mnkr.

Resultat- och balansräkningarna redovisas i sin helhet i bilaga 1.

Investeringar

Förvaltningens investeringsbudget uppgår till 90,0 mnkr. Arbetet har fortsatt med att säkerställa att de nya redovisningsprinciperna, gällande hanteringen av investeringar, tillämpas fullt ut i hela organisationen. I likhet med år 2009 har osäkerhet kring prognosarbetet bidragit till ett lägre nyttjande av investeringsutrymmet än budgeterat.

Förvaltningens investeringar uppgick till 68,1 mnkr, vilket är 7,6 procent lägre än budget. Jämfört med bokslut år 2009 har investeringsvolymen ökat med 12,4 mnkr. Grundskolor har gjort investeringar om 47,2 mnkr, gymnasieskolor om 19,9 mnkr och övriga enheter om 1,0 mnkr.

Satsningar har gjorts på digitala verktyg, miljösatningar och andra standardhöjande åtgärder för att effektivisera lokalanvändningen. Satsningar har gjorts för

att stimulera till kapacitetshöjande åtgärder inom nuvarande lokalbestånd, samt avveckling av paviljonger och andra externa lokaler. Köksinventeringar har under året ägt rum vilket har bidragit till en ökad satsning på bland annat köksutrustning.

Kapitalkostnader

Förvaltningens budget för kapitalkostnader uppgår till 44,8 mnkr. Utfallet för dessa kostnader är 36,3 mnkr, 2,3 procent lägre än budgeterat. De minskade kapitalkostnaderna beror till största delen på nedskrivning av datorer i samband med övergången till GS-IT. Kostnaderna för grundskolorna är på 15,0 mnkr, för gymnasieskolorna 19,7 mnkr och för övriga enheter 1,6 mnkr.

Ombudgeteringar

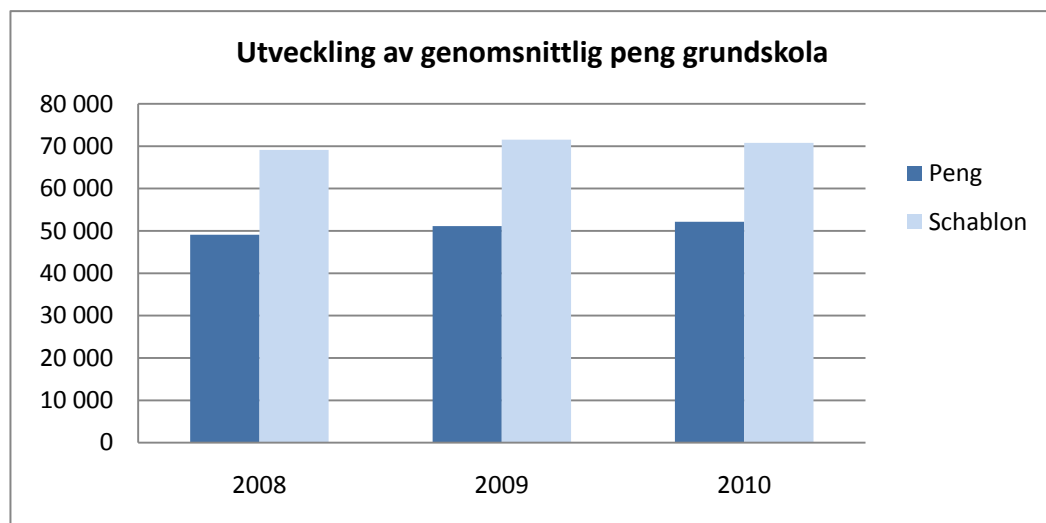
Ombudgetering begärs med 1,2 mnkr för implementering av ny läroplan i förskolan.

Medel för lokaländamål

I bilaga 3 finns uppgifter om kontantfinansierade byggnadsåtgärder i fastigheter samt om stimulansbidrag för utbyggnad av förskolelokaler

Övrigt

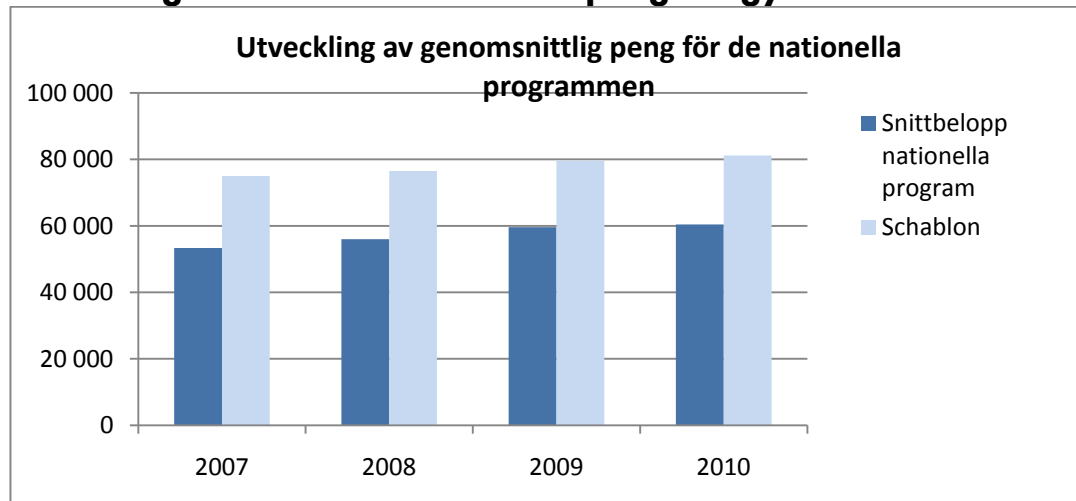
Utvecklingen av schablon och elevpeng för grundskolan

Diagrammet ovan visar genomsnittspengen för grundskolan per år. Pengen ökade med 2 procent 2010 jämfört med 2009 och med 4,2 procent 2009 jämfört med 2008. Schablonen 2010 höjdes med 2 procent, men sänktes samtidigt med 3 procent med anledning av lagen om bidrag på lika villkor. Detta innebar en nettominusning 2010 jämfört med 2009 med 1 procent. Schablonen ökade med 3,5 procent 2009 jämfört med 2008.

Penghöjningen förklaras dels av att schablonen har höjts, men också av att de kostnader som elevpengen ska täcka har förändrats. IT-kostnader som tidigare låg centralt har successivt under åren lagts ut till skolorna direkt. Under 2010 lades också kostnader för serviceförvaltningen avseende gemensam service löner och ekonomi ut direkt till grundskolorna.

Utvecklingen av schablon och elevpeng för gymnasieskolan

Diagrammet ovan visar genomsnittspengen för de nationella programmen per år. Pengen ökade med cirka 1,3 procent år 2010 jämfört med 2009. Schablonen ökade med 2 procent mellan åren.

Målsättningen är att den enskilda skolan ska få så stor del av gymnasieschablonen som möjligt och därigenom få en ökad självbestämmanderätt. Under 2010 avsattes en reserv för ett eventuellt införande av en gemensam interkommunal prislista för gymnasieutbildningen och därför höjdes pengarna med enbart 1,3 procent.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

3.2 Effektivitet och fokus på kärnverksamheterna

● Uppfylls helt

Utbildningsnämnden bedöms i hög grad bidra till att kommunfullmäktiges inriktningsmål uppfylls. Arbetet med att minska lokalkostnader har fortsatt. Ett antal grundskolor har vidtagit kapacitetshöjande åtgärder eller åtgärder för att förbättra sitt kapacitetsutnyttjande, t.ex. avveckling av externa lokaler och integrering av skolbarnomsorg. Mot bakgrund av ett kommande vikande elevunderlag sker en kontinuerlig översyn av gymnasieskolans utbud och lokalisering. Lokalkostnaderna, i absoluta tal, har minskat jämfört med 2009.

I samverkan med stadsdelsnämnderna har skollokaler omvandlats till förskolelokaler.

Arbetet med att effektivisera administrationen på såväl central som lokal nivå har fortsatt under 2010.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period

Administrationens andel av de totala kostnaderna	3,26 %	2,8 %	minska	2010

Kommentar: Införandet av GS-IT har inneburit engångskostnader med ca 68 miljoner kronor. Ungefär hälften gäller 2010 medan den andra hälften av kostnaderna kommer att finnas kvar 2011 och 2012. Kostnaderna består till huvuddelen av kostnader som uppstått i verksamheterna men bekostats gemensamt.

Antal tävlande i kvalitetsutmärkelsen	10 st	15 st	öka	2010

Kommentar: 10 enheter deltog i kvalitetsutmärkelsen 2010. Av dessa utsågs Åsö vuxengymnasium på Södermalm till vinnare inom klassen skola

Hyreskostnadernas andel av de totala kostnaderna för stadens verksamhet i egen regi	19 %	18 %	minska	2010

Kommentar: Hyreskostnaderna i absoluta tal har minskat från 2009. I hyreskostnaderna för 2010 ingår också avvecklingskostnader för Hässelby gymnasium med 7,5 miljoner kronor, vilket gör att målet för indikatorn inte uppnås.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse

Utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska samverka för ett effektivt och flexibelt lokalutnyttjande för de pedagogiska verksamheterna	2008-01-01	2010-12-31	

NÄMNDMÅL:

Utbildningsnämnden ökar resurserna till kärnverksamheterna genom en effektivare administrations- och lokalhantering

● Uppfylls helt

Grundskola

Ett antal skolor har vidtagit kapacitetshöjande åtgärder eller åtgärder för att förbättra sitt kapacitetsutnyttjande. I åtgärder för förbättrat kapacitetsutnyttjande ingår avveckling av externa lokaler och integrering av skolbarnomsorg.

Ombyggnationer har försenats, vilket innebär att hyreskostnader för evakueringslokaler flyttats fram i tid. Störst ekonomisk påverkan har framflyttningen av Engelbrektskolornas evakuering.

I samverkan med stadsdelsnämnderna har skollokaler omvandlats till förskolelokaler.

I samband med inrättande av ny elevantalskapacitet respektive vid avveckling av paviljonger/annex beviljas grundskolor ett så kallat nyetableringsstöd. Stödet utgörs i huvudsak av investeringsmedel och syftar till att lyfta av skolor kostnader i samband med nyetablering respektive stimulera till kapacitetshöjande åtgärder inom nuvarande lokalbestånd samt till avveckling av paviljonger och andra externa lokaler. Under 2010 har totalt 5,4 mnkr beviljats, varav 1,0 mnkr för lokalavveckling.

Därutöver har tidigare beviljade belopp om 2,1 mnkr överförts från 2009 till 2010. Under året genomfördes en inventering av samtliga grundskolors kök. Inventeringen har syftat till att kartlägga och beskriva lokalens status, funktioner, utrustning samt behov av åtgärder för planering av framtida insatser. Inventeringen kommer att vara ett stöd vid prioritering av köksprojekt.

Vid årsskiftet fanns inom grundskolan totalt 19 pågående hyreshöjande byggnadsärenden över 0,5 mnkr eller ärenden där genomförandebeslut finns och byggnation ännu inte påbörjats. Förutsättningarna att inarbeta tillgänglighetsåtgärder prövas i respektive projekt.

De större projekten utgörs bland annat av Kristinebergsskolan, Stenhagsskolan och Lugnets skola. Därutöver finns 7 offererade projekt där genomförandebeslut ännu inte fattats. 3 offerter är beställda efter inriktningsbeslut i utbildningsnämnden, varav det största projektet är Högalidsskolan. Därutöver finns ca 40 ärenden i utredningsskede och ca 80 ärenden i förstudie. Ett stort antal av dessa avser avveckling av äldre paviljonger och kök med ombyggnadsbehov. Ärenden över 5 mnkr föreläggs nämnden för inriktnings- respektive genomförandebeslut.

Gymnasieskola

S:t Görans gymnasium upphörde 2008 och en del av verksamheten flyttades till S:t Eriks gymnasium 2009 varför evakuerings- och anpassningskostnader uppstod. Anpassningen avslutades under 2010 och nedläggningen av S:t Görans gymnasium beräknas bli en reell besparing först 2012.

Avvecklingen av medieprogrammet vid Riddarfjärdens gymnasium fortskrider. I takt med att dessa lokaler på så sätt frigörs flyttar grundskolornas dansutbildning vid Högalidsskolan in i lokalerna.

Hässelby gymnasium upphörde med sin verksamhet under 2010. För den del av verksamheten som flyttades till S:t Eriks gymnasium har verksamhetsanpassning genomförts under 2010. Med övertalighets- och flyttkostnader beräknas en besparing bli en realitet 2012.

Inga nya elever till Högalidsskolans gymnasieverksamhet togs in till läsåret 2010/2011.

Under 2010 har en offert erhållits avseende anpassningar av Farsta gymnasium för att kunna flytta Riksgymnasiet för rörelsehindrade RG/RH dit. Planeringen fortsätter under 2011 och den inkluderar även elevhemsfrågan.

En offert avseende anpassning av Thorildsplans gymnasium för att kunna flytta gymnasiesärskoleeleverna/RH i Skärholmens RH dit har erhållits under 2010. Kostnaden har bedömts bli för hög varför annan lokalisering undersöks.

Mot bakgrund av ett kommande vikande elevunderlag sker en kontinuerlig översyn av gymnasieskolans utbud och lokalisering. De enheter/byggnader som inte kan anses fullt utnyttjade är Enskede Gårdsgymnasium, Brännkyrka gymnasium, Farsta gymnasium samt Skärholmens gymnasium.

Administration

Arbete har skett för att effektivisera och kvalitetssäkra dokument- och ärendehantering genom att fortsätta införandet av Diabas på grundskolorna samt öka kunskapen och medvetenheten om hanteringen av allmänna handlingar bland personalen på skolorna genom rådgivning och vid skolbesök. Det planerade införande av Diabas på de kommunala gymnasieskolorna under hösten 2010 sköts fram med anledning av att en upphandling av ett nytt stadsgemensamt ärende- och dokumenthanteringssystem ska ske. Stadsarkivet samordnar projektet och utbildningsförvaltningen deltar i detta arbete. Förvaltningen kommer därför att göra ett delavslut när det gäller införandet av Diabas på grundskolorna.

Ett led i arbetet med att förbättra servicen till medborgarna, med både ökad tillgänglighet och större resurseffektivitet, är att anlita stadens Kontaktcenter (KC) som en gemensam ingång för generella frågor från medborgarna som rör skolområdet. Förvaltningen har under 2010 tagit fram vilka frågor som central förvaltning har som med fördel kan flyttas till KC.

Kvalitetssäkring av telefonin har skett bland annat genom utbildning av kontaktpersoner, samt utarbetande av fler manualer och lathundar på intranätet. Kunskapsnivån om telefonin har ökat, bland annat om betydelsen av att hänvisa sin telefon vid frånvaro - därmed kan även kostnaderna för växelsamtal minskas.

Förslag till hur kommunikation kan användas som strategiskt verktyg i ledarskapet har utarbetats, baserat på en undersökning som genomförts bland chefer och

medarbetare i organisationen. Nyhetsbrevet FREDAG startade i december som följd av förslagen. Kommunikation som verktyg i ledarskapet har också tagits upp i samband med genomförande av basutbildning för nya chefer i organisationen.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
Administrationns andel av de totala kostnaderna på skolan/enheten		Minska	2010
Kommentar: Andelen varierar mellan olika skolor och enheter, bland annat beroende på bedömningen av om olika kostnader hänför sig till undervisning eller administration.			
● Genomsnittlig hyra pedagogiska lokaler per kvadratmeter	1 009 kr/kvm	1 040 kr/kvm	2010
● Genomsnittlig hyreskostnad pedagogiska lokaler per elev/studerande	15 418 kr/elev	16 300 kr/elev	2010
● Genomsnittlig yta per elev/studerande, kvm	15,3 kvm	15,9 kvm	2010
Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
● Utbildningsnämndens alla enheter ska utveckla en effektiv administrations- och arbetsorganisation	2010-01-01	2011-12-31	

Synpunkter och klagomål

Inom *grundskoleavdelningen* handläggs klagomål och anmälningsärenden rörande skolbarnsomsorgs-, särskole- och grundskoleverksamheten. Under året hanterades 111 ärenden från Skolinspektionen, 43 från Barn- och elevombudet, BEO, och åtta från Diskrimineringsombudsmannen, DO. Av de avslutade ärendena har färre än tidigare lett till kritik.

I flera fall går ett ärende som fått kritik av Skolinspektionen för bristande stöd eller rätt till utbildning vidare till BEO eller DO, som prövar möjlighet till skadestånd för diskriminering/kränkande behandling. Samma ärende kan på detta vis behandlas av flera instanser. Antalet anmälningar förefaller öka, framförallt anmälningar till Barn- och Elevombudet, men det är också flera som lämnas utan åtgärd.

Till *gymnasieavdelningen* har det per telefon inkommit 6 synpunkter/klagomål angående skolors hantering av enskilda elever. Efter samtal har hänvisning skett till berörd rektor och frågorna har hanterats av respektive skola. Från Skolinspektionen har 12 ärenden inkommit, 1 har kommit från diskrimineringsombuds-

mannen och 3 från barn- och elevombudsmannen. 4 ärenden från Skolinspektionen är oavslutade. I ett av dessa ålades skolan att skriva en ny policy för kontakterna med socialtjänsten. Detta har skett och godkänts av Skolinspektionen.

Inom *vuxenutbildningsavdelningen* och Vuxenutbildning Stockholm inkommer årligen synpunkter och klagomål från personer som är missnöjda med antagningsreglerna. Rutiner för handläggning och återkoppling är framtagna och väl kända bland medarbetarna. Under året har 281 skriftliga synpunkter hanterats. Därutöver har 24 personer inkommit med begäran om ändring av sin tidigare angivna utbildningsbakgrund, i syfte att förbättra sina möjligheter att studera inom den kommunala vuxenutbildningen.

Klagomål gällande den pedagogiska verksamheten hos utbildningsanordnarna hanteras i första hand lokalt, därefter ansvarar rektor vid avdelningen för återkoppling, åtgärd samt uppföljning. Femton klagomål från studerande av ovanstående karaktär har hanterats av förvaltningen samt ett par klagomål angående den administrativa hanteringen.

Förvaltningen har ett avslutat ärende vid Skolinspektionen och två avslutade ärenden vid Diskrimineringsombudsmannen.

Arbete med synpunkter och klagomål på *avdelningen för enskilt driven och fristående verksamhet* ingår som en del i avdelningens arbete med tillsyn och insyn. Under 2010 har förvaltningen hanterat 100 klagomålsärenden gällande enskild verksamhet, utöver de ärenden som aktualiserats tidigare år och fortfarande är aktuella. Det stora flertalet anmälningar har gällt kritik av den pedagogiska verksamheten (brister i pedagogisk kompetens, brister i omsorg). Föräldrakritiken gäller också låg bemanning, lågt antal förskollärare och begränsade öppettider. Förvaltningen har vid 30 tillfällen beslutat om att förelägga ansvariga huvudmän att avhjälpa missförhållanden.

Förvaltningen har lämnat två förslag om återkallelse av godkännande (tidigare tillstånd) till utbildningsnämnden. Av dessa ärenden är ett överklagat till förvaltningsrätten. Förvaltningen har också vid tre tillfällen lämnat information till skolinspektionen om bister hos skolhuvudmän. Dessa ärenden ingår inte i nämndens tillsynsansvar. Ärenden av tillsynskaraktär har överlämnats till Skolinspektionen.

En tvist rörande påstått *brott mot diskrimineringslagen på grund av ålder* har förts vidare från staden till Sveriges Kommuner och Landsting. Tvisten har inte inneburit några kostnader i form av skadestånd eller diskrimineringsersättning. Utbildningsförvaltningen har dock rekommenderats att redogöra för lönespridningen för gymnasielärare sedan övergången till individuell lönesättning. Redogörelsen ska efter analys resultera i en plan för hur förvaltningen ska åstadkomma ökad lönespridning.

Övrigt

Projekt för IT-utveckling

Medel för angelägna IT-projekt fördelades till nämnderna i kommunstyrelsens avstämningssärende. Utbildningsnämnden har tilldelats medel för:

- Gemensam drift, test och utbildningsmiljö för Skolwebben
En gemensam driftsmiljö för Stockholm Skolwebb etablerades under hösten 2010, en test och utbildningsmiljö är under utveckling och kommer att tas i bruk i början av 2011.
- Förstudie gällande ny gemensam plattform
Förstudien kring en ny gemensam plattform har utmynnat i ett antal aktiviteter och förslag som under 2011 kommer att genomföras i flera olika etapper. Förslagen handlar dels om hur de olika systemen ska samverka och successivt förändras men också om mer specifika utvecklingsinsatser kring t.ex. frånvarohantering. Grundtanken är att samla ihop alla funktioner i en gemensam ingång, där befintliga och nya system kan presenteras för användarna.
- Pedagogisk mötesplats (webbplatsen Pedagog Stockholm)
Projektet är avslutat och webbplatsen har en förvaltningsorganisation.

Projektet GS-IT

I augusti avslutades migreringen till Volvo IT av de sista skolorna och central förvaltning och alla delprojekt inom GS-IT har nu genomförts. Ett intensivt arbete har pågått under hösten för att komma till rätta med de problem som konstaterats i det initiala skedet, detta arbete kommer att fortsätta under 2011. Samverkan med serviceförvaltningen har påbörjats kring det löpande arbetet efter genomförandet av GS-IT.

Särskilda redovisningar

Upphandling och konkurrensutsättning - se avsnitt 1.1.

Uppföljning rehabilitering - se avsnitt 2.4 samt bilagorna 3 och 12.

Projekt för sänkt sjukfrånvaro - se avsnitt 2.4 samt bilaga 11.

Rökfri arbetstid - se avsnitt 2.4.

Jämställdhets- och mångfaldsplan samt diskriminering - Se avsnitt 2.4, bilagorna 9 och 10 samt ovan under synpunkter och klagomål.

Järvalyftet och Söderortsvisionen - se avsnitt 1.2, 2.2, samt bilaga 13

Intern kontroll - se bilaga 8

Nyckeltal

I bilaga 7 redovisas nyckeltal utifrån stadens centrala krav.

Del 2 Till utbildningsnämnden

Bokslut per avdelning*

Avdelning, netto, mnkr	Budget	Bokslut	Avvikelse
Grundskoleavdelningen	6 134,0	6 091,4	42,6
Gymnasieavdelningen	1 231,5	1 224,8	6,7
Vuxenavdelningen	209,8	197,1	12,7
EF-avdelningen	4 572,5	4 556,0	16,5
Uppdragsavdelningen	0,0	-13,5	13,5
Personalavdelningen	105,8	105,8	-0,0
Administrativa avdelningen	83,2	75,9	7,3
Kvalitets- och ekonomiavdelningen	201,9	229,9	-28,0
Förvaltningsledning	59,7	25,8	33,9
Summa	12 598,4	12 493,3	105,1
Resultat från 2009			214,6
Resultat till 2011			-253,6
			66,1

* Inklusive interna mellanhavanden

Grundskoleavdelningen

Uppdrag

Vision 2030 är att Stockholm ska vara en storstad i världsklass och att stadens verksamheter ska erbjuda en högklassig och kostnadseffektiv samhällsservice baserad på valfrihet och mångfald. För utbildningsförvaltningens del innebär detta att höja kvaliteten i grundskolan och utveckla metoder för resurseffektiv administration och handläggning. För skolorna innebär detta att de lyckas få eleverna att nå målen för sin utbildning inom ramen för de medel skolorna blir tilldelade. Utbildningsförvaltningen ska på olika sätt stödja skolorna i detta arbete.

Vid elevräkningen i september 2010 gick totalt 61 179 elever i Stockholms stads kommunala grundskolor. Av dessa gick 7 179 elever i förskoleklass och 717 elever fanns inskrivna i särskolan. I skolbarnsomsorgen fanns 25 499 elever inskrivna.

Skolbarnsomsorgen (årskurs F-3) ska komplettera och stödja skolans verksamhet samt erbjuda en meningsfull fritid. Innehållet i fritidshemmets verksamhet ska fungera som ett stöd för att uppnå skolans mål. Den öppna fritidsverksamheten för barn mellan 10-12 år i form av fritidsklubbar styrs av samma regelverk som övrig pedagogisk verksamhet. Alla elever i årskurs 4-6 ska erbjudas öppen fritidsverksamhet.

I Stockholms stad finns särskoleelever i 70 av stadens kommunala grundskolor. Elever inom obligatoriska särskolan kan antingen gå i särskilda undervisningsgrupper eller vara integrerade i vanliga grundskoleklasser. Utbildningsförvaltningen strävar efter att öka både lokal- och verksamhetsmässig inkludering av särskoleklasser.

Utveckling för en skola i världsklass

Det strategiarbete som inleddes under 2008 har inriktningen en skola i världsklass. Förhållningssättet är vidareutvecklat i den tillsammans med rektorer gemensamt framtagna plattformen - En grundskola i världsklass. Under året har arbetet med både grundskolans strategi och den gemensamma plattformen gått vidare. Varje rektor ansvarar för implementering av dessa dokument på respektive skola. Arbetet med att utveckla bemötande och förhållningssätt fortsätter. Personalen ska möta, utveckla och förvalta förtroendet hos varje barn, varje dag.

De samlade resultaten i årskurs 9 i de kommunala grundskolorna har försämrats något sedan föregående år. Samtidigt visar staden resultat på förbättringar av resultat på de nationella proven i årskurs 5. Variationen mellan skolor är stor.

Förvaltningen har under året påbörjat ett arbete för att på ett bättre sätt rikta resurser till skolor utifrån genomförd analys. Förvaltningen valde att fördela knappt hälften av de dryga 31 miljoner som staden erhöll i statsbidrag för läsa-skriva-räkna satsningen som riktade insatser till skolor med låg måluppfyllelse i de nationella proven årskurs 5. Förhoppningen är att detta på sikt kommer att visa effekt på elevernas måluppfyllelse.

Analysinstrument för välskötthet – verktyg för skolutveckling

Grundskoleavdelningen har under året fortsatt att utveckla sitt lednings- och analysverktyg för bedömning av skolornas grad av välskötthet och för hur de behöver utvecklas. Detta analysverktyg utgör tillsammans med utvecklingsdialogerna en bärande del i det övergripande kvalitetsarbetet. För att dialogerna på ett ännu bättre sätt ska kunna vara ett verktyg för verksamhetsutveckling krävs att de omfattar en mer processinriktad analys av resultat på klass-, ämnes- kön- och lärarnivå. Som stöd för detta påbörjades under hösten 2010 ett arbete för att ta fram digitala resultatunderlag till respektive skola.

Skola 2011/Bedömning och betyg

Under året har ett medvetet arbete bedrivits för att skapa förutsättningar för en god implementeringsprocess av en ny samlad läroplan med kursplaner och en ny skollag inom grundskola och särskola. Samtliga skolledare har deltagit i en seminarierie "Rektors arbete med IUP" i syfte att ge dem verktyg och inspiration att leda den kommande implementeringsprocessen. Utöver detta har cirka 500 lärare deltagit i en kompetensutvecklingssatsning; Bedömning och lokal pedagogisk planering, för att de ska få ökad kunskap i hur man kan utveckla undervisningen i relation till de nationella målen.

Arbetet med kulturfrågorna.

Kulturplanen har gjorts känd i stadens skolor och olika inspirationsaktiviteter har genomförts.

Globalisering

Målen för utbildningsförvaltningens internationella arbete är oförändrade och arbete fortlöper i enlighet med strategin för ökad kunskaps- och erfarenhetsutbyte, vidgade perspektiv och ökad kulturell kompetens på alla nivåer. Förvaltningen har under året underhållit upparbetade kontakter med utvalda städer och regioner, men har även tagit nya kontakter samt deltagit aktivt i projekt och konferenser inom relevanta utvecklingsområden som resultatuppföljning och analys, IKT, ledarskap etc.

Samarbetet med Leeds har under året framför allt skett inom ramen för det pågående EU-stödda Comenius Regio-projektet kring IKT i skolan. De fem deltagande Stockholmsskolorna presenterade projektet på Skolforum 2010.

För andra året i rad deltog ett antal rektorer, lärare och förvaltningspersonal i en kurs kring aktiv inkludering vid Harvard Graduate School of Education i Boston.

Nya kontakter har tagits med Düsseldorf. I december reste en delegation från Grundskoleavdelningen till Düsseldorf för att skapa förutsättningar för utbyten på flera nivåer – förvaltningsnivå, rektorsnivå, samt lärar- och elevutbyten.

För att stödja skolornas internationella utbyten startades under året ett nätverk av lärare med särskilt uppdrag kring internationalisering, i enlighet med den internationella strategin. Företrädare för fem skolor, tre grundskolor och två gymnasieskolor inledde i slutet av året samarbete inom naturorienterande ämnen med fem skolor i Paris och fem skolor i Helsingfors. Avsikten är att bilda fem partnerskap som utvecklar NO-undervisningen i samarbete med Vetenskapens hus i Stockholm, Cité des Sciences i Paris och med Heureka i Helsingfors.

Entreprenörskap och entreprenöriellt lärande

Fokus inom området entreprenörskap har under året legat på samverkan skola-arbetsliv och utveckling av studie- och yrkesorienteringen i Stockholms skolor.

Att stimulera arbetet kring entreprenörskap i skolan handlar till stor del om att utveckla elevers kreativitet, nyfikenhet och initiativförmåga. Under året har grundskoleavdelningens referensgrupp för utveckling av entreprenörskap påbörjat ett arbete med att formulera en strategi för entreprenörskap i den kommunala grundskolan.

Praktisk IT- och Mediekompetens, PIM

För att utveckla lärarnas digitala och IT-pedagogiska kompetens har ytterligare 41 grundskolor startat sitt PIM-arbete. En satsning på PIM för skolledare har också

genomförts. De 46 skolor som startade hösten 2009 har fortsatt sitt arbete och de flesta av dessa skolor har också slutfört PIM-utbildningen. Vid årets slut var 5 149 personer registrerade i PIM-arbetet. Av dem har 79 procent nått PIM 1, 48 procent nått PIM 2, 22 procent PIM 3 samt knappt 10 personer uppnått PIM 4.

För att utveckla skolornas webbplatser har under året en förstudie genomförts. Syftet var att ta reda på både vårdnadshavares behov och skolors önskemål gällande innehåll och struktur. Under 2011 kommer förvaltningen i samverkan med ett antal pilotskolor att ta fram ytterligare stöd för att utveckla skolornas hemsidor.

Effektiviseringar

I Stockholms stad är målet att samtliga grundskolor ska klara sin ekonomi. De allra flesta skolor lever upp till det målet, men några har problem att klara ekonomi i balans. I dessa skolor genomfördes under året ekonomidialoger.

Ekonomidialogerna handlar om att genom konsultation och med hjälp av berörda rektorers egna analyser, vara bollplank till rektorerna och återkopplare till uppdragsgivaren. Syftet med projektet är att öka rektors förmåga att inom ramen för sin årliga budget uppnå förväntat resultat. När effektiviseringsmöjligheterna identifierats tillsammans med berörda rektorer leder det oftast till att rektorerna börjar anpassa verksamheten. I några skolor har effektiviseringen gått mycket snabbt. 14 av anslagsenheterna har inför 2011 omvandlats till resultatenheter.

Ett antal skolor har vidtagit kapacitetshöjande åtgärder eller åtgärder för att förbättra sitt kapacitetsutnyttjande. I åtgärder för förbättrat kapacitetsutnyttjande ingår avveckling av externa lokaler och integrering av skolbarnomsorg. Ombyggnationer har försenats, vilket innebär att hyreskostnader för evakueringslokaler flyttats fram i tid. Störst ekonomisk påverkan har framflyttningen av Engelbrekts-skolans evakuering.

Vid nybyggnation och större ombyggnader läggs fokus på lokalers flexibilitet i samverkan med stadsdelsnämnder. Inriktningen är att grundskolelokaler ska kunna användas för förskola och tvärtom.

Under 2010 har en omfattande utbildningsinsats genomförts för grundskolornas måltidspersonal i livsmedelshygien och i livsmedelslagstiftningen. Andra utbildningsinsatser som genomförts har varit i matsedelsplanering, ekologisk mat, personlig hälsa och ergonomi, salladsberedning samt praktiska kurser i matlagning och vegetarisk kost.

I samband med ombyggnad/renovering av kök prövas förutsättningarna att ställa om från mottagnings- till tillagningskök respektive möjligheten att installera avfallskvarn.

Bokslut

Driftverksamhet, Netto, mnkr	Budget	Bokslut	Avvik. före fonder	Avvik. efter fonder
Grundskoleavdelningen	6 134,0	6 091,4	42,6	32,7

Grundskoleavdelningen redovisar ett överskott om 42,6 mnkr före och 32,7 mnkr efter resultatdispositioner.

Grundskolestabens överskott uppgår till 45,3 mnkr och enheternas underskott till 32,7 mnkr. Av de 30,0 mnkr som budgeterats för att täcka anslagsenheternas underskott och den del av resultatenheternas underskott som överstiger 5 procent har bara 12,6 mnkr använts. En del av överskottet beror på ett högre asylbidrag från Migrationsverket samt större elevantalsökning under året än tidigare beräknat. Lokalkostnaderna redovisar ett överskott jämfört med budget om 39 mnkr.

Precis som tidigare år har enheterna lämnat försiktiga prognoser. I tertialrapport 2 prognostiserade enheterna ett underskott om 70,2 mnkr och en utgående fond om 128,6 mnkr. I bokslutet redovisar enheterna ett underskott om 2,7 mnkr och en utgående fond om 176,6 mnkr. Det är en förbättring av resultatet med 67,5 mnkr. Samtliga grundskolor redovisas i bilaga 5. Jämfört med bokslut 2009 har enheternas resultat försämrats med 19,9 mnkr.

Anslagsenheter grundskola	(mnkr)
Ingående fond avvecklade resultatenheter	-4,0
Årets resultat	0,5
- varav överskott (22 enheter)	15,0
- varav underskott (8 enheter)	-14,5
Underskott som ska täckas i bokslut	-3,5

Anslagsenheterna, totalt 30 stycken (se vidare bilaga 4), redovisar ett sammanlagt överskott om 0,5 mnkr. Av de 30 anslagsenheterna redovisar 22 ett överskott om sammanlagt 15,0 mnkr medan resterande 8 har ett underskott om sammanlagt 14,5 mnkr. Jämfört med tertialrapport 2, har anslagsenheterna förbättrat sitt resultat med 25,5 mnkr. Detta visar att enheterna vidtagit åtgärder för att anpassa organisationen. De åtgärder som gjorts är framför allt personalminskningar samt i övrigt en stram budgethållning. Skolorna arbetar också aktivt med så kallad inkludering, vilket har medfört en minskning av externa elevplaceringar. Även elevantalet har ökat. De enheter som redovisar underskott arbetar med anpassningar av organisationen.

Vid införandet av den nya resursfördelningen för verksamhetsstöd, förutsågs inte de ekonomiska konsekvenserna för S:t Örjan. Enheten styrdes därmed av två olika ekonomistyrningsprinciper, dels intäktsfinansiering och dels av verksamhetsstödet utformning. Det är framförallt hanteringen av lokalkostnader och centrala

OH- kostnader som bidragit till enhetens negativa resultat 2010. Med en justering och hänsyn tagen till de effekterna förbättras enhetens resultat med 1,7 mnkr. För år 2011 har finansieringsprinciper fastställts.

Under 2009 inledde grundskoleavdelningen ett arbete med särskilda ekonomidialoger med de anslagsenheter som redovisar underskott. Med hjälp av dessa dialoger gjordes en verksamhetsanalys som i sin tur varit till hjälp för enheterna att ta fram åtgärder för att få en ekonomi i balans. Den särskilda personalförstärkningen för ekonomidialogerna upphörde under 2010 och arbetet kommer i fortsättningen att vara en del av den ordinarie budgetuppföljningen inom avdelningen.

Resultatenheter

Grundskolans resultatenheter hade en ingående fond om 170,7 mnkr och för med sig en utgående fond om 176,6 mnkr.

Av de enheter som visar underskott är de främsta orsakerna att enheten har en för stor organisation i förhållande till verksamheten samt den stora förändringen avseende verksamhetsstöd för elever i behov av särskilt stöd.

Avvecklade enheter

Kämpetorpsskolan, Knutbyskolan och Rågsvedsskolan avvecklas som resultatenheter. Enheterna har ett sammanlagt underskott om 4,5 mnkr, efter ingående fonder uppgick till sammanlagt 2,5 mnkr och den utgående fonden uppgår till 4,2 mnkr. Av underskottet belastar 2,8 mnkr årets resultat som följd av att underskottet överstiger 5 procent av bruttobudgeten.

Gymnasieavdelningen

Uppdrag

Gymnasieavdelningen ansvarar för drift och utveckling av stadens egna verksamheter inom gymnasieskolan och gymnasiesärskolan.

I september 2010 gick totalt 17 796 elever i stadens kommunala gymnasieskolor och 350 i stadens gymnasiesärskolor. Gymnasiesärskolan finns vid 4 kommunala gymnasieskolor samt integrerad på två grundskolor.

Intagning till gymnasieskolan

Intagningen till gymnasieskolan handläggs för flertalet av länets kommuner av Gymnasieintagningen Stockholms Län (GSL). Kansliet hanterar ansökningar och betyg, gör intagningskörningar, utskick av intagningsbesked m.m. Utbildningsnämnden ansvarar för den myndighetsutövning som sker i samband med intagningen. Underlagen för dessa bedömningar, yttranden och beslut kommer från GSL.

I vilken mån sökande utanför den egna kommunen är förstahandssökande regleras bl.a. i samverkansavtal mellan kommunerna. 2010 hade staden samverkansavtal med 21 av länets kommuner för de yrkesinriktade och specialutformade programmen. Gymnasieavdelningen lämnar yttrande för de stockholmsungdomar som söker utanför staden/samverkansområdet samt fattar beslut om mottagande av sökande som bor utanför samverkansområdet men söker stadens utbildningar. Utanför samverkansområdet lämnades 2010 ca 4 000 yttranden samt fattade 3 500 beslut om mottagande.

Utöver dessa beslut gjordes individuella bedömningar av sökande som anfört särskilda skäl att få söka som förstahandssökande till Stockholm, sökande med utländska betyg, Waldorfbetyg samt sökande som saknade betyg i engelska. Ca 500 sådana bedömningar gjordes 2010. Ca 70 överklaganden om mottagandebeslut handlades även.

Avdelningen handlade även överenskommelser med fristående gymnasieskolor rörande godkännande av ersättningen för IV-elever. Samtliga fristående gymnasieskolor med sökande från Stockholm till sina IV-alternativ kontaktades och överenskommelse slöts med 27 skolor.

	2009	2010
Stockholmare som i första hand sökte annan kommun 2008	1 044 (10,8 %)	1 078 (11,1 %)
Stockholmare som i första hand sökte fristående gymnasieskola	3 434 (35 %)	3 506 (36 %)
Stockholmare intagna i annan kommun i länet	743	733
Sökande från andra kommuner i länet intagna i Stockholm	1 274	1 266

Utfall – intagningen till åk 1

Av dem som togs in på nationella och specialutformade program i staden kom ca 73 procent in på sitt förstahandsval. Högst andel förstahandsintagna hade naturbruksprogrammet med ca 91 procent och lägst andel samhällsvetenskapsprogrammet med 68 procent. Naturvetenskapsprogrammet hade 72 procent förstahandsintagna. Av dem som tagits in på NV och SP kom en hög andel in på det program de önskat i första hand. Samtidigt kom fler elever här än på andra program in på en inriktning och/eller skola som de rangordnat lägre.

Av samtliga behöriga stockholmare som togs in 2010 (oavsett huvudman) blev 71 procent intagna på sitt förstaval (program, inriktning och skola).

Gymnasieslussen

Gymnasieslussen är en administrativ enhet inom gymnasieavdelningen. Under året har ca 900 ungdomar kommit dit för kartläggning, vägledning, skolplacering och konsultation, vilket är ca 100 färre än 2009. Orsaken till minskningen beror sannolikt på att tillgången på utbildningsplatser var större hösten 2010 än tidigare

och att ungdomskullarna minskat i storlek vilket kan innebära att eleverna har lättare att själv finna utbildningsplats vid skolstart.

För att kunna erbjuda ungdomar en plats under läsåret har Gymnasieslussen avtal med sex kommunala och fristående skolenheter, sammanlagt 90 platser. För ungdomar med särskilda behov placerar slussen elever inom 14 olika utbildningar med drygt 150 utbildningsplatser.

Gymnasieslussen handlägger individuella bedömningar av sökande till IV, ca 1 800 2010, samt bedömer personliga skäl för företräde till nationella program, ca 400 2010. De obehöriga ungdomar som inte tagits in vid den slutliga intagningen hade antingen bara sökt IV-alternativ där det rådde konkurrens, saknade bilaga eller helt saknade ett IV-val.

Gymnasiesärskolan

Under 2010 togs 52 elever in till stadens gymnasiesärskolas nationella och specialutformade program, varav 28 kom från annan kommun. 34 elever togs in till det individuella programmet. 38 stockholmselever togs in till fristående gymnasiesärskola. 8 elever togs in till gymnasiesärskola i annan kommun.

Utveckling för en skola i världsklass

Utgångspunkt för utvecklingsarbetet har varit Vision 2030, nationella och kommunala styrdokument samt gymnasieavdelningens strategidokument; Med gemensam kraft för en skola i världsklass.

Minskade elevunderlag och ökad konkurrens kräver samordning, samarbete och effektivisering för att frigöra resurser för kärnverksamheten. Genom ett ständigt kvalitetsarbete kan kvaliteten för eleverna öka. En stor utmaning för gymnasieskolorna har varit att genomförandet av reformeringen av gymnasieskolan, Gy 2011.

Strategiarbetet – Med gemensam kraft för en skola i världsklass

Under 2010 har arbetet utifrån den strategiska planen fortsatt. Rektorsmötena och rektorsinternaten har använts för dialog och strategiarbete.

Följande arbetsgrupper med rektorer och gymnasiestabens medarbetare och andra avdelningar har fortsatt sitt arbete under 2010; marknadsföring, utveckling, programutbud och lokaler, ekonomi och resursfördelning, IT, personalfrågor och pilotprojektet. Grupperna har avrapporterat sitt arbete till rektorsmötet och gymnasiechefen. Resultatet av gruppernas arbete har bl.a. inneburit förändringar av utbud, dimensionering och fördelning av program, justeringar i resursfördelningssystemet och förberedelsearbete inför Gy 2011.

Under året har samliga grupper arbetat med att ta fram kriterier och utprova kriterier för en välskött skola. Arbetet fortsätter 2011.

Pilotprojektet, Ledning av den pedagogiska verksamheten för elevers lärande

Inom strategiarbetet har en ny ledningsorganisation prövats. Syftet har varit en tydligt och nära ledarskap av den pedagogiska verksamheten. Ett pilotprojekt har sedan hösten 2009 på enheterna Brännkyrka/Bernadotte, S:t Erik/Kista, Södra Latin och Enskede Gård/Stockholms hotell och restaurangskola.

Rektor är en nyckelbefattning i skolenheternas utvecklings- och förbättringsarbete. Genom att dela in skolorna i ett antal mindre skolenheter under egna rektorer har en nära ledning av den pedagogiska verksamheten för bättre lärprocesser, ökad kvalitet för eleverna och högre måluppfyllelse möjliggjorts. Genom att lägga samman skolor till större områden under ledning av en samordningsrektor har strategisk ledning, samordning och effektivisering av det administrativa stödet till rektor möjliggjorts.

Under pilotperioden har utbildningsinsatser genomförts med stöd av en organisationskonsult. Insatserna har omfattat samordningsrektorerna, rektorerna samt administrativa chefer och arbetslagsledare/gruppledare på de berörda skolorna.

Projektet har fortlöpande följts av professor Olof Johansson, ansvarig för rektorsutbildningen vid Umeå universitet. Han har genomfört en formativ utvärdering av projektet. I hans rapport framgår bl.a. att samordningsrektorerna lämnat den dagliga verksamheten åt rektorerna och fokuserar på att lyfta helheten, att det pågår ett samtal ute på pilotskolorna om frågor relaterade till styrning och ledning av verksamheten, att rektorerna klivit fram och tar beslut och leder den pedagogiska verksamheten på ett tydligt och nära sätt, att skolornas utvecklingspotential med den tydligare ledningsstrukturen synliggjorts och att den ger utrymme för ett fördelat ansvar som lyfter organisationen när många krafter strävar åt samma håll.

Utifrån gjorda erfarenheter av projektet har ett förslag till ny ledningsorganisation för stadens gymnasieskolor tagits fram och beslutats. Den nya ledningsorganisationen träder i kraft 1 juli 2011. Gymnasieskolor fördelas på tio gymnasieområden. Varje område leds av en gymnasieområdeschef. Skolorna delas in i ett antal skolenheter som leds av en rektor. Inom varje område ska det finnas en administrativ chef. För varje befattning ska finnas ett tydligt uppdrag. Varje skola ska behålla sin identitet. När eleverna väljer skola är det skolan som är valalternativet.

Kompetensutvecklingsinsatser kommer att genomföras för de nya områdena enligt projektets modell.

Globalisering

Under 2010 har utbildningsförvaltningens projekt Global Citizen ytterligare expanderat och intensifierat verksamheten. Många elever har deltagit samt genomfört olika aktiviteter i Sverige, Kina och Indien. Samverkan har skett mellan stadens skolor, universitet/högskolor samt företag både i Sverige och i Asien. Eleverna som deltar har fått breda och djupa kunskaper om globaliseringen och

dess effekter. Ett konkret resultat är att elever utfört sin APU i Asien. Andra elevresultat är att erfarenheterna efter besök i Kina och Indien stimulerat till planer för framtida studier utomlands.

Föreläsningar för skolledare och lärare har skett fyra gånger per termin med Kina- och Indienforskare samt näringslivsrepresentanter. Skolledare, lärare samt elever har deltagit i världsutställningen Expo 2010 i Shanghai under en vecka i juni. Deltagandet i världsutställningen har lett till många nya kontakter med både högskolor, universitet samt skolor och företag i Shanghai. Under sen augusti genomförde elever, lärare samt skolledare en presentation på Tällberg Foundation Youths aktivitet ”En dag för framtiden” på Skeppsholmen i Stockholm.

Året 2010 avslutades i Stockholm med ett ”Entrepreneurship-Camp” för 30 elever i samverkan med National University of Singapore. Mastersstuderande som genomför sitt 3:e studieår här i Sverige gav tre utbildningsdagar i entreprenörskap för våra ungdomar. Under dagarna deltog även flera svenska entreprenörer samt Stockholm School of Entrepreneurship.

Effektiviseringar

S:t Görans gymnasium upphörde med sin verksamhet 2008. En del av verksamheten flyttades till S:t Eriks gymnasium 2009 varför anpassningskostnader uppstod. Denna anpassning är avslutad under 2010. Genom bl.a. dessa anpassningskostnader, evakueringskostnader och S:t Görans tidigare negativa bokslut blir nedläggningen av S:t Görans en reell besparing först 2012.

Avvecklingen av Riddarfjärdens gymnasium och dess medieprogram fortskrider i fastigheten Münchenbryggeriet. I takt med att dessa lokaler frigörs flyttar grundskolans dansarutbildning vid Högalidsskolan in. Från hösten 2011 utgör den förberedande dansarutbildningen och yrkesdansarutbildningen en enhet i Münchenbryggeriet. Uppdraget med att samla dansarutbildningen är då genomfört.

Efter nämndbeslut upphörde Hässelby gymnasium med sin verksamhet i juni 2010. För den del av verksamheten som flyttades till S:t Eriks gymnasium har anpassningar gjorts och färdigställts under 2010. Med kostnader för övertalighet under 2010 och 2011 samt engångskostnader för flytt av verksamhet blir en besparing en realitet först 2012.

Gymnasieverksamheten vid Högländsskolan läggs ner från hösten 2012. Inga nya elever togs in på till hösten 2010.

Under 2010 har gymnasieavdelningen undersökt och fått en offert på anpassningar av Farsta gymnasium för att kunna flytta Riksgymnasiet för rörelsehindrade RG/RH dit. Planeringen fortsätter 2011. Landstinget har under året sagt upp elevhemmets lokaler och kommer inte att ansvara för driften från 1 juli 2011.

Under 2010 har därför ett arbete genomförts som innebär att förvaltningen övertar lokaler och drift från detta datum.

Lindeparkens lokaler kommer att lämnas på grund av dålig arbetsmiljö, ventilation m.m. Under 2010 har ett planeringsarbete genomförts avseende flytt av eleverna på gymnasiesärskolans Hotell- och restaurangprogram till Stockholms Hotell- och restaurangskola vid Globen. Planering av flytt av övriga program, främst IV, pågår och fortsätter under 2011.

Avdelningen har även undersökt och fått en offert på anpassningar av Thorildsplans gymnasium för att kunna flytta gymnasiesärskoleeleverna/RH i Skärholmens RH dit. Detta har bedömts vara för dyrt och annan lokalisering undersöks. Arbetet med att hitta en lösning på någon annan skola fortsätter.

Mot bakgrund av ett vikande elevunderlag sker en kontinuerlig översyn av programutbud och gymnasieskolornas verksamhet. De enheter/byggnader som inte kan anses fullt utnyttjade är Enskede Gårds gymnasium, Brännkyrka gymnasium, Farsta gymnasium samt Skärholmens gymnasium

Bokslut

Driftverksamhet, Netto, mnkr	Budget	Bokslut	Avvik. före fonder	Avvik. efter fonder
Gymnasieavdelningen	1 231,5	1 224,8	6,7	-8,8

Avdelningen redovisar ett överskott om 6,7 mnkr före och ett underskott om 8,8 mnkr efter resultatdispositioner. Gymnasiestabens överskott uppgår till 2,2 mnkr. Av överskottet var 2,0 mnkr planerat för att täcka anslagsenheternas underskott. Resterande överskott hänförs till överskott på gymnasieskolorna. I lokalkostnaderna för 2010 ingår restvärdet för Hässelby gymnasium.

Av gymnasieskolorna är 10 skolor anslagsenheter och 15 skolor resultatenheter. Anslagsenheterna redovisar ett sammanlagt underskott om 10,9 mnkr. Resultat-enheterna redovisar ett sammanlagt överskott om 15,4 mnkr. Sammanlagt redovisar 13 skolor ett överskott och 12 skolor ett underskott. Skolornas resultat visar att det gemensamma arbetet med att anpassa verksamhet/organisation till ett minskat elevantal ger resultat. Det råder dock fortfarande osäkerhet om vilka effekter vidtagna budgethållningsåtgärder får under året. För flera skolor har prognoserna varit alltför pessimistiska. Samtliga gymnasieskolor redovisas i bilaga 6.

Vuxenutbildningsavdelningen

Uppdrag

Utbildning för vuxna omfattar studier på grundläggande- och gymnasial nivå, kvalificerade yrkesutbildningar inom Yrkeshögskolan samt sårvux.

Inom vuxenutbildningsavdelningen sker myndighetsutövning, planering, upphandling, tillsyn och uppföljning. Till avdelningen hör den centrala enheten Vuxenutbildning Stockholm som ansvarar för all information och intagning till studier samt studievägledning.

Vuxenutbildning Stockholms uppdrag är att hantera studievägledning, samtliga ansökningar, antagningar, klagomål, språk- och matematiktester, utveckling av webbaserade tjänster och verktyg etc. Vuxenheten har tagit emot drygt 42 000 ansökningar till vuxenutbildningens fem olika startperioder.

Vid enheten återfinns även Vuxenteamet som är en tvärprofessionell arbetsgrupp som riktar sig till studerande med en funktionsnedsättning. Målet är en tillgänglig studiemiljö för alla. Verksamheten har under året gett stöd åt ca 400 studerande i varierande omfattning.

Förvaltningen har avtal med 19 upphandlade utbildningsanordnare och överenskommelse med Åsö vuxengymnasium med de två enheterna Södermalm och Västerort. Kommunal vuxenutbildning, inom främst el och hantverk, bedrivs även vid några gymnasieskolor. I samverkan med socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningen har dessutom Stockholms transport- och fordonstekniska gymnasium genomfört ett antal utbildningar inom transportsektorn för sfi-studerande. Där har även riksrekryterande utbildningar inom Yrkesvux genomförts.

Antal personer som studerat under året inom den kommunala vuxenutbildningen har varit 19 815. Antalet helårsplatser (å 800 poäng) uppgick till 1 377 inom den grundläggande delen och 5 672 inom den gymnasiala delen. Inom den statliga satsningen yrkesvux har drygt 2 000 personer studerat vilket motsvarar 1 093 helårsplatser. Sårvux har under året bytt namn till Lårvux, vid enheten har ca 300 personer studerat varav ca en tredjedel från andra kommuner.

Inom den kvalificerade yrkesutbildningen har ca 500 personer studerat på heltid vid de två enheterna Frans Schartaus Handelsinstitut och S:t Eriks gymnasium. Resultaten är mycket goda och 87 procent erhåller arbete efter studierna.

En skola i världsklass

Förvaltningen har under året arbetat med yrkesvux i den ordinarie organisationen utifrån möjligheten att utöka målgruppen för de som har rätt till komvuxstudier. Utbildningsanordnare har ett utökat och till arbetsmarknaden anpassat utbud av utbildningar. Uppföljning av effekten av yrkesvux har genomförts utifrån krav från

Skolverket. Undersökningen har genomförts via en webb-enkät och genom utdrag ur förvaltningens register. Resultatet är inte helt rättvisande då ett stort antal av de studerande inte svarade på enkäten trots ett flertal påminnelser. Enkäten skickades ut till 1 450 personer men endast 29 procent svarade. Tonvikten på frågorna som ställdes berör sysselsättning före och efter studierna samt om sysselsättningen var relaterad till den yrkesutbildning man genomgått. En intressant iakttagelse är att en stor andel av de svarande hade ett arbete på hel- eller deltid innan studierna påbörjades samt att ca hälften finansierade sina studier utan bidrag eller lån via CSN. Dock är det för tidigt att avläsa effekten av studiernas inverkan på möjligheten att erhålla ett relevant arbete. Nya undersökningar är planerade utifrån direktiv och dialog med Skolverket.

I syfte att nå en likvärdig och rättssäker bedömning har utbildningar och sammankomster genomförts av förvaltningen även under det senaste läsåret. Det har varit bedömningsövningar och diskussioner kring deltagaruppgifter eller prov/inlämningsuppgifter. Dessa seminarier har varit mycket uppskattade av utbildningsanordnarna. Inbjudna forskare, representanter för högskolor och myndigheter som Skolverket, provkonstruktörer till nationella prov etc har bidragit till att utbildningarna har hållit hög nivå. Seminarier med inriktning mot kunskap kring funktionsnedsättningar och språksvårigheter har på likartat sätt genomförts i stadens regi. De utbildningsanordnare som förvaltningen har kontrakterat är ofta anlitade även i andra kommuner i länet vilket gör att samverkan mellan rektorer inom vuxenutbildningen har varit viktiga inslag för erfarenhetsutbyte och utveckling.

Under läsåret 2009-2010 har projektet ”Snabbare studietakt och validering” genomförts inom förvaltningen i samarbete med stadens utbildningsanordnare inom yrkesvux. Målet har varit att dels skapa förutsättningar för studerande att snabbare komma ut i arbetslivet genom att studera i högre studietakt än brukligt dels att ge möjlighet att validera tidigare yrkeserfarenhet mot betyg. Ca 60 personer har studerat med utökade kurspoäng och ca 40 personer har fått sina kunskaper validerade. En orienteringskurs för validering har skapats av projektet för en rättsäker ingång till validering. Från och med 2011 kan samtliga utbildningsanordnare som erbjuder validering ges samma möjligheter.

Uppföljning av verksamheten bedrivs på flera olika sätt; genom strukturerade dialoger i samband med att verksamheternas kvalitetsredovisningar presenteras, återkommande studerandeundersökningar, uppföljning av anordnarnas betygsresultat och ekonomiska stabilitet. Förvaltningen bevakar därmed att utbildningen som upphandlas och bedrivs i egen regi lever upp till kraven i avtal och överenskommelser. Under året har även individuella avtalsuppföljningar tillkommit samt att rektor för den upphandlade verksamheten besöker varje anordnare vid fyra tillfällen per år.

Åsö vuxengymnasium på Södermalm utsågs till vinnare av Kvalitetsutmärkelsen 2010 i Stockholm stad inom klassen skola. Enheten har arbetat på ett medvetet och

strukturerat sätt med sitt kvalitetsarbete under en längre tid. Deltagandet i Kvalitetsutmärkelsen kan ses, enligt skolan, som en uppföljning av det kvalitetsarbete som inleddes genom deras medverkan i Växtkraft Mål 3 och genom att de deltog i den av utbildningsförvaltningen anordnade kvalitetsutbildningen.

Avdelningen strävar efter att förbättra service och information till våra brukare och genomför därför olika typer av brukarundersökningar i syfte att nå nöjda studerande. Under året har avdelningen även ställt frågor via en webb-enkät till våra utbildningsanordnare och då avseende vår egen roll i hanteringen kring vuxenutbildningen i staden. Resultatet var positivt till största delen samtidigt som ett par utvecklingsområden identifierades.

En enkätundersökning har även genomförts till utbildningsanordnare/utställare och besökare angående den årliga utbildningsmässan på Kulturhuset. Undersökningen visar att mässan är en uppskattad mötesplats mellan presumtiva studerande och anordnare. På mässan finns även CSN och Jobbtorgen representerade.

Det regionala samarbetet inom KSL har utvecklats utifrån den pågående gemensamma upphandlingen med andra kommuner i länet. Samarbetet innebär att kommande leverantörer får samma avtalsvillkor och rutiner samtidigt som utbudet i de mindre kommunerna kommer att öka. En utmaning för kommunerna blir att finna lämpliga uppföljningsrutiner i form av myndighetsutövning och tillsyn, ett arbete som har påbörjats under det gångna året.

Effektiviseringar

Alla som ansöker till vuxenutbildningen gör nu detta via en webbaserad ansökan vilket effektiviserar hanteringen. Dock klarar inte alla av att hantera en dator varför både Vuxenutbildning Stockholm och Jobbtorgen med flera är behjälpliga med ansökningar. I samband med ansökan påbörjas även en individuell studieplan som byggs på allteftersom.

E-tjänstprogrammet har även möjliggjort att göra en fördjupad studieplan vilket innebär att den enskilde själv t.ex. kan förbereda för slutbetyg. Dock har endast ca 10-15 procent utnyttjat möjligheten då systemet kräver e-legitimation vilket de flesta saknar. Den förväntade "vinsten" av e-tjänsten uteblir därmed. Förvaltningen utarbetar nu en lämplig lösning på problemet.

Bokslut

Driftverksamhet, Netto, mnkr	Budget	Bokslut	Avvik. före fonder	Avvik. efter fonder
Vuxenavdelningen	209,8	197,1	12,7	12,7

Vuxenutbildningsavdelningen redovisar ett totalt överskott om 12,7 mnkr. Av överskottet avser 12,7 mnkr vuxenutbildningsavdelningens stab, och 0,6 mnkr

vuxenutbildning Stockholm. Enheterna redovisar ett sammanlagt underskott om 0,6 mnkr.

Enheter

Västerorts vuxengymnasium redovisar ett underskott om 3,1 mnkr. Enheten har haft svårt att fylla sina grupper och har också haft en låg andel studerande som tagit betyg. Åsö vuxengymnasium redovisar ett överskott om 1,4 mnkr. Överskottet beror främst på ökade intäkter för studerande från Nacka kommun.

Lärvux överskott uppgår till 0,4 mnkr och beror främst på ökade intäkter för studerande från andra kommuner. Frans Schartaus handelsinstitut redovisar ett överskott om 0,8 mnkr. Överskottet beror dels på ett ökat antal studerande dels på ökade intäkter för uppdragsutbildning som genomförts under hösten 2010.

Avdelningen för enskilt driven och fristående verksamhet

Uppdrag

Avdelningens ansvarsområde omfattar verksamheterna enskilt driven förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, fristående grund-, gymnasie- och särskola samt stockholmselever och studerande inom vuxenutbildning i andra kommuner.

Avdelningen

- bedömer rätten till skolpeng och barnomsorgspeng samt tar fram underlag för utbetalning av peng
- ansvarar för myndighetsutövning i stadens enskilt drivna förskolor, fritidshem, familjedaghem och fristående förskoleklass. Ansvaret innebär bland annat tillståndsprövning, föreläggande/indragning av tillstånd, fortlöpande tillsyn av verksamheten samt handläggning av klagomål
- ansvarar för att i samråd med fristående grund- och gymnasieskolor verka för att utveckla gemensam resultatuppföljning
- ansvarar för mottagning av elever i särskolan och placering av dem i behovsgrupper
- handlägger beslut och fakturering av interkommunala ersättningar för stockholmselever i andra kommuner och för icke stockholmselever i Stockholms stads skolor
- bedömer och beslutar om bidrag till elever i behov av särskilt stöd i gymnasieskola, grundskola, skolbarnsomsorg och enskilt driven förskoleverksamhet
- bedömer och beslutar om bidrag till språkstöd för barn med annat modersmål inom enskilt driven förskoleverksamhet
- ansvarar för och beslutar om skolskjuts i fristående gymnasieskola, grundskola, särskola, skolbarnsomsorg och förskoleverksamhet eller motsvarande verksamheter i andra kommuner

- ansvarar för hyreskompensation och stimulansbidrag till enskilt driven verksamhet.

Effektiviseringar

Arbetet med att utveckla informations- och kontaktvägar mellan förvaltningen och enskilda anordnare har fortsatt under 2010. EF-avdelningen har ansvarat för att uppdatera uppgifter från fristående skolor och enskilt drivna verksamheter på Jämför service. För att få ta del av synpunkter från anordnarna har en webbaserad enkätundersökning genomförts. Arbetet med att få enskilt drivna förskolor och fristående grundskolor att medverka i stadens brukarundersökningar har skett i samarbete med SLK. Det har bland annat resulterat i tydligare kontaktvägar mellan enskild verksamhet och utbildningsförvaltningen.

En workshop med uppföljning kring intern kommunikation och information har genomförts i samarbete med kommunikationsgruppen på förvaltningen.

Information om att delta i utbildningsinsatser har i samarbete med grundskoleavdelningen erbjudits de enskilt drivna förskolorna.

Utveckling av den så kallade anordnarwebben för förenkling av utbetalning och ersättning till enskilt drivna verksamheter har bland annat resulterat i att även de kommunala förskolorna kommit med i utvecklingsarbetet etapp 2. En gemensam stadsövergripande styrgrupp har under året etablerats för att samordna utvecklingen av samtliga e-tjänster för förskolan oberoende av huvudmannaskap. Utvecklingen av anordnarwebben etapp 1 som syftar bland annat till att frigöra mer tid för godkännande, klagomålshantering och tillsyn kommer att fortsätta. Kommunikation med anordnare och kontroll av barnantal och utbetalningar ska ske via webben.

Arbetet med godkännande och tillsyn av enskilt drivna förskolor är ett ständigt pågående arbete. Tillsyns- och klagomålsarbetet på enskilt drivna verksamheter har flätats samman och intensifierats. Ett av tillsynsarbetets viktigaste fokus har varit att den enskilt drivna förskolan ger barnen de förutsättningar som läroplanen för förskolan föreskriver. Godkännande och tillsyn av enskilt drivna förskolor har effektiviserats och stramats upp inom de ramar som ges av gällande lagstiftning och utbildningsnämnden riktlinjer.

Integrationen mellan BOSKO och ekonomisystemet Agresso för fristående grundskola är genomförd.

Deltagande i samarbetsprojektet Skolval Stockholm – Förskolklass 2011 har medfört utökade kontakter med fristående grundskolor. Fler fristående grundskolor (23 st) än beräknat har anslutit sig till e-tjänsten för förskoleklassval. För att medverka till att eleverna i fristående skolor når målen för utbildningen samt för att bidra till att barn i enskilt driven förskola ges de förutsättningar som läroplanen

för förskolan föreskriver ska avdelningen arbeta för att mål, metoder och utveckling inom utbildningsområdet är väl kända av fristående anordnare. Avdelningen ska uppmuntra enskilt drivna förskolor och fristående skolor att medverka i stadens kvalitets- och uppföljningsarbete och verka för att inkludera de fristående skolorna i stadens uppföljnings- och utvärderingssystem.

Bokslut

Driftverksamhet, Netto, mnkr	Budget	Bokslut	Avvik. före fonder	Avvik. efter fonder
EF-avdelningen	4 572,5	4 556,0	16,5	16,5

Avdelningen redovisar ett överskott om 16,5 mnkr.

Av överskottet beror 10,0 mnkr på att reserven för gemensamt KSL-pris inte har använts, resterande är sammantaget överskott inom förskola och grundskola.

Uppdragsavdelningen

Uppdrag

Uppdragsavdelningen är en intäktsfinansierad resultatenhet som erbjuder insatser som underlättar och förbättrar lärandet och undanröjer hinder för inläring för barn, elever och studerande i Stockholms stad, med särskilt fokus på elever i behov av särskilt stöd.

Uppdragsavdelningens vision lyder: *”Uppdragsavdelningens samlade grepp ger fantastiska resultat i Stockholm stad. Eleverna mår bäst och är friskast i landet. Genom en helhetssyn är lärandet tillgängligt för alla och alla elever når sin fulla potential.”*

Specialistområdena är elevhälsa, barn, ungdomar och vuxna i behov av särskilt stöd, media, bibliotek, IT, modersmål och minoritetsspråk, kost och livsmedelshygien. Tjänsterna ska kännetecknas av tillgänglighet, pålitlighet, kompetens och dialog.

Kunderna består i huvudsak av rektorer inom förskola, grundskola, gymnasium och vuxenutbildning samt avdelningschefer vid andra avdelningar inom utbildningsförvaltningen.

Utveckling

Under 2010 har avdelningen fortsatt det utvecklingsarbete som handlar om samverkan mellan enheterna för att ta fram nya tjänster samt utveckla och höja kvaliteten på redan befintliga.

Den strategiska planeringen för avdelningen har också omfattat bevakning av förändringar i omvärlden, skolverksamhetens behov, kompetensutveckling, forskning och utveckling samt ekonomiska förutsättningar.

För att kunna nå målet med en ökad samverkan i avdelningen togs ett antal strategiska utvecklingsområden fram. Dessa inbegriper också behov av övergripande förbättringsåtgärder.

Varje utvecklingsområde inbegriper ett antal delmål och aktiviteter. För utvecklingsområde 1-5, anges en del av de genomförda aktiviteterna.

1. *Att vi anpassar oss efter förändringar i omvärlden. Delmål 1: Att vi förmedlar våra värden, Delmål 2: Vi ska ligga i framkant inom våra specialistområden, Delmål 3: Att attrahera, rekrytera och behålla rätt medarbetare.*

Resultatet av avdelningens årliga kundenkät visar att den totala kundnöjdheten har minskat med några procentenheter jämfört med resultatet från 2009. Dock visar även enkäten att kundernas förtroende för avdelningens sammanlagda kompetens har ökat med nio procentenheter jämfört med 2009. Avdelningens totala årsomsättning har ökat med 1 procent utöver löneökningar. Nöjd medarbetarindex har inte genomförts i staden under 2010 utan kommer att genomföras under 2011. Sjukfrånvarostatistiken har minskat med 3procent enheter under 2010.

2. *Att vi ska lyckas med "ett samlat grepp" för skolan*

Flera gemensamma aktiviteter som erbjudits kunder har utformats i samarbete mellan enheterna. Resultatet av avdelningens årliga kundenkät visar att kunderna uppfattar att både avdelningens tillgänglighet och pålitlighet har ökat med ca fyra procentenheter jämfört med 2009.

- 3 *Att barns och ungdomars svårigheter ska identifieras tidigare*

Under året fortsatte arbetet med det tvååriga dyslexiprojektet i syfte att fram och utveckla en metod för att upptäcka elever med dyslexi tidigare för att kunna sätta in rätt åtgärder i ett tidigt skede.

- 4 *Att barn och ungdomar ska bedömas och bemötas utifrån en helhetssyn*

Avdelningen har erbjudit elevhälsoteam på skolnivå och även erbjudit utbildning till elevhälsoteam.

- 5 *Specifika mål: Miljömål, Verksamhetsområde modersmål och minoritetsspråk samt Mål för kundgrupp*

Antal timmar av studiehandledning på modersmålet har minskat. Det totala antalet kunder och uppdrag i avdelningen har ökat jämfört med 2009. Antalet kunder i förskolan har minskat men antalet kunder i gymnasieskolan har ökat.

Fortsatt utvecklingsarbete

Utvecklingsarbetet är omfattande och fortsätter i stort sett i linje med 2010 års arbete. Arbetet, med en del förändringar, beskrivs i verksamhetsplanen för 2011.

Bokslut

Driftverksamhet, Netto, mnkr	Budget	Bokslut	Avvik. före fonder	Avvik. efter fonder
Uppdragsavdelningen	0,0	-13,5	13,5	0,0

Uppdragsavdelningen redovisar ett överskott om 13,5 mnkr före och ingen avvikelse efter resultatdispositioner. Ledningen redovisar ett överskott om 13,5 mnkr, vilket i huvudsak förklaras av ett sent inkommet uppdrag från kvalitets- och ekonomiavdelningen, gällande stöd och applikationer till skolorna vid införandet av trådlösa nätverk. Införandet fortgår under 2011.

Mediateket redovisar ett överskott om 2,2 mnkr. Överskottet beror på ökade beställningsvolymerna för AV-media. Psykologenheten redovisar ett överskott om 2,0 mnkr till följd av att fler utredningsuppdrag kunnat hanteras inom ordinarie personalstyrka. Det har inneburit mer intäkter i förhållande till kostnaderna samt att organisationen har effektiviserats. Samordnartjänsten har vakantsats. Bostonprojektet har haft lägre kostnader beroende på lägre dollarkurs jämfört med budget.

Skolhälsan redovisar ett underskott om 1,0 mnkr. På grund av vaccination mot H1N1-influensan under 2009 sköts det ordinarie vaccinationsprogrammet upp, vilket innebar att fler barn blivit vaccinerade 2010, med högre kostnader för vaccin som följd. Inom enheten har E-tjänsteprojekt för digitala elevhälsojournaler fortgått. Ungdomsmottagningen redovisar ett överskott om 0,2 mnkr beroende på att hyreskostnaderna blev lägre än budgeterat. Skolstöd redovisar ingen avvikelse.

Språkcentrum redovisar ett underskott om 3,4 mnkr. Underskottet förklaras i huvudsak av färre beställningar inom förskoleverksamheten, vilket medför att övertaligheten nu uppgår till sex tjänster. Under höstterminen har även beställningarna från grundskolorna minskat och bidrar därmed till ytterligare övertalighet. Efterfrågan och behoven styrs av vilka språkgrupper som invandrar till Sverige. Efterfrågan i vissa språk har sjunkit och arbete pågår med att anpassa verksamheten efter de nya förutsättningarna.

Avdelningens ingående resultatfond uppgår till ett överskott om 15,8 mnkr och den utgående fonden till ett överskott om 29,3 mnkr.

Personalavdelningen

Uppdrag

Personalavdelningen är en strategisk resurs för att verksamheten ska nå sina mål. Personalfrågorna är i stor utsträckning delegerade till förvaltningens chefer. Avdelningen har en i huvudsak konsultativ specialistfunktion främst riktad till organisationens arbetsgivarföreträdare. Avdelningen har även en uppföljande roll för att säkerställa att lagar och kollektivavtal följs.

Personalavdelningen ansvarar också för den fackliga verksamhetens budget.

Chefsprogrammets uppdrag är att arbeta strategiskt med chefsförsörjning och chefsutveckling. I uppdraget ingår att identifiera, attrahera, rekrytera och utveckla chefer i och till förvaltningen.

Utveckling för en skola i världsklass

Genom expertkunskap, information, utbildning och konsultation ger personalavdelningen chefer verktygen för att hantera personalfrågorna på ett optimalt och strukturerat sätt. Som en hjälp till chefer i personalfrågor, förutom den konsultation i arbetsrättsfrågor som ges via telefon och e-post, finns en uppdaterad personalhandbok på förvaltningens intranät. Ytterligare information inom personalområdet ges kontinuerligt via informationsverktyget Personalavdelningen informerar, som också finns på intranätet. Förvaltningens arbetsgivarföreträdare har under året fått tillgång till en Help-Desk som innebär att det är möjligt att via ett telefonnummer få svar på akuta personalfrågor.

Effektiviseringar

Kostnaderna för lönehanteringen har under året minskat med 1,5 mnkr genom att fler enheter gått över till LISA självservice. Målsättningen är att all personalrapportering ska ske via LISA självservice.

Användandet av det databaserade programmet Webbsurvey har förenklat och effektiviserat tidsåtgången när det gäller inbjudningar/kallelser/anmälningar till utbildningar samt vid utvärderingar och enkäter.

Kompetensdatabasen

Personalavdelningen startade under hösten 2010 en projektgrupp som har till uppgift att skapa en kompetensdatabas i vilken verksamheterna ska kunna kartlägga anställdas utbildning och kompetens. Den kategori anställda som i första hand varit föremål för insamling av kompetensdata har varit förvaltningens lärare med tanke på kommande krav på legitimation från 2012.

Personalavdelningen har tillsammans med representanter från verksamhetsavdelningarna påbörjat arbetet med att bygga upp strukturen till en databas. Ur kompetensdatabasen kommer sedan verksamhetsansvariga både lokalt och centralt kunna göra analyser ur materialet för framtida planering av utbildningsinsatser och kompetensbehov.

Utbildningar Arbetsrätt

Under 2010 har 20 utbildningar och seminarier hållits inom det arbetsrättsliga området. Syftet med utbildningarna har varit att öka kompetensen i dessa frågor hos förvaltningens chefer. Områden som gått igenom är anställning och rekrytering, ledigheter, misskötsamhet och rehabilitering. Totalt har 384 personer deltagit i utbildningarna.

Under året har personalavdelningen även erbjudit kompetenshöjande utbildningar till förvaltningens arbetsgivarföreträdare i form av månatliga frukostseminarier. Vid dessa seminarier har personalavdelningen kommunicerat följande områden: anställning med uppehåll och ferier, att arbeta med hälsa, personalplanering och företrädesrätt, insatser för att minska sjukfrånvaron, att sätta lön, att hantera missbruksproblem på arbetsplatsen, löneöversyn, MBL och samverkan, en sammanfattning av årets löneöversyn, löneskulder samt avtalsförsäkringar. Frukostmötena har under året lockat ca 570 arbetsgivarföreträdare.

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Under året har 4 utbildningar i arbetsmiljö för chefer och skyddsombud genomförts omfattande 2 dagar per gång. I snitt har drygt 25 personer deltagit vid respektive tillfälle. Ett av de viktigaste syftena med utbildningarna är att få till stånd ett väl fungerande arbetsmiljöarbete som bedrivs enligt föreskriften om systematiskt arbetsmiljöarbete.

Arbetet för att minska sjukfrånvaron och sänka kostnaderna har utökats. Bland annat har tjänsten MedHelp testats i samarbete med utvalda skolor. I tjänsten ingår att MedHelp tar emot sjukanmälan och samtidigt ger sjukrådgivning. MedHelp gör även en uppföljning om sjukdomsperioden fortsätter efter tre dagar. Respektive chef har samma uppföljningsansvar som tidigare.

Personalplanering/omställningsarbete

Ett viktigt arbetsinstrument på avdelningen är det databaserade verktyget (WinLAS), som visar aktuell anställningstid för anställda i Stockholms stad. Anställningstiden är av central betydelse vid omställningsprocessen och styr också rätten till företrädesrätt vid återanställning. Systemet visar också när det är aktuellt med konvertering till tillsvidareanställningar enligt Lagen om anställningsskydd (LAS). När systemet har kvalitetssäkrats kommer cheferna inom förvaltningen att få tittbehörighet i systemet. En företrädeslista på intranätet uppdateras 2-4ggr/mån.

Bland de förvaltningsövergripande utvecklingsinsatser/projekt som personalavdelningen har drivit under året bilagorna året kan nämnas:

- Sjukfrånvaroprojektet för att minska sjukfrånvaron
- Lärarnas arbetsorganisation
- Hållbar jämställdhet- en jämställdhetsintegrerad skola
- Kemisäkerhet

Dessa insatser beskrivs mer ingående under andra avsnitt och i bilagor.

Genom dessa insatser frigörs resurser för chefer att uppnå målen och utveckla verksamheten.

Bokslut

Driftverksamhet, Netto, mnkr	Budget	Bokslut	Avvik. före fonder	Avvik. efter fonder
Personalavdelningen	105,8	105,8	0,0	0,0

Personalavdelningen redovisar ett resultat enligt budget.

Lönehanteringen har under året kostnadseffektiviserats med 1,5 mnkr eftersom fler enheter gått över till LISA självservice och priset per lönespecifikation har minskat från 65 kr 2009 till 63 kr 2010. Från en total kostnad på 14,7 mnkr 2009 till 13,2 mnkr 2010.

Chefsprogrammets ledningsfunktion redovisar ett överskott om 0,9 mnkr beroende på att en tjänst vakanshållits under 2010. Chefsprogrammets beställningar från övriga avdelningar redovisar ett överskott om 1,5 mnkr, bland annat beroende på att rektorsutbildningen ersatts av rektorsprogrammet, samt lägre kostnader än beräknat för chefsrekrytering och chefsmöten.

För avgångslösningar och personalplaneringsåtgärder har 34 mnkr använts, varav 5,2 mnkr för omstrukturering på grund av införande av GS-IT.

Administrativa avdelningen

Uppdrag

Administrativa avdelningens ansvarsområde omfattar arkiv, registratur, nämndsekretariat, kommunikation, IT (t.o.m. 2010-06-30), telefoni, försäkringsfrågor, kris och katastrof, säkerhetsfrågor samt förvaltningservice.

Administrativa avdelningens uppdrag är att

- Säkerställa den demokratiska processen; d.v.s. att dokument- och ärendehanteringen centralt och lokalt är så enkel, säker och resurseffektiv som möjligt.
- Tillse att nämnden, förvaltningen och skolorna följer offentlighetslagstiftningen.
- Ge kompetent, effektiv och rättssäker service och administration till nämnd, förvaltning och skolor.
- Förmedla nyttan av att använda extern och intern kommunikationen som ett strategiskt instrument; d.v.s. stödja utbildningsdirektören och avdelningscheferna att förmedla, förklara, förtydliga utbildningsförvaltningens uppdrag, vision och mål.
- Underlätta för elever och föräldrar att välja den utbildning/skola de önskar, såväl kommunal som fristående.
- Stödja verksamheten via områdena drift och helpdesk/på platssupport (t.o.m. 2010-06-30) samt tillsammans med kvalitets- och ekonomiavdelningen samverka med stadsledningskontoret inför införandet av GS-IT.
- Svara för att den kringsservice som behövs för att inhyrda lokaler ska vara väl fungerande kontor; d.v.s. vaktmästeri, reception, lokalförvaltning, m.m.
- Utföra delar av det systematiska brandskyddsarbetet - tekniskt skydd i form av utrustning och larm.

- Svara för att förvaltningen har en väl fungerande organisation vad gäller kris och katastrof samt säkerhetsfrågor.
- Svara för, förvalta och informera om strategier, policies, riktlinjer samt samordna inköp, beställningar, leasingavtal, upphandlingar och avtal inom telefoni.

En skola i världsklass

Stockholms stads kommunala och fristående skolor presenterats via stockholm.se. Via e-tjänsten Jämför service finns möjlighet att jämföra såväl kommunala och fristående grund- och gymnasieskolor som vuxenutbildningsanordnare.

Kommunikationsgruppen producerar material och marknadsföringsinsatser, t ex. Gymnasiemässa, vuxenutbildningsmässa och skolvalskataloger. Via de olika webbkanalerna, men framför allt genom tidningen LÄRA Stockholm presenteras skolornas verksamheter, projekt och framgångar. Forskningsrapporter och pedagogiska exempel presenteras och marknadsförs i samtliga kanaler och det ständigt återkommande ”samtalet” i tidningen LÄRA Stockholm, där en längre intervju sker med forskare som delger sina erfarenheter inom pedagogiska områden.

Kommunikationsgruppen har varit delaktig i projektet ”Att välja skola på webben”. Kommunikationsstödet har inneburit överföring av erfarenheter från förra årets projekt, produktion och distribution av katalog för utskick till vårdnadshavare, m.m.

Avdelningen har tillsammans med grundskoleavdelningen marknadsfört en värdegrund/plattform för grundskolan, bidragit i arbetet med Kulan, Barn och böcker på Skansen.

Tidningen LÄRA Stockholm, med målgrupp främst inom de pedagogiska verksamheterna. Tidningen utkom under året med sex nummer i en upplaga om 18 000 exemplar.

Under året har kommunikationsgruppen varit med i arbetet att utveckla och lansera Pedagog Stockholm. Förvaltningsplan är framtagen, men projektet är inte överlämnat till förvaltning då Volvo-IT inte har en organisation att ta emot Pedagog Stockholm i ännu.

Kommunikationsgruppen har bidragit med kommunikationsstöd i samband med mediafrågor, producerat en sÄrvuxkatalog och genomfört workshops för att förbättra informationen på stockholm.se.

Effektiviseringar

Ett arbete med ökad kostnadsmedvetenhet och prognossäkerhet har pågått inom avdelningen genom månadsprognoser, resultatdialoger och månatliga uppföljningar.

Som en del i införandet av processbaserad arkivredovisning (PIR) har planering inför kartläggning och klassificering påbörjats.

Både säkerhetsprogrammet och riktlinjerna för utbildningsförvaltningen har utarbetats inom projektet ”Översyn av säkerhetsarbetet”.

I samarbete med S:t Erik Försäkring har förvaltningen deltagit i projektet S:t Erik Blue, där 20 skolor inom Stockholms stad besiktigats. Säkerhetsgruppen kommer att tillsammans med skolorna identifiera och förbättra risker och problem.

Kvalitetssäkring av telefoni har skett genom utbildning av kontaktpersoner, manualer, lathundar på intranätet kvalitetsmätning, vilket bland annat medfört att kostnaderna för växelsamtal minskas.

Avdelningen har samverkat med utbildningsförvaltningens GS-IT projekt för att underlätta införandet av GS-IT på förvaltningen. 10 st personer har ingått i en transitionsgrupp som ett stöd till skolor vid införandet.

Inom ramen för en hållbar livsmiljö har avdelningen fortsatt arbetet att bland annat utveckla miljöstationer, minska transporter och utskick av informationsmaterial, återvinning m.m.

Bokslut

Driftverksamhet, Netto, mnkr	Budget	Bokslut	Avvik. före fonder	Avvik. efter fonder
Administrativa avdelningen	83,2	75,9	7,3	7,3

Administrativa avdelningen redovisar ett överskott om 7,3 mnkr. Överskottet beror i huvudsak på att planerade verksamhetsanknutna projekt inte startats under året. Minskade kostnader för IT-stöd och telefoni samt minskade driftskostnader för lokaler har också bidragit till överskottet.

Överskottet avseende uppskjutna projekt om ca 3,8 mnkr beror framför allt på lägre konsultkostnader, då dessa projekt var av större karaktär och avdelningen hade för avsikt att köpa vissa tjänster från extern leverantör.

För IT-verksamheten beror överskottet om 1,5 mnkr i huvudsak på minskade kostnader för IT-stöd då central förvaltning under året gick över till GS-IT.

Överskottet avseende telefonikostnaden om 1,0 mnkr beror på att avdelningarna själva burit dessa kostnader under andra halvan av året, men medel för detta var budgeterat på administrativa avdelningen.

Fastighetservice överskott om 0,9 mnkr beror på lägre driftskostnader för våra lokaler samt lägre kostnader för porto, transporter/resor och förbrukningsmateriel.

Kvalitets- och ekonomiavdelningen

Uppdrag

Avdelningen består av fem enheter – inspektions- och analysenheten, enheten för strategiskt utvecklingsstöd, lokalenheten, ekonominheten och IT-funktionen. Dessutom finns en stab knuten till avdelningschefen.

Inspektions- och analysenheten ansvarar för förskole- och skolinspektion, samordning av kvalitetsredovisningar inom alla pedagogiska verksamheter, medverkar i framtagandet och genomförandet av brukarundersökningar i alla skolformer och analys av resultat. Inom enheten för strategiskt utvecklingsstöd ligger bland annat ansvaret för språkforskningsinstitutet, samordning av verksamhetsförlagd utbildning (VFU) samt samordning av nämndens forsknings- och utvecklingsarbete.

Lokalenheten har ansvar för lokalfrågor av strategisk karaktär och ekonominheten för den övergripande ekonomiska uppföljningen, nämndens budget- och bokslutsarbete samt redovisning.

IT-funktionens huvuduppdrag är att arbeta med strategisk planering av IT-frågor och systemförvaltning.

Staben ansvarar för nämndens uppföljning enligt stadens integrerade system för ledning och uppföljning av ekonomi och verksamhet, ILS. Inom staben ligger också ansvaret för upphandling och internkontroll. I bilaga 8 redovisas genomförd internkontroll under 2010.

En skola i världsklass

Inspektions- och analysenheten har under året fortsatt arbetet med att utveckla och förbättra arbetssättet för att synliggöra, bedöma och analysera kvaliteten i de pedagogiska verksamheterna i syfte att bidra till att skapa en skola i världsklass. Samarbetet med verksamhetsavdelningarna kring de skolformsvisa kvalitetsredovisningarna har medverkat till att skapa mer utvecklade analysprocesser på avdelningarna. Enheten har vidare ansvarat för de förvaltningsövergripande analysseminarierna som syftat till att utveckla förvaltningens uppföljnings, planerings- och kvalitetsprocess. En del i att utveckla denna process utgörs också av den förvaltningsövergripande omvärldsbevakningen som enheten ansvarar för. Ett arbete har påbörjats för att göra LIS (stadens lednings- och informationssystem) mer användarvänligt för att underlätta för rektorer och andra användare att göra sambandsanalyser av utbildningsresultat i systemet.

Enheten för strategiskt utvecklingsstöd har fortsatt arbetet med att främja utvecklingen av en skola på vetenskaplig grund genom bland annat satsningar på att erbjuda lärare att studera på avancerad nivå. Lärare som studerar eller har studerat på forskningsnivå har erbjudits att delta i nätverk och seminarier. Förvaltningens språkforskningsinstitut har under året fortsatt arbetet med att utveckla och sprida kunskap, metoder och aktuell forskning om språkutvecklande arbetssätt i flerspråkiga miljöer. Pedagog Stockholm, en stadsgemensam pedagogisk webbplats blev tillgänglig i april 2010 och ger lärare och annan personal tillgång till aktuell forskning och utvecklingsarbete inom skolområdet.

Under 2010 har migreringen till Volvo IT avslutats och alla delprojekt inom GS-IT har nu genomförts. Ett intensivt arbete har pågått under hösten för att komma till rätta med de problem som konstaterats i det initiala skedet, detta arbete kommer att fortsätta under 2011. Samverkan med serviceförvaltningen har påbörjats kring det löpande arbetet efter genomförandet av GS-IT.

Ekonomienheten har under året utvecklat en mall för månadsuppföljning samt i samarbete med stadsledningskontoret utvecklat och fått i drift elektroniska bokföringsorder. Enheten har också genomfört tre halvdagsinformationer samt två heldagar med skolintendenter. En ytterligare sammankomst med intendenterna genomfördes under hösten med information om investeringar.

Bokslut

Driftverksamhet, Netto, mnkr	Budget	Bokslut	Avvik. före fonder	Avvik. efter fonder
Kvalitets- och ekonomiavdelningen	201,9	229,9	-28,0	-28,0

Avdelningen redovisar ett underskott om 28,0 mnkr. Underskottet beror huvudsakligen på att kostnader för bland annat timlöner, fristående skolors ej fakturerade ersättning för elever i behov av särskilt stöd och fakturor avseende år 2010 som hör till nämndens samlade verksamhet, bokats på avdelningen i samband med bokslutet.

Förvaltningsledning

Bokslut

Driftverksamhet, Netto, mnkr	Budget	Bokslut	Avvik. före fonder	Avvik. efter fonder
Förvaltningsledning	59,7	25,8	33,9	33,9

Förvaltningsledningen redovisar ett överskott om 33,9 mnkr. Överskottet hänförs till förvaltningens reserv som finns budgeterad under förvaltningschefen.